

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİMDE
TEKNOLOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUM VE
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ünal ŞİMŞEK

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. TAHSİN YILDIRIM

AKSARAY, 2015

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ BİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ EĞİTİMDE
TEKNOLOJİ KULLANIMINA İLİŞKİN TUTUM VE
GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ünal ŞİMŞEK

DANIŞMAN

Yrd. Doç. Dr. TAHSİN YILDIRIM

AKSARAY, 2015

DOĞRULUK BEYANI

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum bu çalışmayı tüm akademik kurallara ve sosyal bilimler araştırmalarının etik ilkelerine uygun olarak gerçekleştirdiğimi ve sunduğumu; bu kurallar ve ilkelere aykırı hiç bir yol ve yardıma başvurmaksızın bizzat hazırladığımı, yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu; çalışmamın kullandığım veriler üzerinde her türlü oynamadan ve her türlü intihalden muaf olduğunu beyan ederim.

Tezimle ilgili yaptığım beyana aykırı bir durum saptanırsa ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara katlanacağımı bildiririm.

04 /06 / 2015

Ünal ŞİMŞEK

T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
KABUL ve ONAY BELGESİ

Enstitümüz 132203301 nolu öğrencisi Ünal ŞİMŞEK' in Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi başlıklı lisansüstü tez çalışması, aşağıdaki jüri tarafından Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalında **YÜKSEK LİSANS** tezi olarak **Oy Birliği** ile kabul edilmiştir.

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Tahsin Yıldırım

Üye : Doç. Dr. Kenan ARIBAŞ

Üye : Yrd. Doç. Dr. Emin İBİLİ

Aksaray Üniversitesi

Aksaray Üniversitesi

Aksaray Üniversitesi

Tezin Savunulduğu Tarih : 04.06.2015

Sosyal Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 09.03.2015 tarih ve 2015/24-2 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Unvan, Adı SOYADI

Enstitü Müdürü

TEŞEKKÜR

Gerek eğitim-öğretim sırasında gerekse yüksek lisans çalışmalarım boyunca desteğini esirgemeyen, tüm bilimsel etkinliklerimde sahip olduğu geniş vizyonu ile yönlendiren, araştırmama görüş ve olumlu eleştirileri ile katkıda bulunan, değerli hocam ve danışmanım Yrd. Doç. Dr. Tahsin YILDIRIM' a teşekkür ediyorum.

Yüksek Lisans eğitimim sırasında derslerime giren tecrübelerinden ve engin bilgisinden yararlandığım değerli hocalarım başta Anabilim Dalı Başkanımız Yrd. Doç. Dr. Muhammed SARI olmak üzere Doç. Dr. Kenan ARIBAŞ, Yrd. Doç. Dr. Hatice GEDİK, Yrd. Doç. Dr. Funda VARNACI UZUN, Yrd. Doç. Dr. Gökhan ARASTAMAN, Yrd. Doç. Dr. Deniz TONGA, Yrd. Doç. Dr. Hayriye Gül KURUYER, Yrd. Doç. Dr. Hasan ÖZCAN, Yrd. Doç. Dr. Ramazan AVCU' ya, araştırma sürecimde bana destek olan değerli mesai arkadaşlarım başta Arş. Gör. Elif DAŞÇI olmak üzere Arş. Gör. Mehmet ÖZKAYA, Arş. Gör. Erdal YILDIRIM, Arş. Gör. Bahar BALABAN, Arş. Gör. Servet KIZILTAŞ' a ve tüm yaşamım, eğitim hayatım boyunca maddi-manevi destekleri ile her zaman yanımda olan başta ANNEM ve BABAM olmak üzere bütün aileme sonsuz teşekkürler ediyorum.

Özet

Yüksek Lisans Tezi

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum
ve Görüşlerinin İncelenmesi

Ünal ŞİMŞEK

Aksaray Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Tahsin YILDIRIM

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de milli eğitimin en önemli amaçlarından birisi; Ülkesini, vatanını ve milletini seven, çağının gerektirdiği donanıma sahip olan, karşılaşılan sorunlara çözüm yolları üretebilen vatandaşlar yetiştirmektir.

Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, genellikle, bilim ve teknolojideki başarılarıyla ölçülmektedir. Bu gelişimi sağlamada en temel faktör eğitimidir. Son dönemlerde eğitimde teknoloji kullanımı beraberinde farklı gelişmelere de zemin hazırlamıştır. Gelişen eğitim sayesinde toplumun her kesimindeki insanlar da yaratıcı düşünme ön plana çıkmış ve buna bağlı olarak insanlar sorgulamaya, analiz etmeye, eleştirmeye ve üretmeye başlamışlardır. Bu bilgi becerilerin insan hayatına yansımada eğitimin katkısı yadsınamayacak kadar büyük olmuştur.

Bu tez çalışmasında, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi hedeflenmiştir. Çalışmanın verilerini Yavuz (2005) tarafından geliştirilen Teknoloji tutum ölçeği'nden elde edilen nicel veriler ve odak grup görüşmesi tekniğiyle 11 öğretmen adayından elde edilen nitel veriler oluşturmaktadır.

Araştırma sonucunda;

1- Öğretmen adaylarının Teknolojiye yönelik tutumlarının üzerinde, cinsiyet değişkeninin bir etkisi olmadığı görülmektedir.

2-Öğretmen adaylarının Teknolojiye yönelik tutumlarının üzerinde, sınıf düzeyleri değişkeninin bir etkisi olmadığı görülmektedir.

3-Öğretmen adaylarının Teknolojiye yönelik tutumlarının üzerinde, mezun olunan lise türü değişkeninin bir etkisi olmadığı görülmektedir.

4-Öğretmen adaylarının Teknolojiye yönelik tutumlarının üzerinde, öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma değişkeninin bir etkisi olduğu görülmektedir.

5-Öğretmen adaylarının Teknolojiye yönelik tutumlarının üzerinde, sınıflarda teknolojik donanımın yeterli düzeyi değişkeninin bir etkisi olduğu görülmektedir.

6-Öğretmen adaylarının Teknolojiye yönelik tutumlarının üzerinde, derslerde internete bağlanma değişkeninin bir etkisi olduğu görülmektedir.

Bu çalışmada elde edilen veriler; teknolojiye yönelik tutum üzerinde cinsiyet, sınıf düzeyi, mezun olunan lise türünün etkili olmadığını gösterirken; öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma durumları, sınıfların teknolojik donanım durumları, derslerde internete bağlanma durumları üzerinde tutumun etkili olduğunu ve bu bulguların eğitim kurumlarının alt yapı yetersizlikleri ve öğreticilerin donanımlarının yetersiz olmasından kaynaklandığını ortaya koyması açısından önemlidir. Buradan hareketle, öğretmen yetiştiren bu kurumların donanım açısından eksikliklerin giderilmesi ve öğreticilere sağlanan hizmet içi eğitim olanaklarının artırılması gibi önerilerde bulunulabilir.

2015, 114 sayfa

Anahtar Kelimeler:

1.Eğitimde teknoloji kullanımı,

2.Sosyal bilgiler eğitimi,

3.Sosyal bilgiler öğretimde teknoloji ve tutum,

4.Sosyal bilgiler öğretmen adayları,

Bilim Kodu:6041

Abstract

Master's Thesis

An Investigation into Pre-Service Social Studies Teachers' Views On the Use of
Technology in Education

Ünal ŞİMŞEK

Aksaray University

Institute of Social Sciences

Department of Social Studies Education

Advisor: Asst.Prof.Dr.Tahsin YILDIRIM

As in other countries all around the world, one of the most important aims of Turkish National Education is to raise individuals who are equipped with the necessary knowledge of this time and age, who can adapt themselves to the physical environment and love their country and who are able to solve problems.

The developmental levels of countries can be evaluated by their achievement in science and technology. The most important factor in maintaining this development is education. Recently, the use of technology in education paved the way for different developments. By the development of education, creative thinking has come into existence from all parts of the society, and therefore people have started in to inquire, analyze, criticize, and produce. Education had such great impact in reflecting these knowledge and abilities to the human life that this impact cannot be deniable.

This study aimed to investigate pre-service social studies teachers' views on the use of technology in education. In the quantitative section of the study, an attitude scale, which was developed by Yavuz (2005), was utilised. In the qualitative section, experts' opinions were obtained, a four-item questionnaire was created and was tested on eleven teacher candidates (including some senior students) by utilising purposeful sampling and focus group discussion techniques. The data obtained from this study aimed to contribute to the related literature.

Main findings of the study were as follows:

1- Pre-service social studies teachers' attitude scores towards technology did not significantly differ from each other in terms of gender.

2- Pre-service social studies teachers' attitude scores towards technology did not significantly differ from each other in terms of their grade levels.

3- Pre-service social studies teachers' attitude scores towards technology did not significantly differ from each other in terms of the type of high school they graduated.

4- Pre-service social studies teachers' attitude scores towards technology significantly differed from each other in terms of the use of technology in the classroom by the staff members.

5- Pre-service social studies teachers' attitude scores towards technology significantly differed from each other in terms of the level of technological capabilities in the classrooms.

6- Pre-service social studies teachers' attitude scores towards technology significantly differed from each other in terms of the use of Internet in the course of teaching in the classrooms.

The findings obtained in this study showed that gender, grade level, and the type of high school graduated did not have significant impact on pre-service social studies teachers' attitudes towards technology. However, staff members' use of technology in their classrooms, the presence of technological devices in the classrooms, the use of Internet in the course of teaching had significant impact on their attitudes towards technology. These findings implied that educational institutes might have some shortcomings about infrastructure and might also point to staff members' inadequacy in terms of their academic backgrounds. Thus, these educational institutes are recommended to supply technological equipments that are necessary in the classroom and provide professional development programs to the staff members in order for them to increase the use of technology in their classrooms.

Keywords

1. The Use of Technology in Education
2. Social Studies Education
3. Technology and Attitude in the Teaching of Social Studies
4. Social Studies Pre-service Teachers

Science Code:6041

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	vi
ÖZET.....	i
ABSTRACT	iv
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR	ix
TABLolar	x
ÖNSÖZ.....	xii
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
GİRİŞ	1
PROBLEM DURUMU.....	2
ÇALIŞMANIN AMACI.....	4
ÇALIŞMANIN ÖNEMİ	4
1-TEKNOLOJİ.....	5
2-EĞİTİMDE TEKNOLOJİ.....	6
2.1. EĞİTİMDE KULLANILAN TEKNOLOJİLER VE ARAÇLAR	8
2.1.1. Bilgisayar	8
2.1.2. İnternet	9
2.1.3. Projektör.....	9
2.1.4. Televizyon	9
2.1.5. Tepegöz Projektörleri	10
2.1.6. Slaytlar	10
2.1.7. Gösteri Tahtalar	11
2.1.8. Döner Levhalar	11
2.1.9. Film Şeritleri.....	11
2.1.10. Video Kamera	11
2.1.11. DVD Oynatıcı	11
2.1.12. Dijital Fotoğraf Makinesi.....	11
2.1.13. Tarayıcı	12
2.1.14. Yazıcı	12
2.1.15. Fotokopi Makinası	12
2.1.16. Elektronik Posta.....	12
2.2-TÜRKİYE'DE EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANIMI VE TARİHSEL GELİŞİMİ	12
2.2.1 Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH)	15
2.3-EĞİTİMDE TEKNOLOJİ KULLANMANIN AVANTAJLARI VE DEZAVANTAJLARI	16
3-SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ VE TEKNOLOJİ KULLANIMI.....	17
3.1-SOSYAL BİLGİLER	17

3.2-SOSYAL BİLGİLERİN TARİHSEL GELİŞİMİ	19
3.3-SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI	20
3.4-SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMI	27
BÖLÜM II	32
1-ALAN YAZIN TARAMASI	32
BÖLÜM III.....	35
YÖNTEM.....	35
3.1. ARAŞTIRMA DESENİ	35
3.2. ÇALIŞMA GRUBU	37
3.3. SINIRLILIKLAR	38
3.4. VERİ TOPLAMA ARACI	38
3.5. VERİ ANALİZİ	39
BÖLÜM IV	41
BULGULAR.....	41
4.1. TEKNOLOJİ TUTUM ÖLÇEĞİNDEKİ MADDELERE İLİŞKİN BULGULAR	41
4.2. TEKNOLOJİ TUTUM ÖLÇEĞİNDEN ELDE EDİLEN TOPLAM PUANLARLA ÇALIŞMANIN DEĞİŞKENLERİNE İLİŞKİN ANALİZ BULGULARI	46
4.3. GÜVENİRLİK	50
4.4. ARAŞTIRMANIN NİTEL VERİLERİNE İLİŞKİN BULGULAR.....	50
BÖLÜM V.....	69
TARTIŞMA	69
5.1 NİCEL YÖNTEM KISMINDA TTÖ' N DEKİ DEĞİŞKENLERE BAKACAK OLURSAK;	69
5.2 NİTEL YÖNTEMLERDEN OLAN ODAK GRUP GÖRÜŞMESİ SONUCUNDA YAPILAN İÇERİK ANALİZLERDE ŞU BULGULAR ELDE EDİLMİŞTİR;	71
BÖLÜM VI	74
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	74
KAYNAKÇA	81
EKLER:1	91
EKLER: 2-GÖRÜŞME SORULARI	93
ÖZGEÇMİŞ.....	94

KISALTMALAR

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

BTYK : Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu

BT : Bilişim Teknolojileri

BİT : Bilgi ve İletişim Teknolojileri

TEP : Temel Eğitim Projesi

TTÖ : Teknoloji Tutum Ölçeği

TABLÖLAR

Tablo 1: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 4. Sınıf Öğrenme Alanları, Üniteleri, Kazanım Sayıları Ve Süreleri	25
Tablo 2: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 5. Sınıf Öğrenme Alanları, Üniteleri, Kazanım Sayıları Ve Süreleri	25
Tablo 3: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 6. Sınıf Öğrenme Alanları, Üniteleri, Kazanım Sayıları Ve Süreleri	26
Tablo 4: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 7. Sınıf Öğrenme Alanları, Üniteleri, Kazanım Sayıları Ve Süreleri	26
Tablo 5: Sosyal Bilgiler 4. Sınıfında Bilim, Teknoloji Ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri Ve Toplam Ders Saatine Oranları	28
Tablo 6: Sosyal Bilgiler 5. Sınıfında Bilim, Teknoloji Ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri Ve Toplam Ders Saatine Oranları	29
Tablo 7: Sosyal Bilgiler 6. Sınıfında Bilim, Teknoloji Ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri Ve Toplam Ders Saatine Oranları	29
Tablo 8: Sosyal Bilgiler 7. Sınıfında Bilim, Teknoloji Ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri Ve Toplam Ders Saatine Oranları	30
Tablo 9: Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.....	39
Tablo 10: Ttö Puanlara Dayalı Yüzde/Frekans Değerleri.....	41
Tablo 11: Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları.....	47
Tablo 12: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre U-Testi Sonuçları	47
Tablo 13: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Sınıf Düzeyine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları	48
Tablo 14: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre Betimsel İstatistik Sonuçları	48
Tablo 15: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Öğretim Üyelerinin Derslerde Teknolojik Araç-Gereç Kullanma Durumuna Göre U-Testi Sonuçları	49

Tablo 16: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Sınıflardaki Teknolojik Donanımın Yeterlik Düzeyine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları.....	49
Tablo 17: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Derslerde İnternete Bağlanma Durumuna Göre U-Testi Sonuçları	50
Tablo 18: 1.Soru: Eğitimde Teknoloji Kullanımı Sizce Ne Demektir? Ne Düşünüyorsunuz?.....	51
Tablo 19: 2.Soru: Teknoloji Araç Gereç Kullanımı İle Başarı Arasında Nasıl Bir İlişki Olduğunu Düşünüyorsunuz?	56
Tablo 20: 3. Soru: Mevcut Eğitim Sürecinizde (Üniversitede) Hangi Teknoloji Araç Ve Gereçlerini Kullandınız? Bunların Eğitim Öğretim Hayatınız Üzerindeki Etkisini Nasıl İfade Edersiniz?.....	60
Tablo 21: 4- Bir Öğretmen Adayı Olarak, Teknolojik Araç Gereçleri Eğitim Hayatında Nasıl Etkili Kullanırsınız?	63

ÖNSÖZ

Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, genellikle, bilim ve teknolojideki başarılarıyla ölçülmektedir. Bu gelişimi sağlamada en temel faktör eğitimidir. Son dönemlerde eğitimdeki gelişmeler beraberinde teknolojik gelişmeleri de getirmiştir. Eğitimde teknoloji kullanımının gelişmesi sayesinde toplumun her kesimindeki insanlar da yaratıcı düşünme ön plana çıkmış ve buna bağlı olarak insanlar sorgulamaya, analiz etmeye, eleştirmeye ve üretime başlamışlardır.

Eğitim de gelişen teknoloji öğretimde kullanılacak olan yeni yöntem ve teknikleride beraberinde getirmiştir. Burdan hareketle eğitim teknolojisi; öğretim, yönetim ve teknolojilerin, gelişim ve öğrenmeyle koordine şeklidir. Bu sebeple öğretimde kullanılan öğretim yöntem ve teknikler öğrencilerin temel bilgi ve becerilerin arttmasını sağlayacaktır.

Ülkemizde diğer devletlerde olduğu gibi milli eğitimde sorunlara çözüm üretebilen, analiz edebilen, yeterli bilgi ve beceriye sahip vatandaşlar yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Bu hususlargaöz önünde bulundurulduğunda burada Sosyal Bilgiler dersine ve onu anlatacak olan öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. İşte bu noktadan hareketle çalışmamızı ele aldık. Donanımlı, nitelikli ve iyi vatandaş yetiştirmeyi kendine görev edinen bu dersin öğretiminde gelecek yıllarda etkili olacak Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının ve görüşlerinin neler olduğu ve derslerinde teknoloji kullanma düzeylerinin ve etkisinin ne olduğu bu çalışmada incelenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

21. yüzyılda süratle artan bilgi beraberinde teknolojik gelişmeleri de getirmiş ve buna bağlı olarak bilgi üretimi ve dağıtımı da arttırmıştır. Teknolojinin hızla ilerleyişi karşısında eğitimin durağan kalması söz konusu olamayacağı gibi nitelikli bir eğitim modelinin ortaya çıkması için bilim ve teknolojiyi algılayabilen, üretici bireylerin yetiştirilmesi gerekmektedir. Bunun yanında bilim ve teknolojinin de eğitime entegrasyonu kesinlikle sağlanmalıdır (Çelen, Çelik ve Seferoğlu, 2011). Teknolojik gelişmeleri göz önünde bulundurarak eğitim sistemleri de yeni plan, program ve materyal hazırlamalıdır (Adıgüzel, 2010; Yeşilyurt, 2007; Karasar, 2004).

Toplumun ihtiyaçlarına yönelik insanlar yetiştirmek eğitimin önemli amaçlarından biri olduğuna göre bilgi çağının gerektirdikleri perspektifte eğitim-öğretime yol çizmek ve eğitim hayatında teknolojiden faydalanmak gerekmektedir (Aydın, 2003). 21.yy’ dan itibaren gelişen teknolojinin eğitim sektörüne de hızla girdiği ve bu doğrultuda eğitim alanında yeni yöntem stratejilerin kullanılmasına olanak sağladığı görülmüştür. Günümüz bilgi topluluğunun eğitim ihtiyaçları göz önüne alındığında, bilgiye her zaman, her mekânda ve gereksinim duyduğumuz anda ulaşmak ve kullanabilmek önem kazanmıştır. Gelişen teknolojiler eğitime yeni bir boyut kazandırmış ve duyulan her anda zaman ve mekândan bağımsız bir şekilde eğitim-öğretim programlarına da yansiyarak, yeni yöntem, strateji ve öğrenme alanlarının oluşmasına zemin hazırlamıştır. (Çakır, 2011).

Eğitim kurumlarında teknolojiyle birlikte geliştirilen yöntem, strateji ve öğrenme alanlarında verim almak için de eğitim kurumlarının alt yapılarının iyileştirilmesi bununla birlikte öğretmenlerinde teknolojik donanımlarının geliştirilmesi gerekmektedir.

PROBLEM DURUMU

Sosyal Bilgiler dersinin ana amacı, demokratik havayı oluşturarak, nitelikli ve iyi vatandaş yetiştirmektir. (Braun, 1999). Nitelikli ve iyi vatandaşın yolu da sorunlara kulak veren bunları çözmede demokratik unsurları göz önünde bulunduran, analize ve eleştirel gözle olaylara bakmayı bilen, sosyal bilgiler programında bulunan hedef ve davranışsal amaçları kendine prensip hale getiren bireylerden geçer. (Braun, 1999, Sunal ve Haas, 2005)

Yukarıda ifade edilen günümüz vatandaşlık becerileri; bilgiye ulaşmayı, bilgiyi belli hedefler doğrultusunda kullanabilmeyi ve bunları inceleyebilmeyi kapsamaktadır. Teknoloji aracılığıyla bunlara doğrudan ulaşılabilir (Braun, 1999). Teknoloji kullanımı, öğrencileri öğrenmeye odaklarken onların motivasyonunu ve güvenlerini arttırarak kişisel beceri gelişimine katkı sağlar (Heafner, 2004).

Heafner (2004) yeni sosyal bilgiler programının bilim ve teknolojiye verdiği önem programın genel amaçlarında da yer aldığını ifade etmiştir. Buna göre sosyal bilgiler dersiyle öğrenciler; bilimsel ve teknolojik gelişmeleri inceler, öğrenir ve gündelik hayatta bu gelişmeleri pratiğe dönüştürerek kavrar. Ayrıca bilimi merkeze alarak ulaşılan bilgiyi, etik değerler içerisinde kullanabilme ahlakını gözetirler (MEB, 2006). Bunlardan hareketle Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarıyla yapılan çalışmamızın problem cümlesi Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin Nasıldır? Ana problem cümlemizin yanında alt problemlerim cümlelerimizde mevcuttur.

Problem Cümle

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin Nasıldır?

Alt Problem Cümleleri

- Teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanları cinsiyet üzerinde anlamlı bir farklılık gösteriyor mu?
- Teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanları sınıf düzeyleri üzerinde anlamlı bir farklılık gösteriyor mu?

- Teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanları mezun olunan lise türü üzerinde anlamlı bir farklılık gösteriyor mu?
- Teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanları öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma durumu üzerinde bir anlamlı farklılık gösteriyor mu?
- Teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanları sınıflardaki teknolojik donanımın yeterlik düzeyi üzerinde anlamlı bir farklılık gösteriyor mu?
- Teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanları derslerde internete bağlanma durumu üzerinde anlamlı bir farklılık gösteriyor mu?
- Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?
- Teknoloji araç gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?
- Mevcut eğitim sürecinizde (üniversitede) hangi teknoloji araç ve gereçlerini kullandınız? Bunların eğitim öğretim hayatınız üzerindeki etkisini nasıl ifade edersiniz?
- Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız?

ÇALIŞMANIN AMACI

Ülkemizde tüm dünya ülkelerinde olduğu gibi milli eğitimin en önemli amaçlarından birisi; çağın gerektirdiği bilgi ve teknolojik donanımına sahip, içinde yaşadığı çevreyle işbirliği içinde olan, ülkesini, vatanını ve milletini seven, uyumlu, yaşadığı sorunlar karşısında çözüm yolları üretebilen vatandaşlar yetiştirmektir. Bu hususlar göz önünde bulundurulduğunda burada Sosyal Bilgiler dersine ve onu anlatacak olan öğretmenlere önemli görevler düşmektedir. Bu çalışma, donanımlı, nitelikli ve iyi vatandaş yetiştirmeyi kendine görev edinen sosyal bilgiler dersinin öğretiminde gelecek yıllarda etkili olacak Sosyal Bilgiler Öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutumlarının ve görüşlerinin neler olduğu tespit etmek için yapılmıştır.

ÇALIŞMANIN ÖNEMİ

- Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarını ve görüşlerini ele alma açısından *özgündür*.
- Sosyal bilgiler dersinin doğasında disiplinlerarası çalışma vardır. Buradan hareketle farklı alanlarla etkileşim içerisinde olmasından ve bunun günlük hayatımıza yansımaları açısından *işlevseldir*.
- 21.yy dünyasında bilimsel, toplumsal, sosyal, kültürel hayatın vazgeçilmezi ve gelişimin mimarı olan teknoloji konusunu ele almamız hususunda *günceldir*.

1-TEKNOLOJİ

İnsanoğlunun varlığından bu yana temel ihtiyaçlarını karşılamak ve gündelik işlerini kolaylaştırmak amacıyla çeşitli araç, gereç ve teknikleri icat etmiştir (Günay ve Arıduru, 2001). Farklı araçları kullanabilme ve daha da ötesinde bunları icat edebilme becerisi onu diğer canlılardan ayıran temel özelliklerden biri olmuştur (Şenel, 1995; Childe, 2007: 20; Öztürk, 2008: 40)

Teknoloji insan hayatının merkezinde yer aldığı için, gündelik ihtiyaçlar doğrultusunda teknolojiiden istifade edinilmiştir (Means, 1995; Saçlı, 2009). Buna bağlı olarak ilk zamanlardan bu yana üretilen araç-gereç ve bunlarında getirdiği birikim teknoloji kapsamında yer alabilmektedir. (Kline, 1985; Naughton, 1994). Başka bir ifadeyle, insanın biyolojik, kültürel ve sosyal gelişimi teknolojik icatlarla yakından bağlantı içerisindedir (Şenel, 1995: 49; Childe, 2007).

Teknoloji ile ilgili tanımlamalara bakacak olursak;

Teknoloji, belirli bir hiyerarşiyi takip eden insan tarafından kullanılan büyük araçlar, durumlar ve bireyler üzerindeki gerçek hayatta yer alan denetim mekanizmalarıdır (McDermott, 1981).

Teknoloji, belirli kontrol mekanizmaları gibi bileşenleri sistematik hiyerarşide bir noktada buluşturan, teori ve pratik arasında aracı vazife edinen bir düzendir (Alkan, 1984).

Demirel'e (1996) göre; teknoloji belirlenen hedef doğrultusunda bilimsel bilgileri ve gözlemi ön plana alarak çözüm üreten bir sistemdir.

İşman'a (2003) göre; gündelik hayatı kolaylaştıran malumatları meydana getiren ve uygulayan mekanizmadır. Başka bir ifade ile genel ve objektiftir.

Baytekin'e (2005) göre; insanın tabiat üzerinde denetimini fazlalaştırır, merak duygusunu artırır ve bu sistematığı oluştururken bireyin gücünde de destek olarak oluşur.

Teknolojinin eğitim ve öğretim hayatındaki rolü, belirli bir gruba yönelik, düzenli bir şekilde geliştirilen öğretici materyallerle, az zamanda kalıcı ve nitelikli bilgiyi kazandırmaya destek olan bir araçtır. (Kaya 2005: 25).

2-EĞİTİMDE TEKNOLOJİ

Ülkelerin gelişmişlik düzeyleri, genellikle, bilim ve teknolojiadaki başarılarıyla ölçülmektedir. Bu gelişimi sağlamada en temel faktör eğitimidir. Son dönemlerde eğitimde teknoloji kullanımı beraberinde farklı gelişmelere de zemin hazırlamıştır. Gelişen eğitim sayesinde toplumun her kesimindeki insanlar da yaratıcı düşünme ön plana çıkmış ve buna bağlı olarak insanlar sorgulamaya, analiz etmeye, eleştirmeye ve üretmeye başlamışlardır. Bu bilgi becerilerin insan hayatına yansımada eğitimin katkısı yadsınamayacak kadar büyük olmuştur.

İşman' a (2005) göre; “Eğitim Teknolojisinin üç temel özelliği vardır:

1. Donanımlar
2. Öğrenme ve öğretme kuramları
3. Öğretim ortamlarının tasarımı “

Buna göre, İşman (2003) eğitim teknolojisini; “Öğretim alanlarını etkili öğrenmeleri oluşturmak için zenginleştirme ve geliştirme süreçlerindeki bütün kuramsal ve pratik çalışmaların bir programlı set halindeki uygulaması olarak ifade edilmiştir.”

Eğitim Teknolojisiyle ilgili diğer tanımlamalara bakacak olursak;

Eğitim teknolojisi; Problemlerin analiz edilmesinde, çözümlenmesinde, yorumlanmasında ve değerlendirilmesindeki tüm boyutları içeren karmaşık kapsamlı süreçtir (AECT, 1977).

Eğitim teknolojisi öğretimi gerçekleştirirken katkı sağlayan bütün uygulamaları kapsar (Cleary, A. vd. 1976). Buradan hareketle eğitim teknolojisi; eğitim ve öğretimdeki bütün sorunların çözümsel sonuca kavuşturulmasını sağlayan bir dinamizmdir (Gentry, C. G. 1987).

Oğuzkan (1993) Eğitim teknolojisini ve öğretimi etkili hale getirmek için teknik alt yapı ve fiziksel donanımların hazır hale getirilmesi ve problemlere çözümler üretilmesini sağlayan bileşkedir.

Eğitimin devam edilerek geliştirilmesindeki bütün periyodik sistemlerle ilgili olup, bunların bir yaşantıya dönüştürülmesinde gerekli ortamı sağlayan bir sistemdir (Alkan 1997).

Farklı alanların verilerini ölçme ve değerlendirme çerçevesinde ele alıp eğitim hayatında pratiğe dönüştüren, niteliğin ve kalitenin artmasını sağlayan bir sistemdir (Rıza 1997).

Günümüz eğitim-öğretim anlayışında hazır bilginin kullanılmasından çok asıl bilgiye ulaşma ve onu kullanabilecek bilgi beceriye sahip donanımlı insanlar ortaya çıkarma hedeflenmiştir (ISTE, 1998). Bununla birlikte günümüz toplumunun ve öğrencilerinin ihtiyaçlarını tekrardan düşünerek eğitim-öğretim ortamlarının bu ihtiyaçlara cevap verecek şekilde hazırlanması da gerekmektedir. Bu çevrenin oluşturulabilmesi için de öğrencileri hedefteki bilgiye konsantre ederek elde etmesini ve kullanarak yaygınlaştırmasına katkıda bulunacak olan teknolojilerin öğretim ortamlarında kullanılmasını sağlamak gerekir. Ayrıca bu öğretimi etkili bir hale getirecek olan öğretmenlerinde teknolojik bilgi ve beceriye sahip olması gerekmektedir (Akkoyunlu, 2002).

Teknolojideki gelişim bütün alanlarda olduğu gibi öğretim yaşamında da etkililiğini devam ettirmiştir. Öğretim ortamları teknolojiyle kaliteyi arttırarak hızla gelişim göstermiştir. Eğitim ortamlarının teknolojik gelişmeye paralel olarak değişime ve gelişime girmesi, gündelik gereksinimleri karşılayabilecek hale gelmesi gerekmektedir. Teknolojideki gelişimin günün gereksinimlerini karşılayıcı duruma gelmesi kaçınılmazdır. Bu şekilde değişen ve gelişen eğitim ortamları konu bazında teknolojiyle birlikte daha kaliteli ve popüler hale gelmiştir. Teknolojide faydalanmayan eğitim, toplumsal sorunlara çözüm üretmede sıkıntı çeker ve ihtiyaçlara cevap vermede zorlanır. Öğretim ortamında kullanılan teknolojinin, daha ileri düzeylere çıkarılması ve daha modern bir hale dönüştürülmesi en önemli konular arasındadır (Karasar, 2004).

Toplumun ihtiyaçlarına yönelik insanlar yetiştirmek eēitimin önemli amaçlarından biri olduēuna göre bilgi aēının gerektirdikleri şekilde eēitim alanında teknolojiden faydalanmak gerekmektedir (Aydın, 2003). 21.yy dan itibaren gelişen teknolojinin eēitim sektörüne de hızla girdiēi ve bu doērultuda eēitim alanında yeni yöntem stratejilerin kullanılmasına olanak saēladıēı görülmüştür. Günümüz dünyasının bilgisel ihtiyaçlarını önümüze koyduēumuzda her zaman, her mekn da ve bilgiye ihtiyaç duyduēumuz anda ulaşmak, teknolojiyi o an da kullanabilmek önem kazanmıştır. Gelişen teknolojiler eēitime yeni bir boyut kazandırmıştır. Bu doērultuda bilgiye ihtiyaç duyulan her anda zaman ve mekândan baēımsız bir şekilde ulaşım saēlanmıřtır. Gelişen bu teknoloji eēitim-ēretim programlarına yansımış ve yeni yöntem, strateji ve ērenme alanlarının oluşmasına zemin hazırlamıştır (akır, 2011).

2.1. Eēitimde Kullanılan Teknolojiler ve Araçlar

Eēitimde genellikle kullanılan ve gittikçe de kullanımı artan teknolojiler kapsamında Bilgisayar, Projektör, Tepegöz Projektörleri, Gösteri Tahtaları, Döner Levhalar, Film şeritleri, Slaytlar, Video kamera, Televizyon, DVD oynatıcı, İnternet, Elektronik posta, Tarayıcı, Yazıcı, Fotokopi makinesi, Dijital fotoēraf makinesi, gibi araçlar bulunmaktadır.

Gelişen teknoji çok çeşitlilik göstermektedir. Ancak bunların içerisinde bilgiye ulaşma, haberleşme ve daha birçok fonksiyonu içinde barındıran bilgisayar teknolojisi, dünyada kendine farklı bir yer edinerek önemli derece de kabul görmüştür. Gelişen teknolojiye bu iletişim aēların sayesinde ulaşımda ve haberleşmede dünya küçük bir köy haline gelmiştir (Göktaş,1996).

2.1.1. Bilgisayar

Bilgisayar destekli ēretimin tanımına bakacak olursak; belli bir ortam içerisinde ērenciye kullanımının ēretilmesini saēlayan bunun yanında ērenciyi motive ederek süreçte dirençli olmasına ve bireysel ilerlemesine, kontrollü bir biçimde şahsını denetlemesine katkı sunan bir yöntemdir. (Uşun, 2004).

Bilgisayarların eēitim ortamlarında yaygınlaşmasında kolaylaştıran unsurlar;

- Öğrencinin kendi öğrenme hızını ve öz kontrolünü ayarlamasına fırsat vermesi,
- Farklı eğitsel ortamlardan daha kalıcı olması,
- Yazılımlar aracılığıyla görsel, işitsel hafıza aktifleştirilir ve öğrenme daha kısa sürede daha etkili biçimde gerçekleşir.
- Öğrencinin kendisini veya öğretmenin öğrencisinin öğrenme düzeyini takip edebilmesi gibi imkânlar sunar (Alkan,1995).

2.1.2. İnternet

Küreselleşen dünyada bilginin yayılımı ve bu bilgiden çok daha fazla bireyin hızlı bir şekilde faydalanabileceği teknolojik gelişmelerin başında internet gelmektedir. Dünyadaki bilgisayarlar arasında haberleşmeyi ve bilgilere ulaşmayı sağlayan küresel ağa internet denir. Bilgisayarlar arasında artan bağ kurma internetin yaygınlığını ve gelişimini sürekli arttırır (Kaya 2005). İnternet, iletişimle birlikte bilgi deposuna ulaşmayıda sağlayan çok önemli ve büyük bir ağıdır. (Şahan 2007). Kaya (2005) İnternet'i biraylerin küreselleşen dünyayla birlikte artan bilgiye ulaşma, bilgiyi muhafaza etme ve onu yaygınlaştırma merakı sonucunda var olmuş bir teknoloji olarak ifade etmiştir.

Kısacası interneti bir otomobile, web' i de onun hareket etmesini, hedeflenen yerlere varmasını ve yük taşımalarını sağlayan yakıta benzetebiliriz.

2.1.3. Projektör

Vericiden aldığı bir sinyali karşısındaki perdeye yansıtan cihaza denir. Yapısal bakımdan LCD ve DLP olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. (<http://www.megep.meb.gov.tr>).

2.1.4. Televizyon

Teknolojinin gelişiminin hızlanmasında, eğitim ortamına dünyanın taşınmasında ve bunlarla beraber gündelik hayattaki öğrenme aktivitelerini de eğitim ortamlarına taşıyan önemli bir araçtır. Ayrıca üniversitelerin insanlara eğitim olanağı sunmasına da katkıda bulunur.

TV' nin eğitim amaçlı kullanımıyla birlikte;

- Öğretmenin ve öğrencinin mevcut bilgilerden fazlasına ve yeni bilgilerden haberdar olması,
- Klasik eğitimin yanında görsel eğitim sunması,
- Mekânlardan tasarruf sağlama,
- Eğitim harcamalarında ekonomiklik imkânı,
- Eğitimde niteliği ve kaliteyi arttırma (Alkan, 1995).

gibi eğitsel sürece doğrudan katkı sağlayacak yararlılıkları bulunmaktadır. TV'nin bu katkısına karşılık sınıflara maliyetinin fazla olmasından dolayı koyulamaması gibi olumsuzluklara rağmen hem öğrencinin hem de öğretmenin gelişim kat etmesine yardımcı olan çağdaş bir araçtır.

2.1.5. Tepegöz Projektörleri

Bilgileri şeffaf bir materyal üstüne koyarak onun ekrana daha büyük şekilde yansıtılmasını sağlayan, üzerinde de işlemler yapılabilen ve farklı fonksiyonları da olan bir araçtır (Yalın, 2006).

Tepegöz projektörlerinin hazırlanması oldukça kolaydır bunun yanında büyük, parlak ve net görüntü sağladıklarından kalabalık kitlelere görsel anlamda kalıcı bir sunum yapılabilir. Tepegözlerin farklı modelleri olmakla birlikte genel manada 4 öğeden meydana gelmektedir:

1-Işık kaynağı

2-Ayna ve reflektörler

3-Mercekler

4-Soğutucudan oluşmaktadır (Yalın, 2006).

2.1.6. Slaytlar

Slaytlar pozitif filmlerin banyo edilmesiyle elde edilen küçük şeffaf fotoğraflardır. Slayt projektörleri de slaytı yansıtmada kullanılan araçtır. (Yalın, 2006)

2.1.7. Gösteri Tahtalar

Tebeşir tahtası, çok amaçlı tahtalar ve bülten tahtaları yazılı ve görsel materyalleri sergilemek için kullanılır. Sınıflarda en yaygın kullanılan ise, tebeşir tahtaları yani yazı tahtasıdır. Bazı okul ve sınıflarda tebeşir tahtasının yerine çok amaçlı kullanılan beyaz tahtalar bulunmaktadır. Çok amaçlı kullanılma nedenine bakacak olursak; düzgün, plastik yüzeye sahip olması, tebeşir yerine silinebilen renkli kalem kullanılabilişmesi ayrıca slayt, tepegöz saydamlarının yansıtılmasındandır (Yalın, 2006).

2.1.8. Döner Levhalar

Kullanımı kolay, çok amaçlı olan, herkesin görebileceği bir açığa yerleştirilen ve belli bir sıra sistematığı gerektiren araçlardır (Yalın, 2006).

2.1.9. Film Şeritleri

İlişkili bir dizi hareketsiz resimler içeren 35mm saydam film ruloları olup, sırasıyla yansıtılmak üzere tasarlanmış bantlardır. Slaytlardan ayrılan yönü slaytlar tek tek yansıtılmak amacıyla tasarlanırlar. Film şeritlerine bakacak olursak periyodik sırayı takip eden resimlerin sabit sıra içerisinde yansıtılmasıdır (Yalın, 2006).

2.1.10. Video Kamera

Kamera esasen alıcı olarak bilinmekle birlikte, en kolay şekilde karşısındaki ışığı hafızaya alan cihaz diye tanımlanabilir. Kamera vizör, gövde ve objektif olmak üzere üç daonanımdan oluşmaktadır (<http://www.megep.meb.gov.tr>).

2.1.11. DVD Oynatıcı

Optik disklerin kapasitesel ve hızsal olarak bazı teknik eksikliklerinin olması sonucunda ortaya konulmuştur (<http://www.megep.meb.gov.tr>).

2.1.12. Dijital Fotoğraf Makinesi

Fotoğraf makinası filminden, bakaç sisteminden, netleme ve görüntüyü kaydetme sisteminden oluşan bir araçtır.

Genek manada makinalarda bazı ortak özellikler vardır. Bunlara bakacak olursak;

- Ortamın ışık almaması
- Yansıyan görüntüyü kaydedebilecek bir düzlem
- Yansıyan görüntünün netleşmesini sağlayan mercek
- Belirli kontrolleri yapacak olan bir mekanizma (<http://ismek.ibb.gov.tr>).

2.1.13. Tarayıcı

Bir nesneyi veya dökümanı inceleyerek sisteme aktaran araçtır (<http://tr.wikipedia.org>).

2.1.14. Yazıcı

Yazıcı, bilgisayar ortamındaki nesneleri kâğıt üzerine aktaran araçtır. Sadece çıktı veren yazıcılar gelişen teknolojiyle birlikte fonksiyonlarını arttırarak modern bir hal almıştır (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Yazıcı>).

2.1.15. Fotokopi Makinası

Fotokopi makinası, her türlü dökümanı kısa sürede seri şekilde çoğaltmaya yarayan araçtır. Fotokopi gündelik hayatın her bölümünde kullanılabilen bir araçtır. (<http://tr.wikipedia.org/wiki/Fotokopi>).

2.1.16. Elektronik Posta

İnternet ağı aracılığıyla gönderdiğimiz elektronik mektupdur Görüntü olarak sıradan kâğıt mektuptan bir farkı yoktur. Resim, müzik, video gibi farklı dosyaları başka bir alıcıya göndermek gibi önemli fonksiyonlara sahiptir. Milyonlarca kurum ve kuruluşlar bu ortam üzerinde iş yapabilmektedirler(<http://tr.wikipedia.org/wiki/E-posta>).

2.2-Türkiye'de Eğitimde Teknoloji Kullanımı ve Tarihsel Gelişimi

Eğitim teknolojisi dünyadaki gelişmelere paralel olarak Türkiye'de de MEB alanında bir takım projeler geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Yıllardır gerek

akademisyenler gerekse bilim adamları bilgisayarla eğitim sürecini kaynaştırma konusunu çalışmaktadırlar (Uşun, 2000).

Endüstriyel Okullar projesi kapsamında 1988-1989 öğretim yılından itibaren Dünya Bankası fonuyla 805 adet bilgisayarlı Teknik eğitim veren okullar kullanmaya başladı (Altınkaya, 1998).

Bilgisayarların bölgesel bir halden evrensel duruma geçişini sağlayan internet olmuştur. Büyük bir ağ olan internet günümüzde de farklı yerlerde farklı amaçlar doğrultusunda kullanılmaya başlanmış ayrıca ortaya koyduğu fırsatlar ve öğretim hayatında yaygınlaşması da önemli bir teknoloji olmasına etki etmiştir (MEB, 2009).

Türkiye internetle Nisan 1993' te tanışmıştır. Türkiye'de internet öncelikle üniversitelerde yaygınlaştırılmıştır. İlk olarak Orta Doğu Üniversitesi'nden gerçekleştirilmiştir. Orta Doğu Üniversitesini 1994 yılında Ege Üniversitesi, 1995 yılında Bilkent ve Boğaziçi Üniversiteleri, 1996 İstanbul Teknik Üniversitesi takip etmiş ve birçok kamu kurumu da Orta Doğu Teknik Üniversitesi internet veri tabanını kullanmıştır (Kaya, 2005).

1998 yılına geldiğimizde internet bağlantısının artmasına paralel olarak farklı derecede 1368 okula, 24311 bilgisayar sağlanmış, bilgisayar eğitiminden 14.300.000 öğrencinin sekiz yüz bini faydalanmış, 63000 açık ilköğretime kayıt yaptıırken, 272911 öğrenci ise açık liseye kayıt yaptırmıştır (MEB, 1998).

2000'li yılların başına geldiğimizde insanların sosyal ve ekonomik başarısı, teknolojiyi doğru kullanmalarıyla bağlantılı bir hale bürünmüştür. Bu nedenle, eğer ülkeler eğitimdeki nitelik faktörünü arttırmak, öğretim hizmetinde kaliteyi arttırmak, vatandaşlarını modern toplumun gerekliliklerine göre yetiştirmek istiyorsa BT' ye önemli ölçüde yatırım yapmalıdır (MEB, 2007). Bununla ilgili olarak, 3 Şubat 1993'te Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun (BTYK) karar altına aldığı "*Türk Bilim ve Teknoloji Politikası: 1993-2003*", ülkemizin hem bilim hem de teknoloji politikası'nın temelinde önemli yer etmektedir. Bu dokümanda "*Bilim ve Teknolojide Atılım Projesi*" içeriği genişletilerek daha açık ve kalıcı bir temele oturtulmak istenmiştir. Bilim ve teknoloji atılım projesi VII. Beş Yıllık Kalkınma

Plâni'nın temel maddelerinden birisi olmuştur. Bu projeyle üreten, bilim ve teknolojide yetkin hale gelen, bu yetkin hali toplumsal ve ekonomik faydaya dönüştürebilen bir devlet politikası hedeflenmiştir. Bunu da yapabilmenin en önemli koşulu; eğitim-öğretim ve araştırma-geliştirmeye önemli derecede kaynak tahsili yapmaktan geçer (TÜBİTAK-BTP, 1999, Akt. MEB, 2007).

(MEB 2004, Akt. MEB, 2007: 4)' e göre, VII. Beş Yıllık Kalkınmadan sonra, VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı ve Ulusal Programda da bilişim teknolojileriyle ilgili yeni bir rapor yayınlanmıştır. Bu raporda genel olarak; 2003' ten 2006' ya kadar ki periyot da e-Dönüşüm Türkiye Projesinin önemli bileşeni olan e-eğitim ve insan kaynakları faktörlerinin yaşantıya geçirilmesine ve teknik altyapının daha da geliştirilmesine temas etmişlerdir. Eğitimde belli hedef ve stratejiler doğrultusunda yeni Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) raporu yayınlamıştır. Raporda 4 temel başlığa temas edilmiştir. Birinci başlıkta, bilgi ve iletişim teknolojisi alt yapısının iyileştirilmesi, geliştirilmesi, okulların fiziki ve alt yapı sorunlarının giderilerek Bilim Teknolojisine uygun bir şekle büründürülmesi yer almıştır. İkinci başlıkta, bilgisayarlar ve elektronik ortamlara eğitim amaçlı içerikleri hazırlanarak aktarılmasının sağlanması ve öğretmen, öğrenciler bu içeriklerden faydalanan onların eğitimine katkı da sunmayı planlayan eğitim içeriğinin sağlanması politikası olmuştur. Üçüncü başlık, eğitim kurumlarından yer alan bütün bireylerin BT hakkında temel bilgi ve beceriye sahip olması için belli eğitim programlarının hazırlanmasına temas eden insan kaynakları politikası olmuştur. Dördüncü başlık ise, bütün eğitim kurumlarının aynı ölçüde bilişim teknolojilerinden yararlanmasına, her okulda, her kurumda bu teknolojik araçların olmasına temas eden sayısal eşitsizliğin önlenmesi politikası olmuştur.

MEB, yukarıda bahsedilen hedef ve politikalar doğrultusunda eğitim alanında önemli girişimlerde bulunmuştur. Bu politiklardaki ana amaç da; eğitim kurumlarını çağdaş teknolojilerle donatmak olmuştur. I. Faz kapsamında 2802 okulda 3188 bilişim teknolojisi sınıfı kurulurken, 2802 okulun laboratuvarında internet kullanılmıştır, II. Faz döneminde ise 3000 okulda 4002 bilişim teknolojisi kurulum çalışmaları başlamıştır. Ayrıca Avrupa Yatırım Bankası'ndan sağlanan fonla da 1400 okulda Bilgi teknolojileri laboratuvarı kurulmuştur. Ayrıca kırsal kesimde dahil

toplam 26276 okulda internet ve bilgisayarla tanışmıştır (TBD, 2006, Akt. MEB, 2007: 5)

Bilgi teknolojilerinin ve birçok yeni bilişim teknolojisinin gelişmesinde ve yaygınlaşmasında bilgisayarların yeri yadsınamayacak kadar büyüktür. Bilgisayarlara yüklenen eğitsel yazılımlar ve ek donanımlar sayesinde öğretme-öğrenme sürecinde daha hızlı ve daha nitelikli hale gelmiştir. Bilgisayarların eğitim ortamında aşırı yaygınlaşması, öğrenci ve öğretmeni pasif kıldığı düşüncesi eleştirilse de bir gerçek var ki o da eğitim ortamında bilgisayar teknolojisi etkinliğini her geçen gün artırmaktadır. (MEB, 2009)

2010 yılına geldiğimizde MEB, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlayarak okullardaki teknolojiyi geliştirmek için Fatih Projesini hayata geçirmeye karar vermiş ve 2015 yılında da projenin uygulama alanı genişletilerek devam etmektedir.

2.2.1 Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH)

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2010 yılı itibarıyla hayata geçirdiği *“Fırsatları Arttırma, Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek amacıyla Bilişim Teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edilecek şekilde, derslerde etkin kullanımı için; okulöncesi, ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki tüm okullarımızın 570.000 dersliğine LCD Panel Etkileşimli Tahta ve internet ağ altyapısını barındıran bir projedir”* (fatihprojesi.meb.gov.tr). Bu projeyle 2013 yılına kadar ki periyotta eğitim kurumlarına teknolojik araçlar tedarik edilecek ve eğitimde yaygınlaştırılarak verim alınması için donanım ve yazılım teknik alt yapının oluşturulup geliştirilmesi, eğitsel içeriklerin oluşturularak yaygınlaştırılması, programlarda bilişim teknolojilerine daha fazla temas edilmesi, bu teknolojileri eğitim kurumlarında verecek olan öğretmenlere hizmetiçi eğitiminin verilmesi, ölçülebilir boyutu olan güvenilir bir bilişim teknoloji kullanımı hedeflenmiştir. Nitekim 2015 yılı içerisinde olmamıza rağmen projede henüz istenilen seviyeye ulaşılamamıştır (fatihprojesi.meb.gov.tr).

Milli Eğitim Bakanlığı tarafında yürütülen bu proje Ulaşım Bakanlığı ile iş birliği içinde gerçekleştirilmeye devam etmiştir. Orta öğretim ile başlayıp, okul öncesi eğitim kurumlarıyla bitecek olan bu proje toplam 5 yıllık bir planı kapsamaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı FATİH Projesi için 2015 yılında 700 bin tablet alımını öngören sözleşmeyi imzalanmıştır. Hızlı bir şekilde üretilen bu tabletlerin eğitim kurumlarına dağıtımını başlanmıştır. 2016 yılıyla birlikte tabletler yerli olarak üretilecek ve liselerdeki öğrencilere ve öğretmenlere de ulaştırılacaktır (<http://www.eokul-meb.com>).

2.3-Eğitimde Teknoloji Kullanmanın Avantajları ve Dezavantajları

Eğitimde teknolojiye önem veren kurumlarda öğrenciler akranlarıyla sınıf içi çalışma ve proje konularında düşünce alışverişi içinde olabilirler. Bu iş birliğini sağlayan öğrencilerin eleştirebilme, analiz edebilme, üretebilme becerileriyle birlikte yardımseverlik, hoşgörü, dayanışma, iyi niyet, sevgi, başarı ve dostluk gibi değerleri de gelişir. Bunun yanı sıra öğretmenlerde internet ortamında birbirleriyle fikir alışverişinde bulunabilirler, sosyal bilgilerle ilgili konferanslar düzenleyebilirler, kendilerinin veya öğrencilerin çalışmalarını yayınlayabilirler (Uşun 2006). Bununla beraber Turan (2002) okulda teknolojinin verimli kullanıldığına; akademik başarıda artış, devamsızlıklarda düşüş, mesleksi olarak gelişmiş öğrencilerin oranında artış, yönetsel süreçlerin iyileştirilerek geliştirilmesi ve bütün çalışanların işini severek yapması gibi faktörlerin bir gösterge olabileceğine değinmiştir.

Turan (2002) göre doğru kullanılmayan teknolojinin, zaman ve kaynak israfı, amaç dışı kullanım, yanlış ve sınırlı kullanım, bilinçsiz olumsuz tavır geliştirici kullanım gibi dezavantajları vardır.

Bunlardan hareketle genel manada eğitim kurumlarından teknoloji kullanılmasının avantajları ve dezavantajları bulunmaktadır. Bunlara bakacak olursak;

Rıza (1997: 67- 69) göre avnatajları; yaratıcılığı arttırarak üretmeye yönlendirir, aktif öğrenmeyi sağlar, hem öğreticinin hem de öğrenenin düşünsel alanını açar, eşitliği ve motivasyonu sağlar, öğrenmeyi somutlaştırarak kalıcılığı sağlar, serbestliği ve birinci kaynaklara ulaşmayı sağlar, istikrarlı ve kademeli öğrenmeye zemin hazırlar.

Uşun (2006: 95) eğitimde teknoloji kullanımının sınırlılıklarına ve dezavantajlarına bakacak olursak; gelişen teknolojiye ayak uyduramayan araç gereç kullanılabilir, öğretmenin kontrolünde olduğundan sistematik bir aşama isteyen öğrencilere uygun olmayabilir, belirli bir eknik alt yapı bilgisi gerekmektedir, bilgi yükü fazla olduğundan iş yükünü arttırarak zamanın çok geçmesine neden olabilir, yazılımları ve veri tabanlarını belli oranda bilmeyi gerektirirdiğinden bilgisi olmayan zorluk çekebilir, kırsal bölgelerde erişim sorunu, sürekli bilgisayar başında olma aktif öğrenmeden ziyade pasif öğrenmeye yöneltebilir, aile ve arkadaşlık ilişkilerini zayıflatabilir, uygun teknoloji kullanılmadığında yanlış bilgiye götürerek hem motivasyonu düşürebilir hem de zaman kaybına yol açabilir,

3-SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİ VE TEKNOLOJİ KULLANIMI

Günümüzde dünyasındaki değişim beraberinde teknolojik ve iletişim alanındaki yenilikleri de getirmiştir. Eğitimdeki problemlerin çözümünde, klasik yaklaşımların yetersiz kaldığı göz önünde bulundurulursa, çözüm için en iyi yöntem teknolojinin hızlı bir şekilde eğitime adaptasyonunu sağlamaktır.

Artan bilgi, yoğunlaşan programlar, öğrenci sayısının artması, öğretmenlerin yetersizliği, teknolojinin gelişmesine bağlı olarak öğrencilerin ilgi düzeyinin artması gibi faktörler teknolojiyi eğitim-öğretim hayatında zorunlu kılmıştır. Alkan'ın konuya yaklaşımına bakacak olursak; Öğretmenler genelde öğrencilere kısıtlı zamanda fazla bilgi yüklemek zorunda kalmaktadırlar. Bunu etkili, nitelikli ve verimli hale getirmenin yolu öğrencileri eğitim-öğretim faaliyetlerine dahil etmekten geçer. Bu etkililiği sağlamada kullanacağınız yöntem, araç-gereç ve materyaller önemli rol almaktadır. İşte bu nokta da teknolojiye son derece önemli görev düşmektedir (Alkan, 2005).

Bu bölümde Sosyal Bilgiler Nedir, Sosyal Bilgilerin Tarihsel Gelişimi Nasıl olmuştur, Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve Sosyal Bilgiler Öğretiminde Teknoloji Kullanımı Nasıl Olmaktadır? gibi başlıklar incelenecektir.

3.1-Sosyal Bilgiler

“Sosyal Bilimler, insanlar tarafından oluşturulan gerçekler, doğumdan ölüme, evlenmeden boşanmaya, savaştan barışa, devlet kurmadan yıkmaya kadar

pek çok olguyu içerebilir. Sosyal Bilimlerin sürekli değişimi ve gelişimi inceliyor olması, bireyin sosyal çevreye ve insan hayatına adapte olması amacını güden eğitimde, Sosyal Bilimlerin değerini artırmış ve eğitimin, hem bir sosyal bilim dalı hem de Sosyal Bilimlerin uygulama alanı durumuna gelmesi Sosyal Bilgiler’ i bir ders olarak ortaya çıkarmıştır” (Meydan, 2001: 12).

Farklı disiplinlerin birleştirilmesiyle ortaya çıkan sosyal bilgiler kavramıyla ilgili birden fazla tanımlamaya gidilmiştir. Bunlar;

Barth ve Demirtaş (1997)’ a göre Sosyal bilgiler, insanın, toplumla ve fiziki çevreleriyle ilişkisini araştıran bir bilimdir. Sosyal bilgiler; sosyal bilimlerin ortaya koydukları analizleri öğrenci gelişim özelliklerine uygun bir şekilde kolaylaştıran, bunları kullanan, öğrencinin çevreye adapte olmasına ve toplumsal sorunlara çözüm bulma noktasında gerek duyacağı temel bilgi ve becerileri aşılmasını hedefleyen bir program olarak ifade etmişlerdir.

Sönmez’e (1999) göre Sosyal Bilgiler, dünya üzerinde yer alan bütün toplumlarda toplumsal yaşamı düzenleyen tüm etkinliklere toplumsal gerçek diyebiliriz

Doğanay (2004) Diğer bilimlerden de destek alarak insanın çevresiyle iletişimini disiplinler arası yaklaşımla ele alan, dünyada var olan demokratik ve insani değerleri kendine yükleyen, temel bilgi ve beceriye sahip yurttaşlar yetiştirmeyi hedefleyen bir çalışma alanıdır.

“Sosyal Bilgiler, bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren; insanın sosyal ve fizikî çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği; toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersi.” (MEB, 2006: 26).

Sosyal bilgiler, diğer beşeri bilimlerinde yurttaşlık becerilerini geliştiren bir alandır. Programı içinde birden fazla disiplinden aldığı içerikleri barındırarak belli bir çalışma sistemi oluşturmayı sağlayan bir dersdir. (Öztürk, 2006)

3.2-Sosyal Bilgilerin Tarihsel Gelişimi

Sosyal bilgiler dersi, öğrencilerin bir vatandaş olarak sorumluluklarını ve içinde yaşadığı toplumu öğrenmede, iletişimi sağlayıp empati kurabilmede, var olduğu ulusun özelliklerini kavramalarında ve anlamlandırmalarında faydalı derslerden biridir (Aykaç ve Başar, 2005).

Doğrudan sosyal bilgiler eğitiminin ne zaman, nerede başladığı tam olarak net bir şekilde bilinmemekte ancak bilinen bir şey insanlığın varlığından bu yana sosyal bilimler eğitimi var olmuştur. Toplum içinde var olan birey yaşantısının bir sonucu olarak bazı etkinlikleri yerine getirerek temel bilgi ve beceri kazanmış olur. İnsan var olabilmek için yaşadığı toplumun bazı kurallarını bilmek zorundadır. Yaşanan bu süreçlerin hepsi de sosyal bilimlerin temelini çok eskiye dayandığına kanıttır (Sönmez, 2005: 458). Fakat sosyal bilgiler kavramı ise ABD 'de 1916 yılında Sosyal Bilgiler Komitesi tarafından kabul edilmiştir (Güngördü, 2002: 130-131; Akar, 2001; Köstüklü, 1998: 9; Erden, 1998: 8; Can, Yaşar, Sözer, 1998: 7). Daha sonra komite sosyal bilgileri tanımlayarak kavramın yaygınlaşmasını ve diğer ülkelere uzanarak oraların da eğitim programlarında yer almasını sağlamışlardır. Komiteye göre sosyal bilgiler; “konu toplumun teşkilatına ve oluşumuna ve toplumsal birliklerin bir uzvu olması dolayısıyla insana dair bilgiler, sosyal bilgilerdir.” diye tanımlamıştır(Köstüklü 1998: 9).

Sosyal Bilgiler programı içinde bulunulan zaman ve değişen koşullara göre yıllar içerisinde güncellenmiştir. Cumhuriyet döneminde başlayan bu süreç 2005' lere kadar uzamıştır. Yıllara göre daha detaylıca bakacak olursak; 1926, 1930, 1932, 1936, 1948, 1962, 1968, 1989, 1998 ve 2005 yıllarında Sosyal bilgiler ders programlarında düzenlemelere gidilmiştir (Yılmaz, 2011).

Sosyal Bilgilerin ülkemizdeki tarihsel gelişimi şöyle olmuştur:

1924 programında “Musahabat-ı Ahlakiye” dersi “Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vataniye” dersine dönüştürülmüştür. Tarih ve Coğrafya dersleriyle birlikte verilen bu ders Sosyal Bilgiler dersini karşılamaktadır (Tazebay, Çelenk, Tertemiz ve Kalaycı, 2000).

1924 programı 1926 programının bir nevi devamı şeklinde olmuştur. Bu programda da amaç vatan millet sevgisini taşıyan birer iyi vatandaş yetiştirmektir. Bundan hareketle Musahabat-ı Ahlakiye ve Malumat-ı Vataniye dersleri Yurt Bilgisi adına dönüştürülerek tekrardan düzenlenirken; coğrafya ve tarih dersleri ise aynen yerlerini korumuşlardır. (Bilgili, 2008).

1936 programında, Sosyal Bilgilerle bağdaştırabileceğimiz dersler, “Yurt Bilgisi”, “Coğrafya” ve “Tarih” dersleri adı altında ayrı derslerdir. Bu derslerin amacı da vatanına, milletine, cumhuriyete, inkılaplara bağlı iyi yurttaşlar yetiştirmektir (Tazebay vd., 2000).

Sosyal Bilgiler ülkemizde bir ders olarak 1960 yılında ilk defa disiplinler arası bir program olarak karşımıza çıkmaktadır. Bundan önceki dönemlerde dersin kapsamı içinde olan disiplinler ayrı birer ders olarak okutulmaktaydı (Öztürk, 1996).

1968 programında Coğrafya, Tarih, Yurttaşlık Bilgisi gibi dersler Sosyal Bilgiler adını alarak bir değişim yaşanmıştır (Binbaşioğlu, 2005). Bundan sonra Milli Eğitim Bakanlığı Milli Eğitim Şurası kararlarında yeni bir Sosyal Bilgiler programı geliştirmiş. Bu programla birlikte 1968 yılında ilkokullarda 1975 yılında ise ortaokullarda okutulan bu ders 1985 yılında kaldırılmıştır.

1985–1986 öğretim yılında Sosyal bilgiler dersi “Milli Tarih”, “Milli Coğrafya” ve “Vatandaşlık Bilgileri” adı altında yeniden farklı derslere bürünen Sosyal bilgiler dersi 1997–1998 eğitim-öğretim yılında 6. ve 7. sınıflarda tekrardan okutulmaya başlanmıştır (Güngördü, 2001). 1998 yılından sonra ülkemizdeki ve dünyadaki gelişmeleri de göz önüne alarak 2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren öğrenciyi merkeze alan, iş birliğine önem veren yapılandırmacı eğitim sistemine geçilmiştir (Öztürk, 2006).

3.3-Sosyal Bilgiler Öğretim Programı

2005 yılındaki Sosyal Bilgiler öğretim programındaki değişiklikleri Safran (2004: 54-55) şöyle açıklamıştır: “*Sosyal bilgiler programının ana amacı, Milli Eğitimin Genel Amaçları çerçevesinde bireyin kendisini, yaşadığı toplumu ve dünyayı kendi istek ve becerileriyle anlamasına ve katkıda bulunmasına fırsat ve ortam sağlamak olarak kısaca özetlenebilir. Giderek küreselleşen dünyada ayrı bir anlam ve önem kazanan yerel ve ulusal değerler, artan bilgi üretimi ve yayılımı*

karşısında bireyin hayata ve dünyaya bakışında yaşadığı anlam ve kimlik kargaşaları, tek neden tek sonuç mantığı çerçevesinde düzenlenmiş bilgi kümelerinin çok boyutlu, karmaşık ve muğlâk sosyal hayat karşısında işlevsiz bir yük hâline gelişi gibi nedenler, sosyal bilgiler programının yeni bir eğitim anlayışıyla yeniden düzenlenmesini gerekli kılmıştır. Bu doğrultuda program, yapılandırmacılık akımı çerçevesinde gerek içerik ve gerekse öğretim yöntem ve stratejileri doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir” Bu amaç çerçevesinde şekillenen sosyal bilgiler dersi daha kapsamlı bir hal almıştır. Buna bağlı olarak sosyal bilgiler dersinin içeriği genişlemiş kendine yüklemiş olduğu misyon ve vizyonda farklılaşmıştır.

Yeni sosyal bilgiler öğretim programının vizyonu “*21. yüzyılın çağdaş, Atatürk ilkeleri ve inkılâplarını benimsemiş, Türk tarihini ve kültürünü kavramış, temel demokratik değerlerle donanmış ve insan haklarına saygılı, yaşadığı çevreye duyarlı, bilgiyi deneyimlerine göre yorumlayıp sosyal ve kültürel bağlam içinde oluşturan, kullanan ve düzenleyen (eleştirel düşünen, yaratıcı, doğru karar veren), sosyal katılım becerileri gelişmiş, sosyal bilimcilerin bilimsel bilgiyi üretirken kullandıkları yöntemleri kazanmış, sosyal yaşamda etkin, üretken, haklarını ve sorumluluklarını bilen, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını yetiştirmek*” olarak ifade edilmiştir. Bu cümleler daha önceki programda da genel manada mevcuttu ancak eski programda sadece ezberlenmesi ön planda iken yaşantı hale getirilmesi pek dikkate alınmamıştır, yeni programla ise bu ifadeler beceri ve değerlerle desteklenerek içselleştirilmesi hedeflenmiştir. (Ata, 2006: 73).

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nda “tüm dünyada bireysel, toplumsal ve ekonomik alanda yaşanmakta olan değişimi ve gelişimi; ülkemizde de demografik yapıda, ailenin niteliğinde, yaşam biçimlerinde, üretim ve tüketim kalıplarında, bilimsellik anlayışında, toplumsal cinsiyet alanında, bilgi teknolojisinde, iş ilişkileri ve iş gücünün niteliğinde, yerelleşme ve küreselleşme süreçlerindeki değişim ve gelişimlerini eğitim sistemimize ve programlarımıza yansıtmak” gerekliliği ifade edilmektedir (MEB, 2005: 45).

Yeni sosyal bilgiler programı beceriler, kavramlar, değerler ve genel amaçlardan oluşmaktadır. Var olan programlar becerileri öğrenme sürecinde öğrenilmesi ve yaşantıya dönüştürülmesi olarak ifade etmişlerdir. Yeni programda

yer alan başlıca becerilere bakacak olursak: İletişim, Eleştirel düşünme, Araştırma, Problem çözme, Bilgi teknolojilerini kullanabilme, Yaratıcı düşünme, Girişimcilik, Türkçe'yi doğru, güzel ve etkili kullanabilme, Karar verebilme gibi becerilerdir (Aktekin, 2010).

Yeni sosyal bilgiler programı, yapılandırmacı sisteminde etkisiyle öğrenci merkezli bir hal almıştır. Buna bağlı olarak bilginin taşıdığı değer artmıştır, öğrencinin eğitim sürecinin genel manada bütün aşamalarında yer alması gerektiğine vurgu yaparken, derse etkin katılımı, temel bilgi, becer ve değerleri de özümsemesini hedeflemiştir. Bu perspektif de yeni sosyal bilgiler programına bakacak olursak; “1- Öğrenciyi birey olarak kendine özgü olduğunu kabul eder. 2- Öğrencilerin gelecekteki yaşamlarına ışık tutarak, bireylerden beklenen niteliklerin geliştirilmesine duyarlılık gösterir. 3- Bilgi, kavram, değer ve becerilerin gelişmesini sağlayarak öğrenmeyi öğrenmenin gerçekleşmesini ön planda tutar. 4- Öğrencileri düşünmeye, sormaya ve görüş alışverişi yapmaya özendirir. 5- Öğrencilerin fiziksel ve duygusal açıdan sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetişmesini amaçlar. 6- Milli kimliği merkeze alarak, evrensel değerlerin benimsenmesine önem verir. 7- Öğrencilerin kendi örf ve adetleri çerçevesinde ruhsal, ahlaki, sosyal ve kültürel yönlerden gelişmesini hedefler. 8- Öğrencilerin haklarını bilen ve kullanan, sorumluluklarını yerine getiren bireyler olarak yetişmesini önemser. 9- Öğrencilerin toplumsal sorunlara karşı duyarlı olmasını sağlar. 10- Öğrencilerin öğrenme sürecinde deneyimlerini kullanmasına çevreyle etkileşim kurmasına olanak sağlar. 11- Her öğrenciye ulaşabilmek için öğretim yöntem ve tekniklerdeki çeşitliliği dikkate alır. 12- Periyodik olarak, öğrenci çalışma dosyalarına bakılarak öğrenme ve öğretme süreçlerinin akışı içerisinde değerlendirmeye olanak sağlar” (MEB, 2005: 11).

Bu bağlamda Sosyal Bilgilerin tanımına bakacak olursak: “Sosyal Bilgiler, bireyin toplumsal varoluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; öğrenme alanlarının bir ünite ya da tema altında birleştirilmesini içeren; insanın sosyal ve fizikî çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği; toplu öğretim anlayışından hareketle oluşturulmuş bir ilköğretim dersidir.” (MEB, 2006: 26)

İlköğretim Sosyal Bilgiler Programı; beceriler, kavramlar, değerler ve genel amaçlardan oluşmaktadır.

Sosyal bilgiler programı ilköğretim 4-5-6-7. sınıflarında diğer derslerin yanında baştaki 9 beceriyi kazandırmakla birlikte, kendine has diğer 6 beceriyi de öğretmeyi hedeflemektedir. Bu beceriler (MEB, 2005):

1. Araştırma
2. Bilgi Teknolojilerini Kullanma
3. Eleştirel Düşünme
4. Girişimcilik
5. İletişim
6. Karar Verme
7. Problem Çözme
8. Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma
9. Yaratıcı Düşünme
10. Değişim ve Sürekliliği Algılama
11. Empati
12. Gözlem Beceri
13. Mekânı Algılama
14. Sosyal Katılım
15. Zaman ve Kronolojiyi Algılama

İlköğretim Sosyal Bilgiler Programını oluşturan temel değerler bakacak olursak (MEB, 2005):

1. Adil olmayı gözetme
2. Aile Birliğine Önem Verme
3. Bağımsızlığa önem verme
4. Barışa önem verme
5. Bilimsellik
6. Çalışkanlık
7. Dayanışma
8. Duyarlılık
9. Dürüstlük
10. Estetik
11. Hoşgörü
12. Misafirperverlik
13. Özgürlük
14. Sağlıklı Olmayı Önemseme
15. Saygı değerini yaşatma

16. Sevgi değerini tüm bireylere aşılama
17. Sorumluluktan kaçmayan aksine sorumluluğa önem veren bireyler yetiştirme
18. Temizlik değerine önem veren
19. Vatanseverlik değerini yaşatan
20. Yardımsever bir toplum olmak gibi ana kavramların yer aldığı temel değerler mevcuttur.

MEB (2006: 6) Yeni Sosyal Bilgiler ğretim programının amaçlarına bakacak olursak; “1- zgr bir birey olarak fiziksel, duygusal özelliklerinin; ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varır. 2- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak, vatanını ve milletini seven, haklarını bilenve kullanan, sorumluluklarını yerine getiren, ulusal bilince sahip bir vatandaş olarak yetişir. 3- Atatürk ilke ve inkılâplarının, Türkiye Cumhuriyetinin sosyal, kültürel veekonomik kalkınmasındaki yerini kavrar; lâik, demokratik, ulusal ve ağdaş değerleri yaşatmaya istekli olur. 4- Hukuk kurallarının herkes için bağlayıcı olduğunu, tüm kişi ve kuruluşların yasalar önünde eşit olduğunu gerekçeleriyle bilir. 5- Türk kültürünü ve tarihini oluşturan temel öğe ve süreçleri kavrayarak, millî bilincin oluşmasını sağlayan kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi gerektiğini kabul eder. 6- Yaşadığı çevrenin ve dünyanın coğrafî özelliklerini tanıyarak, insanlar ile doğal evre arasındaki etkileşimi açıklar. 7- Bilgiyi uygun ve çeşitli biçimlerde (harita, grafik, tablo, kre, diyagram, zaman şeridi vb.) kullanır, düzenler ve geliştirir. 8- Ekonominin temel kavramlarını anlayarak, kalkınmada ve uluslararası ekonomik ilişkilerde ulusal ekonominin yerini kavrar. 9- Meslekleri tanır, çalışmanın toplumsal yaşamdaki önemine ve her mesleğin gerekli olduğuna inanır. 10- Farklı dönem ve mekânlara ait tarihsel kanıtları sorgulayarak insanlar, nesneler, olaylar ve olgular arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler, değişim ve srekliyi algılar. 11- Bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanır. 12- Bilimsel düşünmeyi temel alarak bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretmede bilimsel ahlâkı gözetir. 13- Birey, toplum ve devlet arasındaki ilişkileri açıklarken, sosyal bilimlerin temel kavramlarından yararlanır. 14- Katılımın önemine inanır, kişisel ve toplumsal sorunların zm için kendine özgü görüşler ileri sürer. 15- İnsan hakları, ulusal egemenlik, demokrasi, lâiklik, cumhuriyet kavramlarının tarihsel süreçleri ve günümüz Türkiye’ si üzerindeki etkilerini kavrayarak yaşamını demokratik kurallara göre düzenler. 16- Farklı dönem ve mekânlardaki toplumlararası siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik etkileşimi analiz eder. 17- İnsanlığın bir parçası olduğu bilincini taşıyarak, ülkesini ve dünyayı ilgilendiren konulara duyarlılık gösterir.”

4.5.6.7. sınıf Sosyal bilgiler öğretim programında yer alan öğrenme alanları ve üniteler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir (MEB, 2005)

Tablo 1: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 4. Sınıf Öğrenme Alanları, Üniteleri, Kazanım Sayıları ve Süreleri

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati*	Oranı (%)
Birey Ve Toplum	Kendimi tanıyorum	6	11	12
Kültür Ve Miras	Geçmişimi öğreniyorum	6	14	15
İnsanlar, Yerler Ve Çevreler	Yaşadığımız yer	8	14	15
Üretim, Dağıtım Ve Tüketim	Üretimden tüketime	7	14	15
Bilim, Teknoloji Ve Toplum	İyi ki var	6	11	12
Gruplar, Kurumlar Ve Sosyal Örgütler	Hep birlikte	5	11	12
Güç, Yönetim Ve Toplum	İnsanlar ve yönetim	4	14	15
Küresel Bağlantılar	Uzaktaki arkadaşlarım	4	11	12
Genel Toplam		46	100	108

Tablo 2: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 5. Sınıf Öğrenme Alanları, Üniteleri, Kazanım Sayıları ve Süreleri

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati*	Oranı (%)
Birey Ve Toplum	Haklarımı Öğreniyorum	4	11	12
Kültür Ve Miras	Adım Adım Türkiye	6	14	15
İnsanlar, Yerler Ve Çevreler	Bölgemizi Tanıyalım	8	14	15
Üretim, Dağıtım Ve Tüketim	Ürettiklerimiz	7	14	15
Bilim, Teknoloji Ve Toplum	Gerçekleşen Düşler	6	11	12
Gruplar, Kurumlar Ve Sosyal Örgütler	Toplum İçin Çalışanlar	5	11	12
Güç, Yönetim Ve Toplum	Bir Ülke Bir Bayrak	5	14	15
Küresel Bağlantılar	Hepimizin Dünyası	6	11	12
Genel Toplam		47	100	108

Tablo 3: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 6. Sınıf Öğrenme Alanları, Üniteleri, Kazanım Sayıları Ve Süreleri

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati*	Oranı (%)
Birey Ve Toplum	Sosyal Bilgiler Öğreniyorum	6	12	11
İnsanlar, Yerler Ve Çevreler	Yeryüzünde Yaşam	7	15	14
Kültür Ve Miras	İpek Yolu'nda Türkler	9	24	23
Üretim, Dağıtım Ve Tüketim	Ülkemizin Kaynakları	6	18	17
Küresel Bağlantılar	Ülkemiz Ve Dünya	5	12	11
Güç, Yönetim Ve Toplum	Demokrasinin Serüveni	5	15	14
Bilim, Teknoloji Ve Toplum	Elektronik Yüzyıl	5	12	10
Genel Toplam		43	108	100

Tablo 4: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 7. Sınıf Öğrenme Alanları, Üniteleri, Kazanım Sayıları Ve Süreleri

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati*	Oranı (%)
Birey Ve Toplum	İletişim Ve İnsan İlişkileri	6	12	11
İnsanlar, Yerler Ve Çevreler	Ülkemizde Nüfus	5	12	11
Kültür Ve Miras	Türk Tarihinde Yolculuk	8	27	25
Bilim, Teknoloji Ve Toplum	Zaman İçinde Bilim	5	12	11
Üretim, Dağıtım Ve Tüketim	Ekonomi Ve Sosyal Hayat	6	18	17
Güç, Yönetim Ve Toplum	Yaşayan Demokrasi	5	12	11
Küresel Bağlantılar	Ülkeler Arası Köprüler	4	15	14
Genel Toplam		39	108	100

3.4-Sosyal Bilgiler Öğretiminde Teknoloji Kullanımı

Sosyal Bilgiler dersinin ana amacı, demokratik havayı oluşturarak, nitelikli ve iyi vatandaş yetiştirmektir. (Braun, 1999). Nitelikli ve iyi vatandaşın yolu da sorunlara kulak veren bunları çözmede demokratik unsurları göz önünde bulunduran, analize ve eleştirel gözle olaylara bakmayı bilen, sosyal bilgiler programında bulunan hedef ve davranışsal amaçları kendine prensip hale getiren bireylerden geçer. (Braun, 1999, Sunal ve Haas, 2005)

Günümüz vatandaşlık becerileri; bilgiye ulaşmayı, bilgiyi belli hedefler doğrultusunda kullanabilmeyi ve bunları inceleyebilmeyi kapsamaktadır. Teknoloji aracılığıyla bunlara doğrudan ulaşılabilir (Braun, 1999). Teknoloji kullanımı, öğrencileri öğrenmeye odaklarken onların motivasyonunu ve güvenlerini artırarak kişisel beceri gelişimine katkı sağlar (Heafner, 2004).

Heafner (2004) yeni sosyal bilgiler programının bilim ve teknolojiye verdiği önem programın genel amaçlarında da yer aldığını ifade etmiştir. Buna göre sosyal bilgiler dersiyle öğrenciler; bilimsel ve teknolojik gelişmeleri inceler, öğrenir ve gündelik hayatta bu gelişmeleri pratiğe dönüştürerek kavrar. Ayrıca bilimi merkeze alarak ulaşılan bilgiyi, etik değerler içerisinde kullanabilme ahlakını gözetirler (MEB, 2006).

Teknoloji, akran iletişimde ve onların iş birliği içerisinde olmaları noktasında da olumlu çıktılar ortaya koymaktadır. Rekabetin olmadığı bilgisayar dünyasında kendi bilgi ve becerilerini çevresindekilerle paylaşarak sevgi ve güven dolu bir ortam oluşturmaktadır (Heafner, 2004). Bunun yanında yeni sosyal bilgiler programının bilim ve teknolojiye verdiği önem programın genel amaçlarında da yer aldığını ifade etmiştir. Buna göre sosyal bilgiler dersiyle öğrenciler; bilimsel ve teknolojik gelişmeleri inceler, öğrenir ve gündelik hayatta bu gelişmeleri pratiğe dönüştürerek kavrar. Ayrıca bilimi merkeze alarak ulaşılan bilgiyi, etik değerler içerisinde kullanabilme ahlakını gözetirler (MEB, 2006). Bunlarla beraber Sosyal bilgiler öğretmenleri teknolojiden yararlanma konusunda öğrencilerine kazandırmaları beklenen farklı davranışlar da bulunmaktadır. Teknolojiyle bağlantılı etik, yasal ve sosyal konular bu davranışlar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmenlerinden şunlar beklenmektedir (Bennett, 2005):

1. Teknoloji kullanımı ile ilgili yasal ve etik uygulamaları öğretme ve bu konuda öğrencilere örnek olma,
2. Farklı özelliklere sahip öğrencilerin gelişimlerine katkıda bulunmak amacıyla teknolojiden yararlanma,
3. Farklılıkların kattığı zenginliği gösteren teknolojik araçlardan yararlanma,
4. Teknolojik araçların güvenli ve sağlıklı kullanımını sağlama,
5. Tüm öğrencilerin teknolojiden eşit bir biçimde yararlanabilmelerine olanak sağlamaya çalışma.

Sosyal bilgiler yeni programında öne çıkan unsurlardan biri öğrenme alanlarıdır. Öğrenme alanı, öğrenmeyi koordine eden birbiriyle ilişkili beceri, tema ve kavramları bütün olarak ele alan yapı olarak ifade edilebilir (MEB, 2006).

Sosyal bilgiler yeni programında 4. sınıftan 7. sınıfa kadarki süreçte bilim, teknoloji ve toplum ilgili konuların “**Bilim, Teknoloji ve Toplum**” öğrenme alanı çerçevesinde yapılandırıldığı görülmektedir. Bilim, teknoloji ve toplum öğrenme alanı üniteleri, ders saati süreleri ve toplam ders saatine oranları aşağıdaki tablolarda verilmiştir. Bunlara bakacak olursak;

Aşağıdaki tablolarda Sosyal Bilgiler 4.5.6.7 sınıflarında Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri ve Toplam Ders Saatine Oranları (MEB, 2005a; MEB, 2005b)

Tablo 5: Sosyal Bilgiler 4. Sınıfında Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri ve Toplam Ders Saatine Oranları

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati*	Oranı (%)
Bilim, Teknoloji Ve Toplum	İyi Ki Var	6	11	12

Bu ünitenin sonunda öğrencilere aşağıdaki kazanımları tabloda belirtilen sürede öğretilmesi hedeflenilir. Bunlara bakacak olursak;

1. Karşılaştığı teknolojik araçları, kullanmayı öğrenerek sınıflandırabilir.
2. İnsanların geçmişten bu yana kullanmış olduğu önemli ölçme araçları öğretir.
3. Teknolojik araçların zaman içindeki gelişimini inceleyerek öğrenir.

4. Geçmişle bugünkü teknolojik araçları insanın hayatına etkisi noktasında karşılaştırır.
5. Bulunduğu ortamdaki gereksinimlerden hareketle yeni ürünler tasarlayarak ortaya koymaya çalışır.
6. Teknolojik araçları, ürünleri kimseye zarar vermeden kullanır (MEB, 2005a; MEB, 2005b).

Tablo 6: Sosyal Bilgiler 5. Sınıfında Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri ve Toplam Ders Saatine Oranları

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati*	Oran (%)
Bilim, Teknoloji Ve Toplum	Gerçekleşen Düşler	6	11	12

Bu ünitenin sonunda öğrencilere aşağıdaki kazanımları tabloda belirtilen sürede öğretilmesi hedeflenilir. Bunlara bakacak olursak;

1. Bulunan yeni araçlar ve ürünleri teknolojik ilerlemelerle ilişkilendirir.
2. Bulunan yeni araçlar ve ürünlerin yaşadığımız toplum hayatına etkilerini tartışarak inceler.
3. Buluş yapan insanların ortak özelliklerinin farkına varır.
4. Kanıtlarla Atatürk'ün bilime ve teknolojiye verdiği değeri ortaya koyar.
5. Seviyesine uygun bilim ve teknolojik yayınları takip eder.
6. Araştırmalarında destek aldığı çalışmalara ve kişilere atıfta bulunarak kaynakları doğru bir biçimde gösterir. (MEB, 2005a; MEB, 2005b).

Tablo 7: Sosyal Bilgiler 6. Sınıfında Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri ve Toplam Ders Saatine Oranları

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati*	Oran (%)
Bilim, Teknoloji Ve Toplum	Elektronik Yüzyıl	5	12	10

Bu ünitenin sonunda öğrencilere aşağıdaki kazanımları tabloda belirtilen sürede öğretilmesi hedeflenilir. Bunlara bakacak olursak;

1. Sosyal bilimlerdeki araştırma sonuçlarına bakarak sosyal bilimlerin toplum üzerindeki etkisine örnekler verebilir
2. Bilimsel ve teknolojik dünyada meydana gelen ilerlemelerin gelecekteki yaşam üzerine etkilerine yönelik fikirler ortaya koyar.
3. Tıp ve diğer alanlardaki eni bulunan ve kullanılmaya başlanılan gelişmeleri insan hayatıyla ilişkilendirmeyi fark eder.
4. Telif ve patent hakları olan ürünlerin kullanımında yasal prosedürü takip eder.
5. Atatürk'ün yaşantısını inceleyerek bilime ve akla verdiği önemi fark eder (MEB, 2005a; MEB, 2005b).

Tablo 8: Sosyal Bilgiler 7. Sınıfında Bilim, Teknoloji ve Toplum Öğrenme Alanı Üniteleri, Kazanım Sayısı, Ders Saati Süreleri ve Toplam Ders Saatine Oranları

Öğrenme Alanı	Ünite	Kazanım Sayısı	Süre/Ders Saati*	Oranı (%)
Bilim, Teknoloji Ve Toplum	Zaman İçinde Bilim	5	12	10

Bu ünitenin sonunda öğrencilere aşağıdaki kazanımları tabloda belirtilen sürede öğretilmesi hedeflenilir. Bunlara bakacak olursak;

1. Tarihte var olan uygarlıkların bilime ve teknolojiye ilişkilerinin farkına vararak örnekler verir.
2. Yazının bilgi toplumu için ne kadar önemli olduğunun önemini fark eder.
3. Bilimsel gelişme sürecine katkıda bulunan Türk ve İslam bilginlerini ortaya koydukları ürünleri değerlendirir.
4. Avrupa'da yaşanan 15-19. yüzyıllardaki gelişmelerin günümüz bilimine etkisini fark eder.
5. Bilimsel gelişmelerle düşünce ifade etme özgürlüğünü ilişkilendirir (MEB, 2005a; MEB, 2005b).

Yukarıda da belirtildiği gibi 4-5-6 ve 7. sınıf sosyal bilgiler dersi sınıf programlarında bilim ve teknolojiyle ilgili konulara yer verilmiştir. Programda yer alan bilimsel ve teknolojik gelişmeler, bu gelişmelerin toplum hayatına etkileri çeşitli etkinlikler, görsel unsurlar, örnek olaylar ve açıklamalar yardımıyla anlatılmaya çalışılmıştır (Kaymakçı, 2008). Bunun yanında teknoloji ile bütünleştirilmiş sosyal bilgiler öğretiminin etkin bir biçimde uygulanmasında öğretmenlere ve üniversitelere

büyük görev düşmektedir. Öğretimde teknolojiyi nitelikli hale getirmek için hem üniversitelerin fiziki koşullarının iyileştirilmesi gerekmektedir hem de teknoloji donanımı olan nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesi gerekmektedir.

Yalnız unutulmaması gereken önemli bir hususta teknoloji, eğitimle ilgili bütün sorunları çözecek durumda değil, teknoloji sadece eğitimdeki sorunları geniş perspektifte ele almasına yardımcı olarak kalitenin yükselmesinde rol oynar (Diem, 1997).

BÖLÜM II

1-Alan Yazın Taraması

Çağıltay ve diğerleri (2001) tarafından yapılmış olan çalışmada, öğretmenlerin birçoğu sınıflarında bilgisayar kullanımı noktasında istekli olduğu bulgusuna ulaşırken ancak öğretmenlerin bilgisayar kullanımında yetersiz olması, okullarda bilgisayar sayısının yetersiz kalması ve öğretim programlarının bunlara uygun olmamasından kaynaklanan kaygılara ulaşmıştır. Ülkemizin öğretmenlerin teknoloji eğitimi konusunda yetersiz olduğunu diğer gelişmekte olan ülkelerle kıyaslayarak ele almıştır. Eğer öğretmenlerin bu eksikleri giderilirse teknolojiyi kabullenme ve sınıflarda teknolojiden yararlanmada artış olacağı bulgusuna ulaşmıştır.

Coşkun (2001) Sosyal Bilgiler dersinde 4. ve 5. sınıf öğretmenlerinin teknolojiyi kullanma durumlarını ele almış olduğu çalışmasında, İlköğretim okullarının büyük bir kısmında teknolojik araç-gereçlerin olmadığını tespit etmiştir. Bazı okullarda ise bilgisayar bulunmaktadır o da genelde idari işlerin yürütülmesinde kullanılmaktadır. Bunun yanında öğretmenlerin büyük çoğunluğu sosyal bilgiler derslerinde teknolojiyi hiçbir zaman kullanmadıklarını tespit etmiştir. Öğretmenlere neden derste teknoloji kullanılmadığı sorulduğunda ise bu araç-gereçlerin okullarda olmadıklarını ifade etmişlerdir.

Akkoyunlu (2002) öğretmenlerin internet kullanımı üzerinde yapmış olduğu çalışmasında internetin öğretim üzerinde etkisiz kalma nedenlerine vurgu yapmıştır. Bunlara bakacak olursak; Eğitim kurumların alt yapısının zayıf olması, teknolojiye kurumlarda ve evlerde erişimin kısıtlı olması, öğretmenlerin teknolojiyi kullanma açısından yetersiz olması, teknoloji ve internetin öğretimde birlikte kullanılmaması olarak sıralamıştır.

Kesten (2006) Sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla yapmış olduğu görüşmeler sonucunda sosyal bilgiler dersinin öğretilmesinde, öğretmen adaylarının hem kendi öğrenmelerini hem de öğrencilerinin öğrenmesine katkı sunması açısından teknolojinin mutlaka dersle bütünleştirilmesinin sağlanması gerektiği bulgusuna ulaşırken, bu bütünleştirme konusunda bazı endişelerin olduğunu ifade etmiştir.

Yılmaz (2007) çalışmasında eğitim teknolojilerinden faydalanma konusunda sınıf öğretmenlerinin ciddi manada eksikliklerinin olduğunu tespit etmiştir. Çözüm olarak eğitim fakültelerinde okutulan Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme Dersine daha önem verilmeli ayrıca gerekiyorsa da ders sayısının artırılması gerektiğini ifade etmiştir. Sınıf öğretmenlerinin teknolojik araçlardan neden uzak durduğunu inceleyerek öğretmenden veya eğitim kurumundan kaynaklanan varsa eksiklikler tespit edilip giderilmesi gerektiği şeklinde önerilerde bulunmuştur.

Şekerci ve diğerleri (2008) Öğretim Teknolojilerinin Eğitim Fakültelerindeki Durumu üzerine yaptıkları çalışmalarında, Öğretmen adaylarının çoğunluğunun bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme amaçlı kullandıkları, teknolojinin derslerde kullanımına olumlu yaklaştıklarını, bu araçları kullanan öğretim elemanlarını yetersiz bulduklarını ve gereken bilgiye istenilen zamanda hızlı şekilde ulaşımı sağlayacak teknolojilerin derste kullanımı yönünde hevesli oldukları bulgularına ulaşmıştır.

Usta, Korkmaz ve Mahiroğlu (2008) tarafından yapılmış olan Öğretim Elemanlarının Bilgisayar Kullanım ve Uzmanlık Düzeyleri adlı çalışmalarında öğretim elemanlarının geneli Word, İnternet ve e-posta uygulamalarını daha çok kullanırken web tabanlı etkileşimli içerik, veri analiz programı, bilgisayar benzetimleri ve oyunları, excel, grafik uygulamalarını ise nadiren kullandıklarını tespit etmiştir. Bunun nedeni olarak öğretim elemanlarının bilgisayar kullanmada uzmanlık düzeylerinin artmasıyla bilgisayar kullanım seviyelerinin artması aynı doğrultuda gösterilebilir. Yani öğretim elemanlarının bazı yazılımlardan uzak durma nedenleri gereksinim duymadıklarından değil, donanımlarının yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Sadi ve diğerlerinin (2008) Öğretmen adaylarıyla yapmış oldukları çalışmaya göre teknoloji, öğrenilen bilginin kavranması ve kalıcı olması olarak ifade edilmiştir. Bu durumda derste ki kalite, verim artacak ve öğrenciler derse daha kolay motive edilebilecek. Bunun yanında Eğitim fakültelerinde en çok kullanılan teknolojik aracın bilgisayar olduğu bunun yanında teknolojik araçlardan karşılaşılan herhangi bir sorun olduğunda da çözümü kendilerinin ürettiklerine vurgu yaparak donanım eksikliği bulgusuna ulaşmıştır.

Gündüz (2009) tarafından yapılan çalışmada, internet destekli yapılan öğrenimin daha kalıcı olduğunu görüyoruz. İnternette yapılan normal öğrenimle

internet destekli anlatım arasında farklılık olduğunu görürken internet destekli eğitimin daha etkili olduğu ifade edilmiştir. Çünkü internet üzerinde yapılan öğrenimde geleneksel yöntemler kullanılmaya devam edilirken internet destekli yapılan eğitimde ise daha çağdaş yöntemler kullanılmaya başlanmış öğretimde görselliği ve animasyonları öne çıkararak kalıcılığı büyük etki ettiği tespit edilmiştir.

Erdemir, Bakırcı ve Eyduran (2009) Öğretmen Adaylarıyla Eğitimde Teknolojiyi Kullanabilme Özgüvenlerinin Tespitine yönelik çalışmıştır. Öğretmen adayları, interneti ve bilgisayarı öğrenmede kullanmada kendilerini yetersiz görmektedirler. Ancak bilgiye ulaşmada arama motorlarını kullanmada daha yeterli olduklarını düşünmektedirler. Öğrenme kapsamında basit araçları hazırlarken, karmaşık araçları ise hazırlayamadıklarını belirtmişlerdir. Teknolojiyi öğretim amaçlı kullanabilme özgüveninde, erkek öğretmen adayları kadın öğretmen adaylarından daha geridedirler. Araştırmacı öğretim araçlarını destekleyen teknolojik araştırma ve proje ödevlerini ise öneri olarak sunmuştur.

Güven ve Sülün (2012) Öğrencilerin tutumları üzerinde bilgisayar destekli öğretimin etkisini tespit etmek amacıyla yapılan çalışmalarında, bilgisayar destekli öğretimin öğrenci akademik başarısına olumlu olarak yansıdığını ifade etmiştir. Buna gerekçe olarak, öğretmen dersi işlerken gerektiğinde bilgisayarı kullanarak öğretimde soyutluk varsa onu somut hale dönüştürerek öğretimin daha kalıcı olmasını sağlamaktadır. Bununla birlikte dersini işledikten sonra farklı programlar üzerinde alıştırmalar yaparak kalıcılığı sağladığını ifade etmiş ve bunun da akademik başarı üzerinde olumlu bir etki bıraktığı tespit edilmiştir.

Özüdoğru ve Çakır (2014) öğretim elemanlarının bilişim teknolojileri kullanımıyla ilgili yaptığı çalışmasında öğretim elemanlarının derslerinde çoğunlukla bilgisayar ve projeksiyon cihazı kullanırken en az ise akıllı tahta ve çevrim içi oturumlar bulgusuna ulaşmıştır. Bunun yanında öğretim elemanları bilişim teknolojilerini sadece derse hazırlık ve dersin içeriğini sunmada kullandıklarını ifade ederken ölçme ve değerlendirme yapmada ise en az kullandıkları bulgusuna ulaşmıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırma Deseni

“Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi” adlı bu çalışma betimsel tarama yönteminde desenlenmiştir. Betimsel taramada çalışmaya dahil olan herşey kendi koşulları içerisinde açıklanmaya çalışılır (Karasar, 2010). Araştırmada veriler, karma yöntem şeklinde yani nitel ve nicel veri toplama araçları birlikte kullanılarak elde edilmiştir. (Balcı 2010), sosyal bilimlerde amaçlı olarak ikiden fazla verinin aynı çalışma içerisinde kullanılmasını karma yöntem yaklaşımı olarak ifade etmiştir. Nicel yöntem kullanıldığında birçok katılımcıya ulaşma imkanı varken; gözlem, görüşme ve vb. gibi diğer nitel yöntemlerin kullanılmasıyla ise, çalışma daha derinlemesine analiz edilir (Grene vd., 2005’ten Akt; Beycioğlu ve Aslan, 2012: 198).

Araştırmanın nicel boyutunda, survey (anket) tekniği kullanılmıştır. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutumlarını belirlemek için, Yavuz (2005) yılında geliştirilen Teknoloji Tutum Ölçeğiörneklem grubuna uygulanmıştır. Ölçek “teknolojik araçların eğitim alanında kullanılmama durumu”, “teknolojik araçların eğitim alanında kullanılma durumu”, “teknolojinin eğitim yaşamına etkileri”, “teknolojik araçların kullanımının öğretilmesi” ve “teknolojik araçların değerlendirilmesi” ni içeren 5 faktörden ve 19 maddeden oluşmuştur. Ölçekte 13 tane olumlu, 6 tane de olumsuz madde bulunmaktadır. Ölçme aracının güvenirliği Cronbach Alpha yöntemi ile hesaplanmış 0,87 olarak bulunmuştur. Bununla birlikte madde ayırt ediciliği ve madde gücüğü için hesaplanan toplam korelasyonlar 0,24-0,68 arasında değişme göstermektedir (Yavuz, 2005).

Araştırmanın nitel boyutunda, öğretmen adaylarıyla odak grup görüşmesi yapılmıştır ve veriler içerik analiz tekniği ile incelenmiş sonuçlar çalışmanın hedefleri doğrultusunda değerlendirilerek analiz edilmiştir. Analize başlamadan önce içerik analizi tekniğinin ve odak grup görüşmesinin ne olduğuna bakacak olursak;

İçerik analizi, kodlamalara dayalı, bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, tekrarlanabilir bir teknik olarak tanımlanmaktadır (Büyüköztürk vd., 2008). Bu anlamda içerik analizinde içerik sonuç ve tekrar edilen ifadeler bir bütünlük taşımalıdır aksi halde analiz anlamsız ve yetersiz bir hal alır. İçerik analizinde esas olan kategorileri çevresel durumlarla ilişkilendirerek sonuçların netlik kazanmasını sağlamaktır (Wamboldt, 2009).

Bowling (2002) odak grup görüşmesini küçük bir topluluğun liderle arasındaki dinamiği sağlayarak derinlemsine bilgi edinme yöntemi olarak ifade etmiştir. Krueger ise (1994) odak grup görüşmesini, insanların fikirlerini rahatlıkla dile getirebileceği planlı tartışma ortamı olarak ifade etmiştir. Odak grup görüşmesi belli bir plan içerisinde yapılan, buna uygun olarak görüşülen kişilerin düşüncelerini ve fikirlerini toplumsal bir çerçevede ele alan nitel veri tekniğidir (Çokluk, Yılmaz ve Oğuz, 2011). Buna göre odak grup görüşmeleri, grupların, bilinçli veya bilinçsiz olarak sergiledikleri hareketlerden gözlemleyerek psikolojik ve sosyal durumları hakkında bilgi edinmeyi ve davranışların temelindekileri öğrenmeyi hedefleyen nitel bir yöntemdir (Akşit, 1992; Kroll, Barbour ve Haris, 2007). Nicel araştırmayla çoğu zaman birlikte yapılan bu görüşmelerin kendi içerisinde üstün yanları ve zayıf yanları da bulunmaktadır (Neuman, 2010).

Odak grup görüşmeleri en az 1 saat en çok 2 saat olmaktadır. Bu çalışma 110 dakika sürmüştür (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Odak grup görüşmelerinin eğitim-öğretim hayatında kullanılma amaçlarına bakacak olursak;

- bireylerin eğitim ihtiyaçlarını belirlemek,
- farklı konular üzerindeki görüş ve önerilerini ortaya koymak,
- eğitim kurumlarının bünyesinde yer alan program ve araç-gereçleri incelemektir (Kırcaali-İftar, 2004: 2).

Araştırmada katılımcılardan odak grup görüşmeleriyle veri toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen veri toplama aracının üç uzman görüşlerinin sonucunda geçerlik güvenirlik çalışmaları test edilmiş, anlaşılabilirliği düşük olan sorular yeniden düzenlenmiş aşağıdaki gibi hazırlanmıştır.

1. Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?

2. Teknoloji araç gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?
3. Mevcut eğitim sürecinizde (üniversitede) hangi teknoloji araç ve gereçlerini kullandınız? Bunların eğitim öğretim hayatınız üzerindeki etkisini nasıl ifade edersiniz?
4. Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız?

Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesinde araştırmacı moderatörlüğünde gerçekleştirilen odak grup görüşmesine 11 öğretmen adayı katılmıştır. Görüşmeler öğretmen adaylarının bilgisi dahilinde ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Görüşme sırasında öğretmen adaylarını yönlendirici ve araştırmacının veri toplama sürecini olumsuz etkileyebilecek durumlardan kaçınılmıştır. Bu süreçte araştırmacı rolü, ele alınan olgu bağlamında verilerin toplanması, analizi ve bulguların yorumlanması olarak gerçekleşmiştir.

Görüşmelerden elde edilen verilerin içerik analizi sonucunda üç uzman ve araştırmacı tarafından tespit edilen temalar üzerinde kodlayıcılar arası güvenilirlik çalışması gerçekleştirilmiştir. Güvenirlik= görüş birliği/(görüş birliği+görüş ayrılığı)*100 formülü (Matthew. B. Miles and A. Michael, Huberman, 1994) ile her tema için kodlama güvenirliliği oranı hesaplanmış, bu oranın %70 ve üzeri olarak hesaplandığı temalar üzerinde görüş birliğine varıldığı kabul edilmiştir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümündeki 232 öğrenciye Teknoloji tutum ölçeği uygulanmıştır. Nitel kısımda odak grup görüşme tekniği yapıldığı için 11 öğretmen adayı ile görüşme yapılmıştır. Örneklem belirlenirken amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Amaçlı örneklemede araştırmacı kimlerle görüşme yapacaksa inisiyatif alarak seçimde bulunabilir ve çalışmanın amacına en uygun olan öğrencilerle görüşme yapar (Balcı, 2010).

3.3. Sınırlılıklar

Bu çalışmanın bazı sınırlılıkları bulunmaktadır. Bunlar:

- Bu çalışma, araştırmada kullanılan ölçme araçlarından elde edilen verilerle sınırlıdır.
- Çalışmada 12 kişiyle görüşme yapılması kararlaştırılmışken, 1 katılımcının belirlenmiş olan gün ve saatte katılmaması sonucunda 11 öğretmen adayıyla gerçekleştirilmiştir. Bu açıdan sınırlıdır.

3.4. Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada, nicel veriler Yavuz (2005) tarafından geliştirilen "Teknoloji Tutum Ölçeği" aracılığıyla toplanmıştır. Öğretmen adaylarına Teknoloji Tutum Ölçeği ile birlikte Anket Formu' da verilmiştir.

- *Teknoloji Tutum Ölçeği (TTÖ):* Ölçek 19 maddeden oluşmakta her madde duygu, düşünce ve davranışlarla ilişkilidir. Ölçek, kısa portresi çizilen kişilerin ne kadar katılıp katılmadığına ilişkin “kesinlikle katılmıyorum” seçeneğinden “kesinlikle katılıyorum” seçeneğine kadar uzanan beş seçenektan birini işaretlemelerine dayanmaktadır. Seçenekler 1-5 arası puanlanmıştır. Kesinlikle katılmıyorum (1), Katılmıyorum (2), Kararsızım (3), Katılıyorum (4), Kesinlikle katılıyorum (5) şeklinde sıralanmıştır.
- *Kişisel Bilgi Formu:* Araştırmanın demografik değişkenleri hakkında veri toplamak amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Kişisel bilgi formunda öğretmen adaylarının cinsiyeti, sınıfı, mezun olduğu lise türü, derslerde öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanma durumu, sınıflarınızın teknolojik donanımının yeterlilik düzeyi, derslerinizde (sınıfta ders içinde) internet 'e bağlanma imkânınız var mı? şeklinde sorular sorulmuştur.

Nitel veriler ise, Teknoloji Tutum Ölçeğinden sonra üç uzman görüşü sonucunda araştırmacı tarafından hazırlanan 4 açık uçlu sorudan oluşan nitel araştırma yöntemlerinden Odak Grup Görüşmesi de yapılmıştır.

Öğretmen adaylarına yöneltilen sorular:

- Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?
- Teknoloji araç gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?
- Mevcut eğitim sürecinizde (üniversitede) hangi teknoloji araç ve gereçlerini kullandınız? Bunların eğitim öğretim hayatınız üzerindeki etkisini nasıl ifade edersiniz?
- Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız? şeklinde olmuştur.

3.5. Veri Analizi

Bu çalışmada elde edile veriler, kullanılan veri toplama tekniklerine uygun olarak analiz edilmiştir. Nicel veriler, SPSS 18.0 (Statistical Package for Social Sciences) programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın değişkenleri ile Teknoloji Tutum Ölçeği'nden elde edilen toplam puanlar arasındaki ilişkileri belirleyebilmek için farklı analiz teknikleri kullanılmıştır.

Çalışmadan elde edilen nicel verilerin hangi yöntemlerle analiz edileceği belirlenmeden önce, Teknoloji Tutum Ölçeği'nden her bir öğrencinin aldığı puanların normal dağılım gösterip göstermediği incelenmiştir. Bu amaçla, 232 öğrenciye ait veriler küçükten büyüğe sıralanmış daha sonra ise P-P Plot diyagramları ve kutu-çizgi grafiği oluşturulmuştur. Grup büyüklüğünün 50'den küçük olduğu durumda Shapiro-Wilks, büyük olduğu durumda ise Kolmogorov-Smirnov (K-S) testi puanların normalliğe uygunluğunun araştırılmasında kullanılan testlerdir (Büyüköztürk, 2012). Örneklem büyüklüğü 50'den büyük olduğu için ($N=222>50$) Kolmogorov-Smirnov testi sonucuna bakılmıştır.

Tablo 9: Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları

Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
İstatistik	Sd	P	İstatistik	sd	p
.074	222	.005	.989	222	.082

Tablo 9 incelendiğinde verilerin, normallik varsayımını sağlamadığı görülmektedir ($p < 0.05$). Sonuç olarak, yapılan eksik değer, aykırı değer ve normallik analizleri sonucunda veri setinde 222 anket değerlendirmeye alınmış, yapılan

işlemler sonucunda 10 öğrenciye ait veriler uç değer gösterdiği için tasnif dışı bırakılmıştır. Geri kalan 222 öğrenciye ait veriler incelenmiş uç değerler atılmış olmasına rağmen normal dağılım göstermediği tespit edilmiş ve bu verilerle non-parametrik analizlerin yapılabileceğine karar verilmiştir.

Çalışmanın nitel verileri odak grup görüşmesi yoluyla toplanmıştır. Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi tekniğiyle önce ana tema sonra alt temalar altında kodlanmış ve öğretmen adaylarının örnekleri ile desteklenmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR

Bu bölümde, ilk olarak, çalışmaya katılan öğrencilerin TTÖ' ndeki maddelere vermiş oldukları cevaplara ilişkin yüzde/frekans bulguları ve TTÖ ölçeğinden elde edilen toplam puanlarla değişkenler arasındaki ilişkileri ortaya koyan analiz sonuçları yer almaktadır. Daha sonra ise nitel verilerin değerlendirilmesinden elde edilen bulgular yer almaktadır.

4.1. Teknoloji Tutum Ölçeğindeki maddelere ilişkin bulgular

Bu kısımda çalışma grubundaki öğrencileri TTÖ'den aldıkları puanlar ve bu puanlara dayalı olarak hesaplanan yüzde/frekans değerleri yer almaktadır.

Tablo 10: TTÖ puanlara dayalı yüzde/frekans değerleri

		Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Kesinlikle Katlıyorum	
		1		2		3		4		5	
N	Maddeler	F	%	F	%	F	%	F	%	f	%
1	E-posta ile sadece iletişim sağlanır, eğitim alanında kullanılamaz.	2	,9	17	7,7	10	4,5	109	49,1	84	37,8
2	Tepegöz, Slayt, Projeksiyon gibi cihazların kullanılırken fazla zaman harcanması nedeniyle tercih edilmemelidir.	4	1,8	5	2,3	12	5,4	111	50,0	90	40,5
3	İnternetin öğretim sürecinde kullanımı zaman kaybından başka bir şey değildir.	3	1,4	2	,9	8	3,6	94	42,3	115	51,8
4	Teknolojik araçların kullanılmasının öğrenci motivasyonuna bir etkisi olmaz.	3	1,4	6	2,7	11	5,0	102	45,9	100	45,0
5	Teknolojik araçların dersin anlatımında kullanılması gerekmez.	2	,9	4	1,8	6	2,7	91	41,0	119	53,6
6	Kamera ile dersin belirli bölümlerinin videoya kayıt edilmesi, öğrencilerin eksiklerini ve hatalarını görmelerini sağlar.	18	8,1	30	13,5	32	14,4	83	37,4	59	26,6

7	Videobantlarının tekrar izlenebilmesi özelliği öğrencilere geridönüt sağlar.	5	2,3	11	5,0	20	9,0	119	53,6	67	30,1
8	Teknolojik araçlar alıştırtma yapma ve tekrar amaçlı kullanılabilir.	1	,5	4	1,8	9	4,1	111	50,0	97	43,6
9	Öğrencilere bilgisayar okuryazarlığı hakkında temel dersler verilmelidir.	1	,5	6	2,7	11	5,0	105	47,3	99	44,5
10	Mevcut teknolojilerin kullanımı, yeni başka teknolojilerin gelişmesine olanak sağlar.	2	,9	4	1,8	12	5,4	105	47,3	99	44,6
11	Verimli çalışma ve öğrenme konusunda, teknolojinin getirdiği imkânlar olumlu bir etkiye sahiptir.	3	1,4	3	1,4	16	7,2	103	46,4	97	43,6
12	Teknoloji kullanımı ile anlaşılmasında güçlük çekilen derslerin kavranması daha kolay hale gelecektir.	2	,9	5	2,3	18	8,1	100	45,0	97	43,7
13	Hayatta başarılı olmak için mutlaka, teknoloji imkânlarından yararlanmak gerekmiyor.	19	8,6	63	28,4	45	20,3	61	27,5	34	15,2
14	Günlük ve yıllık planlar, öğretmenler tarafından bilgisayar kullanılarak hazırlanmalıdır.	3	1,4	16	7,2	47	21,2	106	47,7	50	22,5
15	Ders sırasında sık sık bilgisayar destekli öğretime yer verilmelidir.	1	,5	21	9,5	33	14,9	116	52,1	51	23,0
16	Öğrencilere yeni teknolojilerin kullanımı hakkında ön bilgiler verilmelidir.	-	-	4	1,8	3	1,4	125	56,3	90	40,5
17	Öğretmen yetiştirmede yeni teknolojilerin kullanımı arttırılmalıdır.	-	-	3	1,4	7	3,3	96	43,2	116	52,1
18	Teknolojik araçlar ancak tüm duyu organlarına hitap ettiğinde başarılı olur.	3	1,4	17	7,7	38	17,1	89	40,1	75	33,7
19	Üniversiteden mezun olabilmek için, “konu alanı ile ilgili teknolojik materyalleri kullanabilme yeterliği” de oranlanmalıdır.	2	,9	7	3,2	22	9,9	98	44,1	93	41,9

Teknoloji Tutum ölçeğindeki maddelere öğretmen adaylarının vermiş oldukları cevaplara bakıldığında, Birinci madde de belirtilen “E-posta ile sadece iletişim sağlanır, eğitim alanında kullanılamaz.” ifadesi hakkında öğrencilerin 84 'ü yani % 37,8'i “kesinlikle katılıyorum” , 109 'u yani % 49,1'i “katılıyorum”, 10 'u

yani % 4,5'i ise “kararsızım” cevabını verirken, 17 'si yani % 7,7 'si katılmıyorum, 2 'si yani % 0,9 'u kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir.

İkinci madde de belirtilen “Tepegöz, Slayt, Projeksiyon gibi cihazların kullanılırken fazla zaman harcanması nedeniyle tercih edilmemelidir.” ifadesi hakkında öğrencilerin 90 'ı yani % 40,5 'i “kesinlikle katılıyorum” , 111 'i yani % 50 'si “katılıyorum”, 12 'si yani % 5,4 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 5 'i yani % 2,3 'ü katılmıyorum, 4 'ü yani % 1,8 'i kesinlikle katılmıyorum cevabını vermişlerdir.

Üçüncü madde de belirtilen “İnternetin öğretim sürecinde kullanımı zaman kaybından başka bir şey değildir.” ifadesi hakkında öğrencilerin 115 'i yani % 51,8 'i “kesinlikle katılıyorum”, 94 'i yani % 42,3 'si “katılıyorum”, 8 'si yani % 3,6 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 2 'i yani % 0,9 'ü “katılmıyorum”, 3 'ü yani % 1,4 'i “kesinlikle katılmıyorum” cevabını vermişlerdir.

Dördüncü madde de belirtilen “Teknolojik araçların kullanılmasının öğrenci motivasyonuna bir etkisi olmaz.” ifadesi hakkında öğrencilerin 100 'ı yani % 45,0 'i “kesinlikle katılıyorum” , 102 'i yani % 45,9 'si “katılıyorum”, 11 'si yani % 5,0 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 6 'i yani % 2,7 'ü “katılmıyorum”, 3 'ü yani % 1,4 'i “kesinlikle katılmıyorum” cevabını vermişlerdir.

Beşinci madde de belirtilen “Teknolojik araçların dersin anlatımında kullanılması gerekmez” ifadesi hakkında öğrencilerin 119 'ı yani % 53,6 'i “kesinlikle katılıyorum” , 91 'i yani % 41,0 'si “katılıyorum”, 6 'si yani % 2,7 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 4 'i yani % 1,8 'ü “katılmıyorum”, 2 'ü yani % 0,9 'i “kesinlikle katılmıyorum” cevabını vermişlerdir.

Altıncı madde de belirtilen “Kamera ile dersin belirli bölümlerinin videoya kayıt edilmesi, öğrencilerin eksiklerini ve hatalarını görmelerini sağlar.” ifadesi hakkında öğrencilerin 59 'ı yani % 26,6 'i “kesinlikle katılıyorum” , 83 'i yani % 37,4 'si “katılıyorum”, 32 'si yani % 14,4 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 30 'i yani % 13,5 'ü “katılmıyorum”, 18 'ü yani % 8,1 'i “kesinlikle katılmıyorum” cevabını vermişlerdir.

Yedinci madde de belirtilen “Videobantlarının tekrar izlenebilmesi özelliği öğrencilere geri dönüt sağlar.” ifadesi hakkında öğrencilerin 67 'i yani % 30,1 'i “kesinlikle katılıyorum” , 119 'i yani % 53,6 'si “katılıyorum”, 20 'si yani % 9,0 'ü ise

“kararsızım” cevabını verirken, 11'i yani % 5,0 'ü "katılmıyorum", 5 'ü yani % 2,3 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

Sekizinci madde de belirtilen “Teknolojik araçlar alıştırma yapma ve tekrar amaçlı kullanılabilir.” ifadesi hakkında öğrencilerin 97 'ı yani % 43,6 'i “kesinlikle katılıyorum” , 111 'i yani % 50,0 'si “katılıyorum”, 9 'si yani % 4,1 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 4'i yani % 1,8 'ü "katılmıyorum", 1 'ü yani % 0,5 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

Dokuzuncu madde de belirtilen “Öğrencilere bilgisayar okuryazarlığı hakkında temel dersler verilmelidir.” ifadesi hakkında öğrencilerin 99 'ı yani % 44,5 'i “kesinlikle katılıyorum” , 105 'i yani % 47,3 'si “katılıyorum”, 11 'si yani % 5,0 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 6'i yani % 2,7 'ü "katılmıyorum", 1 'ü yani % 0,5 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

Onuncu madde de belirtilen “Mevcut teknolojilerin kullanımı, yeni başka teknolojilerin gelişmesine olanak sağlar.” ifadesi hakkında öğrencilerin 99 'ı yani % 44,6 'i “kesinlikle katılıyorum” , 105 'i yani % 47,3 'si “katılıyorum”, 12 'si yani % 5,4 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 4'i yani % 1,8 'ü "katılmıyorum", 2 'ü yani % 0,9 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

On birinci madde de belirtilen “Verimli çalışma ve öğrenme konusunda, teknolojinin getirdiği imkânlar olumlu bir etkiye sahiptir.” ifadesi hakkında öğrencilerin 97 'ı yani % 43,6 'i “kesinlikle katılıyorum” , 103 'i yani % 46,4 'si “katılıyorum”, 16 'si yani % 7,2 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 3'i yani % 1,4 'ü "katılmıyorum", 3 'ü yani % 1,4 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

On ikinci madde de belirtilen “Teknoloji kullanımı ile anlaşılmasında güçlük çekilen derslerin kavranması daha kolay hale gelecektir.” ifadesi hakkında öğrencilerin 97 'ı yani % 43,7 'i “kesinlikle katılıyorum” , 100 'i yani % 45,0 'si “katılıyorum”, 18 'si yani % 8,1 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 5'i yani % 2,3 'ü "katılmıyorum", 2 'ü yani % 0,9 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

On üçüncü madde de belirtilen “Hayatta başarılı olmak için mutlaka, teknoloji imkânlarından yararlanmak gerekmiyor” ifadesi hakkında öğrencilerin 34 'ı

yani % 15,2 'i “kesinlikle katılıyorum” , 61 'i yani % 27,5 'si “katılıyorum”, 45 'si yani % 20,3 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 63' i yani % 28,4 'ü "katılmıyorum", 19 'ü yani % 8,6 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

On dördüncü madde de belirtilen “Günlük ve yıllık planlar, öğretmenler tarafından bilgisayar kullanılarak hazırlanmalıdır.” ifadesi hakkında öğrencilerin 50 'ı yani % 22,5 'i “kesinlikle katılıyorum” , 106 'i yani % 47,7 'si “katılıyorum”, 47 'si yani % 21,2 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 16' i yani % 7,2 'ü "katılmıyorum", 3 'ü yani % 1,4 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

On beşinci madde de belirtilen “Ders sırasında sık sık bilgisayar destekli öğretime yer verilmelidir.” ifadesi hakkında öğrencilerin 51 'ı yani % 23,0 'i “kesinlikle katılıyorum” , 116 'i yani % 52,1 'si “katılıyorum”, 33 'si yani % 14,9 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 21' i yani % 9,5 'ü "katılmıyorum", 1 'ü yani % 0,5 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

On altıncı madde de belirtilen “Öğrencilere yeni teknolojilerin kullanımı hakkında ön bilgiler verilmelidir.” ifadesi hakkında öğrencilerin 90 'ı yani % 40,5 'i “kesinlikle katılıyorum” , 125 'i yani % 56,3 'si “katılıyorum”, 3 'si yani % 1,4 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 4' i yani % 1,8 'ü "katılmıyorum", cevabını vermişlerdir. "Kesinlikle katılmıyorum" cevabını hiç bir öğretmen adayı vermemiştir.

On yedinci madde de belirtilen “Öğretmen yetiştirmede yeni teknolojilerin kullanımı arttırılmalıdır.” ifadesi hakkında öğrencilerin 116 'ı yani % 52,1 'i “kesinlikle katılıyorum” , 96 'i yani % 43,2 'si “katılıyorum”, 7 'si yani % 3,3 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 3' i yani % 1,4 'ü "katılmıyorum", cevabını vermişlerdir. "Kesinlikle katılmıyorum" cevabını hiç bir öğretmen adayı vermemiştir.

On sekizinci madde de belirtilen “Teknolojik araçlar ancak tüm duyu organlarına hitap ettiğinde başarılı olur.” ifadesi hakkında öğrencilerin 75 'ı yani % 33,7 'i “kesinlikle katılıyorum” , 89 'i yani % 40,1 'si “katılıyorum”, 38 'si yani % 17,1 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 17' i yani % 7,7 'ü "katılmıyorum", 3 'ü yani % 1,4 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

On dokuzuncu madde de belirtilen “Üniversiteden mezun olabilmek için, "konu alanı ile ilgili teknolojik materyalleri kullanabilme yeterliği" de oranlanmalıdır.” ifadesi hakkında öğrencilerin 93 'ı yani % 41,9 'i “kesinlikle

katılıyorum” , 98 'i yani % 44,1 'si “katılıyorum”, 22 'si yani % 9,9 'ü ise “kararsızım” cevabını verirken, 7 'i yani % 3,2 'ü "katılmıyorum", 2 'ü yani % 0,9 'i "kesinlikle katılmıyorum" cevabını vermişlerdir.

Genel olarak Teknoloji Tutum Ölçeğindeki maddelere öğretmen adaylarının vermiş oldukları cevaplara bakıldığında, öğretmen adaylarının en fazla benimsedikleri “kesinlikle katılıyorum” şeklinde belirttikleri maddeler ve oranlar şöyledir: “Teknolojik araçların dersin anlatımında kullanılması gerekmez.” maddesi %53,6; “Öğretmen yetiştirmede yeni teknolojilerin kullanımı arttırılmalıdır .” maddesi %52,1; “İnternetin öğretim sürecinde kullanımı zaman kaybından başka bir şey değildir.” maddesi %51,8; “Mevcut teknolojilerin kullanımı, yeni başka teknolojilerin gelişmesine olanak sağlar.” maddesi %44,6; “ Öğrencilere bilgisayar okuryazarlığı hakkında temel dersler verilmelidir.” maddesi %44,6;

Öğrencilerin benimsemedikleri ve “kesinlikle katılmıyorum” şeklinde belirttikleri maddeleri ve oranları ise şöyledir: “Benim Hayatta başarılı olmak için mutlaka, teknoloji imkanlarından yararlanmak gerekmiyor.” maddesi %8,6; “Kamera ile dersin belirli bölümlerinin videoya kayıt edilmesi, öğrencilerin eksiklerini ve hatalarını görmelerini sağlar.” maddesi %8,1; “Video bantlarının tekrar izlenebilmesi özelliği öğrencilere geri dönüt sağlar.” maddesi %2,3; “Tepegöz, Slayt, Projeksiyon gibi cihazların kullanılırken fazla zaman harcanması nedeniyle tercih edilmemelidir.” maddesi %1,8 şeklindedir.

4.2. Teknoloji Tutum Ölçeğinden elde edilen toplam puanlarla çalışmanın değişkenlerine ilişkin analiz bulguları

Bu kısımda, TTÖ’nden elde edilen toplam puanlar ile ölçme aracındaki kişisel veriler arasındaki ilişkilere ilişkin istatistiksel analizlere ilişkin bulgular yer almaktadır.

Analize başlamadan önce, değişkenlere ilişkin eksik verinin olup olmadığını belirlemek amacıyla kayıp (missing) değerler incelenmiştir. Değişken setlerinde, eksik veri olmadığı tespit edilmiştir. Sonraki aşamada uç değerler incelenmiştir. Uç (aykırı) değerler, bir denneğin bir değişkendeki aşırı değeri ya da değişkenler kombinasyonuna ilişkin sahip olduğu aşırı değer anlamına gelmektedir. Tabachnick ve Fidell (2007: 73) uç değerlerin ortaya çıkmasına neden olabilecek dört temel

etmenden söz etmektedir: (1) Veri girişinde araştırmacı tarafından yapılabilecek hatalar, (2) kullanılan bilgisayar programının kayıp veri kodlarını gerçek veri olarak okuması, (3) deneğin örneklemin alındığı evrene ait bir üye olmaması ve (4) deneğin örneklemin geri kalan kısmından farklı olması. Uç değer analizinde, veri setinde 10 gözlemin çok değişkenli uç değer gösterdiği görülmektedir ($p < 0.01$). Bu nedenle, 10 gözlem veri setinden çıkarılmış, 222 veri ile incelemelere devam edilmiştir. Daha sonra verilerin normallik dağılımına ilişkin inceleme yapılmıştır.

Grup büyüklüğünün 50'den küçük olduğu durumda Shapiro-Wilks, büyük olduğu durumda ise Kolmogorov-Smirnov (K-S) testi puanların normalliğe uygunluğunun araştırılmasında kullanılan testlerdir (Büyüköztürk, 2012).

Örneklem büyüklüğü 50'den büyük olduğu için ($N=222>50$) Kolmogorov-Smirnov testi sonucuna bakılmıştır. Çalışmanın Kolmogorov-Smirnov test sonuçları Tablo 11'de gösterilmiştir.

Tablo 11: Kolmogorov-Smirnov Test Sonuçları

Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
İstatistik	sd	P	İstatistik	sd	P
.074	222	.048	.989	222	.082

Tablo 11 incelendiğinde verilerin, normallik varsayımını sağlamadığı görülmektedir ($p < 0.05$). Sonuç olarak, yapılan eksik değer, aykırı değer ve normallik analizleri sonucunda veri setinde 222 anket değerlendirmeye alınmış, verilerin analizi için gerekli koşullar sağlanmıştır.

Tablo 12: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre U-Testi Sonuçları

Cinsiyet	N	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kadın	135	115.49	15591.00	5334.00	0.25
Erkek	87	105.31	9162.00		

Tablo 12 incelendiğinde, teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanlarının, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmektedir ($U = 5334.00$, $p > .05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, kadınların erkeklere göre teknolojiye yönelik

tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgu, teknolojiye yönelik tutum ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı şeklinde de yorumlanabilir.

Tablo 13: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Sınıf Düzeyine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Sınıf						Anlamlı
Düzeyi	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Fark
1.Sınıf	53	114.69				
2.Sınıf	49	113.10				
3.Sınıf	43	89.81	3	6.55	.088	-
4.Sınıf	77	120.40				

Tablo 13 incelendiğinde, öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri ile teknolojiye yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir [$\chi^2_{(sd=3, n=222)} = 6.55, p > .05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek tutuma 4. Sınıfların sahip olduğu, bunu sırasıyla 1., 2. ve 3. Sınıfların izlediği görülmektedir. Başka bir anlatımla, öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri, onların teknolojiye yönelik tutumlarının anlamlı bir belirleyicisi değildir.

Tablo 14: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre Betimsel İstatistik Sonuçları

lisetürü	Mean	N	Std. Deviation	Minimum	Maximum
imamhatip	3,9298	3	,42866	3,63	4,42
anadolulisesi	4,1520	162	,39255	3,11	5,00
fenlisesi	3,8947	1		3,89	3,89
mesleklisesi	4,0307	12	,30890	3,58	4,63
cokprogramli	4,1246	30	,39325	3,21	4,84
anadoluogretmen	4,1429	7	,45042	3,47	4,74
acikogretim	4,2632	7	,46384	3,53	4,79
Total	4,1408	222	,39045	3,11	5,00

Tablo 14 incelendiğinde, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarında ortalama puanları göz önüne alındığında en yüksek ortalamaya, 4,2632 ortalamayla Açıköğretim liseleri çıkarken, onu sırasıyla 4,1520 ile Anadolu liseleri, 4,1429 ile Anadolu öğretmen liseleri, 4,1246 ile Çok Programlı liseler, 4,0307 ile

Meslek liseleri, 3,9298 ile imam hatip liseleri ve 3,8947 ile Fen liseleri takip etmiştir. Öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarında ortalama puanların yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 15: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Öğretim Üyelerinin Derslerde Teknolojik Araç-Gereç Kullanma Durumuna Göre U-Testi Sonuçları

Teknolojik Araç-Gereç Kullanma Durumu	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Kullanıyor	168	103.71	17423.50	3227.50	.001
Kullanmıyor	54	135.73	7329.50		

Tablo 15 incelendiğinde, teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanlarının, öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir ($U = 3227.50$, $p < .05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, derslerde öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanmadığı durumlarda, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Bu bulgu, teknolojiye yönelik tutum ile öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanma durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir.

Tablo 16: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Sınıflardaki Teknolojik Donanımın Yeterlik Düzeyine Göre Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Sınıflardaki Teknolojik Donanımın Yeterlik Düzeyi	N	Sıra Ortalaması	Sd	χ^2	p	Anlamlı Fark
Çok yeterli	1	4.00				
Yeterli	51	95.02	4	20.49	.000	-
Kararsızım	25	97.00				
Yetersiz	105	110.05				
Çok yetersiz	40	148.06				

Tablo 16 incelendiğinde sınıflardaki teknolojik donanımın yeterlik düzeyi ile öğretmenlerin teknolojiye yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir [$\chi^2_{(sd=4, n=222)} = 20.49$, $p < .05$]. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek tutuma çok yetersiz teknolojik donanımlı sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarının sahip olduğu, bunu sırasıyla yetersiz, kararsızım, yeterli ve çok yeterli sınıf donanımlarının izlediği görülmektedir. Başka bir anlatımla, sınıflardaki

teknolojik donanımın yeterli düzeyi, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının anlamlı bir belirleyicisidir.

Tablo 17: Teknolojiye Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Derslerde İnternete Bağlanma Durumuna Göre U-Testi Sonuçları

Derslerde İnternete Bağlanma Durumu	n	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	P
Evet	77	90.29	6952.00	3949.00	.000
Hayır	145	122.77	17801.00		

Tablo 17 incelendiğinde, teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanlarının, derslerde internete bağlanma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir ($U = 3949.00$, $p < .05$). Sıra ortalamaları dikkate alındığında, derslerde internete bağlanma imkânının bulunmadığı durumlarda, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgu, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum ile derslerde internete bağlanabilme imkânı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir.

4.3. Güvenirlik

Bu araştırmada, TTÖ'nün güvenirliliğini kestirebilmek amacıyla Cronbach Alpha katsayısı kullanılmıştır. “Ölçeğin toplam güvenirlilik katsayısı 0.81 olarak bulunmuştur. Psikolojik bir test için hesaplanan güvenirlilik katsayısının 0.70 ve daha yüksek olması test puanlarının güvenirliliği için yeterli görülmektedir” (Büyüköztürk, 2012: 171).

4.4. Araştırmanın nitel verilerine ilişkin bulgular

Öğretmen adaylarının eğitimde teknoloji kullanımına yönelik görüşlerini belirlemek için yapılan bu çalışmada, Öğrencilerin teknolojiyi kullanma açısından üniversitenin mevcut durumunu, gerek üniversitede gerekse öğretim üyelerinden beklentilerini dile getirmişlerdir. Çalışmaya katılan öğrencilerle odak grup görüşmesi yapılmıştır. Çalışmaya katılan öğrenciler 4 soruya cevap vermişlerdir. Öncelikle her soru kendi içerisinde incelenmiş ve analiz sonucunda uzmanlarla beraber önce alt temalar sonra ana tema belirlenmiş, bunlara ek olarak frekans (f) ve yüzde (%) oranları tespit edilmiş ve tablolara eklenmiştir.

Tablo 18: 1.soru: Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?

Ana Tema	Alt Temalar	Frekans (f)	Yüzde %
Nitelikli Öğrenme Alanı	Kaliteyi Artırarak Zamandan tasarrufu sağlamak	5	45,5
	Anlaşılır, Kalıcı, Faydalı, Eğlenceli bir öğrenim sürecinin yaşanmasını sağlamak	4	36,4
	Öğretim yöntemlerinin çeşitlenmesini sağlamak	2	18,1

Tablo 18' de görüldüğü gibi 1.soruya yani " **Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?**" sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle Ana tema "**Nitelikli Öğrenme Alanı** " , en çok frekansa ve yüzdeye sahip olan alt tema ise **%45,5 "Kaliteyi Artırarak zamandan tasarrufu sağlamak diyenler"** olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

"Eğitimde teknoloji kullanımı öncelikle eğitimin kalitesini artırmak amaçındadır. Öğretmen-öğrenci arasındaki işbirliği teknolojik araçlardan yararlanarak geliştirilebilir." (Ç2)

" Dersle ilgili araç-gereçlerin tümünün öğrenme-öğretme ortamında öğrencilerin bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmek amacıyla kullanılmasıdır. Öğrencilerin dersle ilgili motivasyonunu artırmak, yaratıcı düşünmesini sağlamak ve kinestetik zekasının gelişimine yardımcı olmak yani niteliği artıracak faaliyetlerde eğitim teknolojilerinden yararlanılmalıdır." (H3)

" Eğitim öğretim sistemi içerisinde faydalanılan birçok materyal vardır. Eğitimde özellikle de günümüzde kullanılan teknolojik araç-gereçlerin sayısı hızla artmaktadır. Eğitimdeki kaliteyi en üst düzeye çıkarabilmek için bilgiye daha hızlı ulaşmak ve zamandan tasarruf açısından başvurulacak araç-gereç, materyal ve eşyalara eğitimde kullanılan teknolojik imkânlar diyebiliriz.

Bu araç-gereçleri birey ne kadar iyi kullanabilirse verimde o denli yüksek olacaktır. Bunun için özellikle öğretmen adaylarının teknolojik araçları çok iyi kullanabilmesi ve eğitimde uygulayabilmesi gerekir. Böyle olduğu takdirde eğitim kalitesi artacaktır." (F2)

" Daha kaliteli bir eğitim için Teknolojiden yararlanmaktır. Ayrıca daha az zahmetli olduğu içinde faydalıdır. Yani tahtaya yazı yazmak yerine yazlıklar, resimler tahtaya yansıtılarak zamanı daha tasarruflu kullanmış oluruz. Çağa ayak uydurabilmek için yeniliğe açık olmak gerekir. Günümüz dünyasında teknoloji ve hayat iç içe geçmiş durumdadır eğitimde hayatın bir parçası olduğu için teknolojiden bağımsız düşünülemez bu nedenle teknolojiyi hayatımızdan çıkaramayacağımıza göre onu faydalı olacak kullanmalıyız." (S4)

" Eğitimde teknolojinin kullanımı eğitimi nitelikli hale gelmesidir. Nitelikli eğitim içinse teknoloji olmazsa olmazdır. Bu yüzden kullanımını sınırsız bir kütüphaneye girişte ki ilk adım olarak görüyorum ve öğrenmelerin buna oranda zenginleşeceğini düşünüyorum. Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği günümüzde bilginin, artık geleneksel öğretim yöntemleri ile aktarılması ve ezberlenmesi söz konusu değildir. Özgür, yaratıcı ve bilimsel düşünen, olayları sorgulayan, sorunların farkına vararak çözüm üretebilen, karar verme yetisine sahip, bilgiüreten ve öz güveni yüksek bireyler yetiştirilmesi gerekmektedir. Buna göre, öğrenci merkezli eğitimtercih edilerek öğrencilere özgür bir eğitim ortamının hazırlanmasında teknolojinin kullanılması gereklidir. Günümüzde, bütün dünyada iletişim teknolojisinin ilerlemesine paralel olarak, eğitim bilimlerinde de yeni arayışlar içine girilmiştir. Öğrencilerin teknolojik araç gereçlere yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla, çeşitli çalışmalar yapılarak, yatırımların daha akılcı kullanılmasına ilişkin gerekli eğitim politika ve stratejilerin oluşturulmasına önem verilmektedir.

Günlük hayatı kolaylaştırmak için değişen ve gelişen dünyada bilim adına yapılan araştırmalar sonucu elde edilen araç- gereçlerin, eğitim alanında kullanılan türlerinden yaygın kullanılanlarından bilgisayar, projeksiyon cihazı, akıllı tahta, tablet, mikroskop, slayt makinesi, gibi cihazlar ve eğitime olan yararları tespit edilmiştir. Bu araç gereçlerle derslerin daha zevkli hale getirildiği, anlatılan bilgileri takip ederken ve konuların anlaşılmasında yararlı oldukları, bilgilerin aktarılmasında görsel gösterimlerin kullanılması ile anlamayı kolaylaştırdığı şeklindeki olumlu

fikirleri tespit edilmiştir. Bunun yanında, bu teknolojik araç gereçlerin yeri geldiği ve zamanında kullanılması gerektiği, görsel açıdan önemli olduğu ve zaman tasarrufu sağladığı tespit edilmiştir. Aslında günümüz eğitim ortamlarında teknolojinin tüm sistemi yönlendirdiği bir gerçektir bu yüzden eğitimden teknoloji ayrılmaz bir bütün hale geldiğini ve bu bağın daha da kuvvetlenerek devam edeceğini öğretim alanındaki sorunların çözümünde karşılaşılan zorlukları aşmada, geleneksel yaklaşımların yetersiz kaldığı düşünülürse, günümüzde en iyi yaklaşım bilgi teknolojilerinin sağladığı olanaklardan yararlanmaktır diye düşünüyorum." (Y3)

Tablo 18' de görüldüğü gibi 1.soruya yani " **Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?**" sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme sırasındaki gözlemlerinden hareketle ana tema "Nitelikli Öğrenme Alanı " , en çok ikinci frekansa ve yüzdeye sahip olan alt tema ise %36,4 ile "Öğretimin Anlaşılır, Kalıcı, Faydalı ve Eğlenceli bir hal alması diyenler" olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

" Eğitimde teknoloji kullanımı denilince aklıma ilk gelen; eğitim ortamında var olan bilgilerin daha anlaşılır ve daha kalıcı olabilmesi için teknolojik gelişmelerin eğitim hayatına belirli fayda ve amaç doğrultusunda aktarılması gelmektedir. Teknolojinin her türlü sahada kullanılmasından nasibini eğitim de almıştır. Böylece her türlü teknolojik araç ve gereçlerin önemi artmış, öğretim yöntemlerinin işlenişi daha da kolaylaşmıştır." (H4)

"Eğitimde soyut düşüncelerin somutlaştırılmasını sağlayan öğretimi kolaylaştıran ve kalıcı olmasını sağlayan bir etkidir. Eğitimde teknoloji kullanımı öğrencilerin derse karşı dikkatini çekmek vederse güdülenmelerini sağlayabilmek amacıyla kullanılmalıdır. Aynı zamanda öğrencinin yaratıcı düşünmesini sağlar ve öğretmenin bilgisinin yeterli olmadığı durumlarda yardımcı olur." (S3)

" Eğitimde teknoloji kullanımı: Eğitim ve teknoloji insan yaşamında rol oynayan iki önemli öğedir. Eğitimin amaçlarından biri de toplumun gereksinimleri doğrultusunda bireyler yetiştirmek olduğuna göre bilgi çağına uygun öğrencileri yetiştirmek zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Yani eğitimde teknoloji kullanımı öğrencilere eğitim verirken teknolojik araç gereçleri kullanarak öğrenimi kalıcı ve

daha eğlenceli hale getirebilmektir. Günümüzde teknoloji çok hızlı ilerlemekte bununla birlikte de hayat şartları giderek artmaktadır ve teknoloji eskiye göre eğitimde daha çok yer almaktadır. İçinde bulunduğumuz 21.yy teknoloji alanında çok ilerlemiş ve bundan her alan oldukça etkilenmiştir yani teknoloji ister istemez insanların vazgeçilmezi haline gelmiş, öğrenmeyi hem kolaylaştırdığı hem de pekiştirdiği için teknoloji günümüzde eğitimin her alanına sızmıştır. Teknoloji ile birlikte eğitim ve öğretim anlayışında da değişimler meydana gelmiştir çünkü verilen eğitim için öğretmenlerin bilgisayarı, akıllı tahtayı vs. daha iyi kullanıp öğrencilerine çoklu ortam, ses, görsellik, video gibi akılda daha çok kalıcı, öğretirken eğlendiren bir eğitim sistemini benimsemeleri ve öğrencilerine aktarmaları gerekiyor. Günümüzde küçük çocuklar bile teknolojik aletleri etkin kullanırken öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının teknolojiyi etkin bir şekilde takip edip teknolojik araç gereçleri aktif bir şekilde kullanmaları gerektiğini düşünüyorum. Eğitim teknolojisinin geniş kitlelere ulaşabilmesi, öğretim hizmetinin götürülemediği yerlerde yaşayan, çalışmak zorunda olan, bedensel özrü olan vb. bireylere eğitim fırsatı vermektedir. Ayrıca belirli nedenlerden dolayı yeterli eğitim alamayan öğrencilere de eğitimlerini tamamlama fırsatı doğurmaktadır. Yani teknolojik araç gereçler eğitim için büyük bir avantajdır." (Ö2)

" Eğitimde teknoloji kullanımı dediğimizde aklımıza ilk olarak bilgisayar gelmektedir. Ama bilgisayarın dışında da teknolojik aletleri kullanıyoruz tahta harita bunlarda teknolojik bir alettir ama bilgisayarı daha çok tercih ettiğimiz için akla ilk o geliyor. Eğitim de teknolojik alet kullanmak o dersi daha zevkli hale getirmek ya da dersi daha kolay işlemek olarak düşünebiliriz. Bir yünden de Eğitim de teknoloji kullanımı öğrencilerin hayatlarının büyük bir bölümünü bilgisayar ve internetle geçirmelerin den dolayı derse olan ilgilerini arttırmıştır." (A2)

Tablo 18' de görüldüğü gibi 1.soruya yani " **Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?"** sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle Ana tema "**Nitelikli Öğrenme Alanı** " , en çok üçüncü frekansa ve yüzdeye sahip olan alt tema ise **%18,1 ile "Yeni Yöntemlere olanak vermek diyenler"** olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

"Teknolojinin gelişmesiyle her alanda olduğu gibi eğitimde de etkili öğretmeyi daha iyi uygulayabilmek için yapılan yeni yöntemlere denilmektedir. Örneğin bilgisayarların daha çok gelişmesiyle beraber sınıf içinde anlatılan bir konunun bilgisayar destekli öğretim ile daha iyi anlaşılabilmesi ve örnek gösterme imkânının daha çok olması bunlardan bir tanesidir. " (A4)

" Eğitimde teknoloji kullanımı öğrencilerimize vermek istediğimiz bilgileri eski usullerle değil de daha çok günümüze yakın yeni yöntemler bilgisayar gibi teknolojilerin de bize sağlamış olduğu imkânlarla bilgiyi daha çabuk, daha kolay ve daha eğlenceli hale getirmek için teknolojik imkânların derslerde kullanılmasıdır." (Y2)

Tablo 18' de görüldüğü gibi öğretmen adayları " Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?" sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle **Ana tema Nitelikli bir öğrenme alanının** oluşturulması şeklinde olmuştur. Bunun yanında öğrenci cevaplarından hareketle uzmanlarla birlikte belirlenen Alt tema %45,5 oranla **Kaliteyi Artırarak zamandan tasarrufu sağlamak** yanıtı olmuştur. Çünkü bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı vb. teknolojik araç-gereçlerin eğitim hayatına ve kurumlarına girmesiyle eğitimde seviye yukarılara çekilmiştir. Öğretmen adaylarının ikinci en yüksek verdikleri cevap ise %36,4 ile **Öğretimin anlaşılır, kalıcı, faydalı, eğlenceli bir hal alması** yanıtı olmuştur. Bunu ise eğitiminde bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı vb. teknolojik araç-gereçler kullanılarak öncelikle anlatımın daha anlaşılır, açık bir hal aldığını bunun dersi daha eğlenceli ve faydalı hale getirdiğini ve böylece kalıcılığı sağladığını vurguladıklarını tespit etmiş bulunmaktayız. Üçüncü en yüksek verilen cevap ise %18,1 ile **Yeni yöntemler** olmuştur. Eğitimde bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı vb. teknolojik araç gereçler dersleri eski anlatım tarzlarından sıyırmış yeni bir kalıba dönüştürmüştür. Bu cevabı veren öğretmen adayları Bilgisayar Destekli Eğitimin geleneksel yöntemlerin (Sunuş yöntemi) kullanımının azalmasına yenilikçi (Buluş yöntemi) gibi yöntemlerin ise daha yaygın hale gelmesi savında birleştikleri görüşmemiz esnasında gözlemlenerek tespit edilmiştir.

Tablo 19: 2.soru: Teknoloji araç gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?

Ana Tema	Alt Temalar	Frekans (f)	Yüzde %
Bilinçli Olma	Olumlu	9	81,8
	Hem Olumlu Hem olumsuz	2	18,2

Tablo 19' da görüldüğü gibi 2.soruya yani " **Teknoloji araç gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?** " sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle öğretmen Ana tema "**Bilinçli olma** " , en çok frekansa ve yüzdeye sahip olan birinci alt tema ise %81,8 ile " **olumlu** " olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

" Teknolojik araç ve gereçlerin kullanılması öğrenci başarısına olumlu etkide bulunabilir. Derste anlatılan konuların klasik tarzda anlatımdan kurtulması ve görsel kaynaklarla desteklenmesi öğrencileri dersin sıkıcılığından kurtarmaktadır. Ancak hala bu tür araç gereçlerin olmadığı okullarda ise öğrenci başarısını düşürebilecek sonuçlar ortaya çıkabilmektedir. Teknoloji gerçekten iyidir, ancak kişilerin onu hangi yönde kullanırsa bu yargının da değişebileceği unutulmaması gereken bir şeydir." (H4)

" Teknoloji; bireylerin eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerilerini daha iyi ve daha verimli kullanmasına yardımcı olmaktadır. Eğitim de teknolojinin kullanılmasıyla aynı anda geniş kitlelere hizmet verilebilir, öğrencilerinin ilgi ve yeteneklerinin gelişmesine yardımcı olunabilir ve gerekli bilgilerin etkili ve kısa sürede verilmesi imkânını yaratabilir. Derslerde kullanılan teknolojik araç gereçlerin sayesinde öğrencilerin öğrenmeyi gerçekleştirirken daha fazla duyu organını kullanması, hareketli ve görsel öğeler sayesinde derse olan ilgisinin ve motivasyonunun artmasıyla birlikte öğrencide paralel olarak derslerindeki başarısının yükselmesi sağlanmaktadır." (H3)

" Öğretimde kullanılan teknolojik araç ve gereçler öğrencide birden fazla duyu organına hitap ettiği için öğretimi kolaylaştırır buda öğrencilerin başarısında olumlu bir etkidir. Öğrenci bilgiyi olabileceğinden daha hızlı ve daha kolay öğreniyor. Teknolojik araçlar kullanılarak derste konuyla ilgili eğitsel oyunlarla ve yapılan alıştırmalarla bilgi daha kalıcı hale getiriliyor ve öğrenciye konuların tekrarında kolaylık sağlıyor. Yani eğitimde kullanılan teknolojik aletler öğrencinin derse karşı güdülenme ve hazır bulunuşluk durumunu arttırarak başarısına olumlu bir etki sağlıyor." (S3)

" Bir eğitim öğretim aracı ne kadar çok duyu organına hitap ediyorsa öğrenme kolaylığı ve kalıcılığı o derece yüksek olur. Eğitsel yazılımlar, eğitsel oyunlar, uygulama yazılımları, grafikler animasyonlar belgesel filmler slayt ve sunumları öğrenme ortamlarına dahil etmek öğrenciler için faydalı olacaktır." (Ç2)

" Teknolojik araç gereç kullanımı ile başarı arasında doğru orantılı bir ilişki olduğunu düşünüyorum çünkü eğitim demek kişinin yaşadığı toplum içinde yetenek, tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği süreçlerin tümüdür yani bireyin daha yaratıcı olmasına hizmet eder. Teknoloji ise insanoğlunun eğitim yoluyla kazandığı bilgi ve becerileri daha iyi, daha verimli biçimde yararlanmasına, bilinçli olarak uygulayabilmesine yardımcı olmaktadır. Yani ikisi de birbirini destekler bunun sonucunda da başarı elde edilir.

Öğrenciler teknolojik araç gereç kullanımı ile başarı seviyelerini daha çok artır çünkü günümüz çocukları teknolojiye daha meyilliler bunu öğretmenler avantaja çevirip daha hızlı, etkin olarak öğrencilere bilgi aktarabilirler ve bunun sonucunda da başarı düzeyini artırabilirler. Buda hem öğrenci için hem de öğretmen için daha eğlenceli bir hal alır." (Ö2)

" Günümüzde hızla gelişen teknoloji ile birlikte eğitime de adapte olan imkanlar dahilinde öğrencilere büyük kolaylıklar sağlayan teknolojik araç-gereçler; öğrencilerin daha iyi bir eğitim almalarını sağlamış ve bilgiye ulaşma da çeşitli alternatifler sunmuştur.

Örneğin bilgisayar ve akıllı telefonlar sayesinde tek tıkla istediği bilgiye çok hızlı bir şekilde ulaşma fırsatına sahip olan öğrenciler daha az yorularak ve sürekli kütüphanelere gitmelerine gerek kalmamıştır. Bu da normal şartlar dahilinde

zamandan tasarruf sağladığı gibi teknolojik imkanların eğitimde kullanılması başarı seviyesini arttırmaktadır." (F2)

" Özellikle konuya sosyal bilgiler açısından bakacak olursak elbette doğru orantılı bir durum söz konusudur yani teknolojiyi olumlu etkiler. Örneğin; Sosyal bilgiler güncel olaylardan oldukça çok yararlanır. Günceli takip etmekte Gazete, Televizyon, İnternet, Radyo gibi Teknoloji ürünleri ile oluyor Öte yandan yeni nesil' e ayak uyduran bir öğretmen daha etkili bir öğretmendir teknoloji ile iç içe olan öğrencilere ulaşabilmek için bile en az onlar kadar bizimde teknolojiyi kullanmamız ve kullanabiliyor olmamız gereklidir." (S4)

" Günümüzde teknolojinin eğitimdeki başarıyı etkilememesi düşünülemez. Derslerde kullanılan teknolojik aletler öğrencilerin derse olan ilgilerin artmasına ve konuların daha ayrıntılı bir şekilde işlenmesini sağlıyor ve derslerdeki başarıyı %50 den %80 ne kadar yükselttiği görülmektedir." (A2)

" Öğretmenin teknolojiden yararlanılabilecek bilgiye sahip yetkin biriye teknoloji araç ve gereçlerin olumlu ve çok yararlı olabileceğini bununda başarıyı artıracağını söyleyebilirim. Eğitim sistemlerinde etkin olarak kullanılan teknolojilerden bu alanda yapılan çalışmalara bakacak olursak geleneksel eğitim yöntemiyle karşılaştırıldığında başarının daha yüksek olduğunu tespit edilmiştir.

Bunun yanında teknolojinin kullanılarak bireyin oluşturacağı bilgileri belleğinde hem grafiksel hem de sembolik temsil biçimleri dâhilinde depolamasına olanak sağlayarak bilgiyi yönlü ve çift boyutlu olarak depolatarak hem öğrenmeyi daha anlamlı hem de bilgi depolamasını uzun vadeli kılabilmektedir. Bu yüzden teknolojiye bağlı olarak araç ve gereçlerin kullanılması eğitimin başarıyı artırmanın yanı sıra öğrencilerde üst düzey düşünme becerilerinin gelişmesini sağladığı, dolayısı ile öğrencilerin ezberden çok kavrayarak öğrendiğini ve öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap ettiğinden dolayı öğrenmeyi artırdığını sözel şekilde ifade edilemeyecek bilgilerin veya nesnelerin teknolojik araç ve gereçlerle göstermesiyle daha verimli ve kalıcılığı artırarak soyutu somut duruma getirdiğini bununda başarıyı artırdığını görürüz." (Y3)

Tablo 19' da görüldüğü gibi 2.soruya yani " **Teknoloji araç gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?** " sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle **Ana tema "Bilinçli olma "**, en çok frekansa ve yüzdeye sahip olan ikinci alt tema ise **%18,2 ile " Hem olumlu hem olumsuz "** olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

" Bu ilişki olumlu veya olumsuz olabilmektedir. Derslerde işlenen konular artık sanal ortamlarda da çokça bulunmakta, bunun yanında konular ile bağlantılı etkinlikler sıklıkla karşımıza çıkmaktadır. Kişinin kendi faydasına göre teknoloji kullanımı aslında onun başarısını etkileyen yollardan bir tanesidir. Eğer kendi faydasına göre kullanmayıp başka alanlarda vakit kaybına uğrarsa (teknolojik araçlarda) bu onun ders notlarının düşmesine sebep olabilir." (A4)

" Teknoloji araç-gereç yeterli ve doğru kullanıldığında başarıyı kat be kat artıracığı kanaatindeyim ancak bunda dikkat edilmesi gereken çok önemli hususlar da vardır bu teknolojik araçların fiziksel etkisinden tutun da zihinsel etkisine kadar dikkat etmemiz gereken hususlar vardır tabi ki öğrencinin yaş ve gelişimi de baza alınarak düşünülmelidir." (Y2)

Tablo 19' da görüldüğü gibi öğretmen adayları " **Teknoloji araç gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?**" sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle **Ana tema Bilinçli olma** şeklinde olmuştur. Bunun yanında öğrenci cevaplarından hareketle uzmanlarla birlikte belirlenen Alt tema **%81,8 oranla Olumlu** yanıtı olmuştur. Doğrudan etkili olduğunu savundukları bu ilişki yapılan analizler sonucunda şu şekilde ifade edilebilir: Bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı vb. teknolojik araç-gereçlerin eğitim hayatına ve kurumlarına girmesiyle eğitimde seviye yukarılara çıkmış ve bu da beraberinde başarıyı getirmiştir. Öğretmen adaylarının ikinci en yüksek verdikleri cevap ise **%18,2yanıtı** olmuştur. Eğitiminde bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı vb. teknolojik araç-gereçler kullanmanın anlatımı daha etkili hale getireceği ve niteliği artıracığı için olumlu yönüne vurgu yaptıklarını ancak bilinçsizce ve yaş, gelişim seviyeleri göz önünde bulundurulmadan kullanımında olumsuzla götüreceğini vurgulamışlardır.

Tablo 20: 3. soru: Mevcut eğitim sürecinizde (üniversitede) hangi teknoloji araç ve gereçlerini kullandınız? Bunların eğitim öğretim hayatınız üzerindeki etkisini nasıl ifade edersiniz?

Ana Tema	Alt Temalar	Frekans (f)	Yüzde %
Hareketli ve görsel öğeler	Bilgisayar, projeksiyon cihazı, akıllı tahtalar	11	100

Tablo 20' de görüldüğü gibi 3.soru " Mevcut eğitim sürecinizde (üniversitede) hangi teknoloji araç ve gereçlerini kullandınız? Bunların eğitim öğretim hayatınız üzerindeki etkisini nasıl ifade edersiniz?" sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle Ana tema "Hareketli ve görsel öğeler " , en çok frekansa ve yüzdeye sahip olan alt tema ise %100 ile " Bilgisayar, Projeksiyon Cihazı, Akıllı Tahtalar" olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

"Üniversitedeki araç ve gereç imkânı gerçekten çok çeşitlidir ve öğrencinin dersi daha iyi anlamasına yöneliktir. 2011 yılından itibaren başladığım üniversite hayatımda projeksiyon, bilgisayar vs. araç gereçleri konularımız itibariyle sıklıkla kullandım. Bunun bana en iyi faydası klasik anlatım tarzından kurtulup daha farklı yöntemleri anlamam ve uygulamam oldu. Ödevlerimizi anlatırken teknolojik araç ve gereçlerden sıklıkla faydalanıp kendimizi daha iyi ifade etme imkânı bulduk." (A4)

" Akıllı tahta vb. gibi araçları kısa bir dönem de olsa kullandık tabi ki bir sürü olumlu etkisi vardır çünkü insan olarak bedensel olarak gördüğümüz verileri daha zor unuturuz ve gördüğümüz şeylerin kalıcılığı daha fazladır bu nedenle de bu araçlar görselliği artırdığı için eğitime katkı sağlar." (Y2)

" Üniversitede sıklıkla projeksiyonlardan, bilgisayarlardan ve hatta akıllı tahtalardan sıklıkla faydalandım. Böylece ileride öğretmen olunca derslerin işleniş hakkında ipuçları aldım. Konuları anlatırken daha çok nasıl bir yöntem izleyeceğimi, nasıl anlatacağımı ve konu hakkında içeriklerin nasıl olması gerektiği hakkındaki birçok problemi üniversitedeki araç-gereç yardımıyla çözüme kavuşturmuş oldum." (H4)

" Eğitim sürecimizde derslerimize yardımcı olması amacıyla bilgisayar, akıllı tahta ve projeksiyonu kullandık. Kullanılan eğitim teknolojileri ile kısa sürede daha hızlı ve daha geniş kitleye bilgi aktarımı sağlandı, hareketli ve görsel öğeler motivasyon artırmaya yardımcı oldu, görerek öğrenme sayesinde bilgilerin daha etkili ve kalıcı olması sağlandı. Eğitim fakültelerinde kullanılan eğitim teknolojileri öğretmen adaylarına meslek hayatlarında bu teknolojileri en etkili nasıl kullanabileceğine dair fikir vermektedir. Bu yüzden eğitim fakültelerinde öğretmen adaylarına teknolojik araç-gereçlerin derslerde uygulanması için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırılması amacıyla derslere ağırlık verilmedi. Ayrıca öğretmenlere teknolojik gelişmeler ve araç-gereçlerin etkin kullanımı hususunda hizmet içi eğitim verilmelidir." (H3)

" Teknolojik araç ve gereç denildiğinde aklımıza sadece bilgisayar gelmemelidir. Harita, akıllı tahtalarda eğitimde kullanılan teknolojik aletlerdir. Üniversitedeki eğitim sürecim içerisinde bilgisayar, akıllı tahta gibi teknolojik materyalleri kullandım. Eğitimimde bilgiye daha kolay ulaşabilmemi sağlaması ve bazı göremeyeceğim ortamları ve o ortamlarla ilgili bilgileri bana sunduğu için aynı zamanda bilgilere daha kolay ulaşabilmemi sağladığı için olumlu bir etkisi vardır." (S3)

" Mevcut eğitim sistemimizde kullanılan aletlerle ve teknolojik ürünlerle eğitim daha iyi bir seviyeye getirilmeye çalışılmaktadır. Öncelikle bilgisayar kullanılan ürünlerin başında gelir. Çünkü günümüzde slaytlar sunumlar ve belgesel filmler önemli yere sahiptir. Daha sonra projeksiyon aleti gelir, bu alet sayesinde öğretmenler slaytları ve bilgisayardaki görüntüleri duvara yansıtır öğrencilerin görmesini sağlar." (Ç2)

" Ben daha çok bilgisayar, projeksiyon makinesi kullandım şu anda da üniversite eğitimi alıyorum yani okul hayatımın 14.yılı ve her yıl teknolojinin daha hızlı geliştiğini düşünüyorum. Benim ilkokul, ortaokul dönemimde eğitimde kullanılan araç gereçlerle şimdiki öğrencilerin kullandıkları araç gereçler arasında büyük değişim olduğunu ve teknolojik araç gerçeklerin çeşitliliği öğrencilere avantaj sağladığını düşünüyorum. Örneğin benim lise öğrenimime kadar akıllı tahtalar yoktu ki akıllı tahtalar hem öğrencilere hem de öğretmenlere büyük kolaylık sağlar çünkü

zaman kaybını önleyen bir sistemi vardır. Günümüz de ise tablet ile eğitim başladı bu sistem de öğrenciler için büyük bir şans olduğunu düşünüyorum.

Benim eğitimimde bilgisayar daha çok etkili oldu bununda eğitim hayatımı kesinlikle olumlu etkilediğini düşünüyorum çünkü internet, istediğinde bilgiye daha hızlı erişebilme olanağı sağlıyor aynı zamanda görsel olarak bilgilerin zihinde kalmasına olanak sağlıyor. Projeksiyon makinesi ise sunum yaparken, toplu film, belgesel izlerken vs. görsellik için eğitime olumlu katkıda bulunmuştur. Bölümüm gereğince de yani sosyal bilgilerin alt dalı olan örneğin coğrafya daha çok görerek öğrenmeye dayalı olduğu için Bilgisayar, projeksiyon benim eğitim öğretim hayatımı olumlu yönde etkilemiştir." (Ö2)

" Bilgisayar: Araştırmalarda çok kullandığım ve internet desteği sayesinde ulaşmak istediğim bilgiye çok hızlı bir şekilde ulaşabildiğim bir araçtır. Bilgisayarda slayt hazırlama, sunum ve bilgisayar ekranının yansıtılabilir olması bana büyük kolaylıklar sağlamıştır.

Projeksiyon: Bilgisayar ekranın projeksiyon sayesinde daha büyük görünmesi bilgilerin birden çok öğrenciye ulaşabilmesi açısından çok daha verimli olmaktadır.

Akıllı Tahta: Akıllı tahtalar sayesinde kir, pas ve toz içinde kalmadan çok hızlı bir şekilde yazı yazabiliyorum ve çok hızlı silebiliyorum bu büyük bir tasarruf sağladığı gibi görüntülerin de yansıtılabilir olması derse olan ilgiyi canlı tutmuş ve derste alınan verim artmıştır." (F2)

" Projektör, Bilgisayar, İnternet, gibi teknolojik araç ve gereçleri kullandım. Üniversiteden önceki eğitim hayatımda geleneksel eğitim anlayışı olduğu için teknoloji ile aramda mesafeler vardı. Sadece günlük yaşamımda kullandığım teknolojik aletler üniversiteyle derslerde kullanmış olduğum bir materyal haline geldi. Üniversitenin ilk yıllarında eğlenceli ve verimli olan bu sistem bir süre sonra derslerimi ve sunumlarımı tabiri caizse monoton bir şekle soktu. Yani slayt olmazsa ders olmaz gibi bir algı oluştu Haliyle bu iyi bir durum değil. Çünkü hep slayt gösterisi kullanılıyor ve diğer öğretim yöntem ve teknikleri saf dışı bırakılıyor buda yaratıcılığı sınırlandırdığını düşünüyorum." (S4)

" Bilgisayar Eğitim hayatımda bilgisayara derslere olan ilgimin artmasına neden oldu hazırlamam gereken ödevleri daha kolay yapmamı sağladı. Başarı seviyemin bir üst basamağa çıkmasına yardımcı oldu diyebilirim." (A2)

" Üniversitede kullandığımız araç ve gereçler bakımından çeşitliliğin az olduğunu söyleyebilirim. Bunlar; Projeksiyon cihazı ve bilgisayardır. Eğitim hayatıma etkisi büyüktür sonuçta buradan sağlamış olduğum bilgiler teknolojik araç ve gereçler sayesinde kalıcılığını artırmış ve hem öğrendiğim bilgiyi hem de araç gereçleri kullanma bakımından öğretmenlik hayatıma yarar sağlayacaktır." (Y3)

Tablo 20' de görüldüğü gibi öğretmen adayları " Mevcut eğitim sürecinizde (üniversitede) hangi teknolojik araç ve gereçleri kullandınız. Bunların eğitim öğretim hayatınız üzerindeki etkisini nasıl ifade edersiniz?" sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle **Ana tema Hareketli ve görsel öğeler** şeklinde olmuştur. Bunun yanında öğrenci cevaplarından hareketle uzmanlarla birlikte belirlenen Alt tema %100 oranla **Bilgisayar, Projeksiyon Cihazı, Akıllı Tahta** yanıtı olmuştur. Eğitimde bu teknolojik araç gereçlerin kullanımı dersin daha verimli, eğlenceli, açık, anlaşılır bir hale gelmesini sağlamıştır. Bununla birlikte artan kalite, bilgilerin kalıcılığını, yaşantı haline getirmeyi ve başarıyı da beraberinde getirmiştir.

Tablo 21: 4.Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız?

Ana Tema	Alt Temalar	Frekans (f)	Yüzde %
Yaşantıya Dönüştürme	Farklı yöntemlerle anlatımı etkin kılma	8	82
	Yaş, gelişime uygun anlatım	1	9
	Kararsız	1	9

Tablo 21' de görüldüğü gibi 4.soru " Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız?" sorusuna verilen

cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle Ana tema "Yaşantıya Dönüştürme " , en çok frekansa ve yüzdeye sahip olan alt tema ise %82 ile " Farklı yöntemlerle anlatımı etkin kılma" olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

" Derslerine girdiğim sınıfların düzeyine uygun olarak slaytlar yapar ve konuların daha kalıcı olabilmesi için onlara bol bol görsel materyaller gösteririm.

Eğitimde etkili kullanabilmenin en önemli şartı anlatılan konunun gündelik hayatta bir karşılığının olmasıdır. Mesela öğrencilere Sarıkamış Harekâtı'nı anlatırken Sarıkamış'ın nerede olduğunu harita üzerinde gösterdikten sonra internet yardımı ile onlara Sarıkamış Harekâtı ile alakalı çizgi filmler, animasyonlar gösterir, onların da bu tür materyallere ulaşmalarını sağlarım." (A4)

" Konu anlatımı yapılırken sıklıkla kullanmaya dikkat ederim. Bunun yanında konu içeriği ile ilgili olarak internete sıklıkla başvururum. Mesela artık bir eğitim konusu halini alan "Sanal Müzeler" uygulamasını yaptırıp, bire bir ders anlatabilirim. Bunun yanında konunun içeriğine göre slaytlar, etkinlikler, oyunlar yaparak bilginin kalıcılığını arttırmaya çalışırım. " (H4)

" Çağa uygun bireyler yetiştirmek isteyen öğretmenler bilim ve teknolojinin hızla geliştiği günümüzde geleneksel öğretim yöntemleri yerine özgür, yaratıcı, çözüm üretebilen, özgüveni yüksek bireyler yetiştirebilmek amacıyla eğitim teknolojisinden yararlanmalıdır. Mesela; Kültür Bakanlığı'nın bir hizmeti olan sanal müze uygulamasıyla maddi olanakları yetersiz olan, fiziksel engelleri nedeniyle gidip göremeyen öğrencilerimize farklı şehirlerdeki önemli tarihi miraslarımızı gösterebiliriz. Araç-gereçlerin öğrencinin kendisinin yapmasını sağlayarak da yaratıcı düşünmesine ve öğrendiklerinin daha kalıcı olmasına bu şekilde yardımcı olabiliriz." (H3)

" Bir öğretmen adayı olarak teknolojik araç ve gereçleri ders planı hazırlamada öğrencilere tekrar ve alıştırmalar yaptırmada, eğitsel oyunlarla ,konuyla ilgili görsellerden ve bilgilerden yararlanarak, sanal müze gezileri yaptırarak ve dersle ilgisi olan filmler izleterek etkili bir şekilde kullanırım." (S3)

" Öncelikle dersleri rutin ve sıkıcılıktan kurtarmak ayrıca eğlenerek öğrenmelerini sağlamak için dersleri kesinlikle görsellerle desteklemek önemlidir. Kesinlikle daha kalıcı olacaktır öğrenilen bilgiler." (Ç2)

" Sosyal bilgiler öğretmen adayı olarak ortaöğretim öğrencilerine teknolojik araç gereçleri daha çok görsellik için kullanmayı tercih ederim çünkü akılda daha kalıcı ve daha etkili olacağını düşünüyorum aynı zamanda ortaöğretim öğrencileri için somut düşünebilmeyi kolaylaştıracaktır. Örneğin tarih dersinde konu ile ilgili filmleri, belgeselleri öğrencilere projeksiyonla izleterek daha iyi anlamalarını ve anladıklarını zihinlerinde kalıcı hale getirebilmelerini sağlarım. Her öğrenciye sunum yaptırım ki konuları daha detaylı araştırınsınlar, internetteki görsellerden yararlansınlar aynı zamanda öğrenirken eğlenmelerini, sınıf ortamında etkili olabilmelerini amaçlarım buda teknolojik araç gereçlerle mümkün olduğunu düşünüyorum.

Teknolojik araç gereçlerle çok sayıda işlem, daha kısa sürede ve daha doğru olarak yapılabilmektedir bunun içinde teknolojik araç gereçleri eğitim verirken daha çok kullanırım.

Ayrıca bu yeni teknolojiler öğrencilerin ilgisini çekmekte, öğrenmelerini kolaylaştırmakta ve motivasyonlarını arttırmaktadır. Bu tür teknoloji ile araç gereçlerin gelişmesi öğretimi tahta tebeşir kaskacından kurtarıp daha ilgi çekici bir hale getirmektedir. Teknolojik araç gereçler çoklu öğrenmeyi sağlar, hatırdan kalmayı kolaylaştırır, zamandan tasarrufu sağlar yani bir sürü avantajı vardır en önemlisi de öğrencilerimiz bizi sıkılmadan dinler, bu yüzden de bir öğretmen adayı olarak gelecekteki öğrencilerime günün şartları el verdikçe teknolojik araç gereç kullanarak eğitim vereceğimi düşünüyorum." (Ö2)

" Derse olan ilgi ve katılımı en üst düzeye çıkarabilmek için dersi sıkıcılıktan kurtarma adına teknolojik imkânları en iyi şekilde kullanmaya çalışırım. Konuyla ilgili belgeseller, filmler, videolar, slaytlar, sunumlar vb görsel materyallere başvururum.

Akıllı tahta sayesinde anlatıma ek olarak akıllı tahtaya çok hızlı önemli bilgiler yazar ve silerdim daha sonra öğrencilerime de teknolojik araç-gereçlerin kullanımını öğretir başarı seviyesini arttırmak için öğrencilerimi teknolojik buluşlar

ve araçlarla içe içe eğitirdim. Teknolojik aletlerle barışık bir öğrenci sürekli bir adım önde demektir. Bunun bilincinde olarak ders ve konuyla ilgili en alakalı materyali kullanır ve öğrencilerimin de bu materyalleri kullanmalarına destek sağladım." (F2)

" Tüm girdiğim sınıflarda teknolojik alet kullanmaya özen gösteririm ama öylesine değil öğrenciler anlayacağı bir şekilde ve etkili onlara teknolojik aletlerle ilgili ödevler vererek derse olan ilgilerini artmasını yani daha önceki konuyla ilgili slaytlar, belgeseller yapmalarını isteyebilirim. Bu yolla işlemiş olduğumuz konuyu en ayrıntılı yerine kadar işleyebilir ve öğrencilerin aklında kalıcı bir yer edinmesini sağlarız." (A2)

" Üniversite ki eğitim sürecinde çok çeşitli teknolojik araç ve gereçler kullanamadığımı dile getirmiştım. Çeşitliliğin az olması ve nasıl kullanılması gerektiği bizlere ders olarak öğretilmediğinden ve yeni teknolojik aletlerle tanışmadığımızdan öğretmenlik hayatımda ilk başlarda zorluk çekeceğimi hangi araç ve gerecin daha verimli olacağının da zorluk yaşayacağımı bununda öğrencilerime zarar vereceği düşünüyorum. Ama kendim araştırmalar yaparak gerekirse kullanacağım gereçler için kendi gayretlerimle öğretmen arkadaşlarımdan bilgi edinerek veya kurslar vasıtasıyla bu eksikliğimi tamamlarım.

Sonuçta artık teknoloji ve eğitim ayrılmaz bir bütün halini aldığını ve sağladığı yararlar neticesinde hem öğrenmeyi hem de bilginin kalıcılığını artırdığı için eğitim hayatım da sık yer veririm. Konuların işlenişi bakımından nerede hangi araç ve gereci kullanacağımı önceden hazırlık yaparak hem zamanı olumlu kullanırım hem de daha somut bilgi akışı sağlarım. Öğrencilerimden yüksek derecede başarı elde etme, öğrencilere daha fazla bilgi ve beceri kazandırma, derslerin verimini artırma ve işlenmesini zevkli hale getirme, öğrenme-öğretme süreçlerine çeşitlilik, renklilik ve değişiklik katma, gerçek hayatı derslere yansıtma ile öğrencilerin; yaparak ve yaşayarak öğrenmesine katkı sağlama, motivasyon ve dikkatini artırma, kalıcı öğrenmelerine yardımcı olma ve bilgi ihtiyaçlarını giderme konusundaki olumlu etkisiyle gerekli zaman ve ihtiyaç dahilinde yer vererek etkili kullanırım." (Y3)

Tablo 21' de görüldüğü gibi 4.soru " Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız?" sorusuna verilen

cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle Ana tema "**Yaşantıya Dönüştürme**" , en çok frekansa ve yüzdeye sahip olan ikinci alt tema ise % 9 ile "**Yaş, gelişime uygun**" olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

" Ben bir öğretmen olarak öğrencilerimin yaş ve gelişimine göre olumlu anlamda katkı yapacağına inandığım araçları önce iyi şekilde belirler ondan sonra da görseiliği ön plana çıkaracak verileri kullanarak sanki olayları bire bir yaşıyormuş havası vererek bu şekilde daha kolay anlamalarını sağladım." (Y2)

Tablo 21' de görüldüğü gibi 4.soru "**Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız?"** sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle Ana tema "**Yaşantıya Dönüştürme**" , en çok frekansa ve yüzdeye sahip olan üçüncü alt tema ise % 9 ile "**Kararsız**" olmuştur. Bununla ilgili öğretmen adaylarının görüşleri;

"Son dönemlerde eğitim alanında uygulanan fatih projesi kapsamındaki yeniliklere ayak uydurabilecek düzeyde değilim. Örneğin; öğrencilere verilen tabletlerin nasıl kitap olarak kullanıldığını, sınıflara konulan akıllı tahtanın nasıl kullanıldığını bilmiyorum ve buna yöne yönelik herhangi eğitim almadım öte yandan bilhassa da taşra ise bambaşka bir durum söz konusu yani oradaki sınıflarda hala tahta ve tebeşir kullanılmakta yani iki nokta bulunmakta biz bu iki uç noktanın tam ortasında bulunmaktayız yani fatih projesi uygulanan okullara göre yetersiz bir eğitimci yada öğretmenken taşrada ise daha etkili bir eğitimci yada öğretmeniz." (S4)

Tablo 21' de görüldüğü gibi öğretmen adayları "**Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız?"** sorusuna verilen cevapların uzmanlarla birlikte analizi ve araştırmacının görüşme esnasındaki gözlemlerinden hareketle Ana tema **Yaşantıya Dönüştürme** şeklinde olmuştur. Bunun yanında öğrenci cevaplarından hareketle uzmanlarla birlikte belirlenen Alt tema %82 oranla **Farklı yöntemlerle anlatımı etkin kullanma** yanıtı olmuştur. Çünkü bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı vb. teknolojik araç-gereçlerin eğitim hayatına ve kurumlarına girmesiyle eğitimde seviye yukarılara çekilmiştir. Görsel materyallerden yararlanılarak ders anlatımı monotonluktan kurtarılıp daha

eğlenceli ve işlenebilir bir hal almıştır. Projeksiyon cihazı aracılığıyla slayt sunumlar yapılı hale gelmiş, günümüzde akıllı tahtalarda eski tahtaların yerini almaya başlamış böylece görsel zeka harekete geçirilerek dersi geleneksel tek düze anlatımdan kurtarmış oluruz, dolayısıyla kalıcılığı da sağlamış oluruz. Bilgisayarında eğitim ortamında etkili kullanılmasıyla birlikte istenilen bilgilere kısa sürede ulaşılmış ve bilgiye ulaşma artık çok daha kolay hale gelmiştir. Öğretmen adaylarının ikinci en yüksek verdikleri cevap ise %9 ile **Yaş, gelişime uygun anlatım** yanıtı olmuştur. Eğitimde bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı vb. teknolojik araç-gereçler kullanılmalı; ancak bu kullanma seviyesi öğrencilerin yaş ve gelişimine uygun boyutta olmalıdır. Böylece hem verilen eğitimden verim almış oluruz hem de bilinçli bir teknoloji kullanan grup oluşturarak hedeflenen noktaya ulaşmış oluruz. Üçüncü en yüksek verilen cevap ise %9 ile **Kararsız** olmuştur. Eğitimde bilgisayar, akıllı tahta, projeksiyon cihazı vb. teknolojik araç gereçlerle tabi ki dersler daha etkin hale getirilebilir fakat bu eğitimi verecek öğretmenlerin yeterli teknolojik donanımına sahip olduğunu düşünülmektedir. Bu sorun giderilmediği sürece ne kadar teknolojik araç gereç de olsa bunlarda beklenen düzeyde verim alınamayacaktır.

BÖLÜM V

TARTIŞMA

5.1 Nicel Yöntem kısmında TTÖ' n deki değişkenlere bakacak olursak;

Cinsiyet açısından sıra ortalamaları dikkate alındığında, kadınların erkeklere göre teknolojiye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Bu bulgu, teknolojiye yönelik tutum ile cinsiyet arasında anlamlı bir etkinin olmadığı şeklinde de yorumlanabilir.

Sınıf düzeyleri açısından öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri ile teknolojiye yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Başka bir anlatımla, öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri, onların teknolojiye yönelik tutumlarının anlamlı bir belirleyicisi değildir. En yüksek tutuma 4. Sınıfların sahip olduğu, bunu sırasıyla 1., 2. ve 3. Sınıfların izlediği görülmektedir. En yüksek tutuma 4. sınıfların sahip olması anlaşılır bir iken, sonrasında 1. ve 2.sınıfın gelmesinde öğretmen adayları hem eğitimcilerin hem de eğitim kurumlarının donanımsal olarak eksik olması olduğunu ifade etmişlerdir.

Mezun oldukları lise türü açısından öğretmen adaylarının mezun olunan lise türü ile teknolojiye yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Başka bir anlatımla, öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türü, onların teknolojiye yönelik tutumlarının anlamlı bir belirleyicisi değildir.

Teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanlarının öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bulgu, teknolojiye yönelik tutum ile öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanma durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir. Ancak sıra ortalamaları dikkate alındığında, derslerde öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanmadığı durumlarda, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Buradaki anormalliğin nedeni nitel kısmında öğretmen adaylarıyla yapılan odak grup görüşmesinde tespit edilmiştir. Öğretmen adayları öğretim üyeleri teknolojik araç-gereç kullanımında sürekli projeksiyon cihazını kullandığını ifade etmişlerdir. Akıllı

tahta gibi diğer teknolojik araç-gereçlerin kullanılması hususunda yetersiz kalındığından dolayı derslerde teknolojik araç gereç kullanılmamasına dair daha yüksek tutum göstermişlerdir. Öğretmenlerin teknolojik açıdan kişisel donanımlarının yetersiz oluşundan, eğitim kurumlarının fiziki ve teknik yetersiz oluşuna temas eden çalışmaların bulgularıyla araştırmamızın bulguları örtüşmektedir. Bunlara bakacak olursak; Saffron (2008), Derfler (2002) okulların teknolojik donanım açısından yetersizliği ve öğrencilerin teknoloji becerilerinin eksikliği tutum ve öğrenme üzerinde engelleyici unsurlar olmuşlardır. Aynı zamanda teknoloji ile birleştirilmiş olan öğretim konusunda öğretmenlerin donanımın iyileştirilmemesi, bunun yanında okulun ve sınıfların fiziki yapısında kaynaklanan eksikler(sınıfın büyüklüğü-küçüklüğü, bilgisayar ve diğer teknolojik araç-gereç eksikleri) teknolojiyle öğretimi birleştirme konusunu engellemektedir. Erduran ve Tataroğlu'nun (2009) gerçekleştirdikleri çalışmalarında sınıflarda yeni teknolojilerin kullanılmasında öğretmenlerin bu araç-gereçlerden (etkileşimli tahtayı) kullanmada becerilerinin eksik olduğuna vurgu yapmıştır.

Sınıflarda teknolojik donanımın yeterlik düzeyi ile öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Başka bir anlatımla, sınıflardaki teknolojik donanımın yeterlik düzeyi, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının anlamlı bir belirleyicisidir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek tutuma çok yetersiz teknolojik donanımlı sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarının sahip olduğu, bunu sırasıyla yetersiz, kararsızım, yeterli ve çok yeterli sınıf donanımlarının izlediği görülmektedir. Sınıflardaki teknolojik donanımın yeterlik düzeyi öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Ancak sıra ortalamaları dikkate alındığında en yüksek tutuma çok yetersiz teknolojik donanımlı sınıfların sahip olduğu, en az tutuma da çok yeterli sınıfların sahip olduğu görülmektedir. Buradaki anormal sonuçta yukarıdaki öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma durumundakiyle aynı doğrultudadır yani donanım eksikliğinden, teknolojik araç-gereçlerin yanlış ve bilinçsiz kullanımından, bunlar bağlı olarak da dersin sıkıcı bir hal almasından kaynaklanan nedenlerdir. Bu iki değişkenimizde de aynı bulgulara ulaşarak tutarlı bir sonuç elde etmiş bulunmaktayız. Şahin (2000) ve Schroll (2007) yaptıkları çalışmalarında öğreticilerin donanım eksikliğine vurgu

yaparken bunun yanında teknik ve fiziki eksikliğe de dikkat çekmişlerdir. Bu çalışmalarla da araştırmamız paralel bulgular ulaşmıştır.

Teknolojiye yönelik tutum ölçeği puanlarının, derslerde internete bağlanma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bulgu, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum ile derslerde internete bağlanabilme imkânı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, derslerde internete bağlanma imkânının bulunmadığı durumlarda, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Buradaki anormalliğin nedeni de yukarıda belirttiğim bulgularla aynı doğrultudadır. Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerde bu bulguların nedeni sorulduğunda; Sınıflarda internetin sınırlı olmasıyla birlikte öğretim üyelerinin bilinçsiz kullanması gösterilmiştir. Burada ve diğer değişkenlerimizde de gördüğümüz gibi öğreticilerin donanımsız olması ve fiziki alt yapının yetersiz olması tutumu son derece etkilemektedir. Akkoyunlu (2002) öğretmenlerin internet kullanımı üzerinde yapmış olduğu çalışmasında internetin öğretim üzerinde etkisiz kalma nedenlerine vurgu yapmıştır. Bunlara bakacak olursak; Eğitim kurumların alt yapısının zayıf olması, teknolojiye kurumlarda ve evlerde erişimin kısıtlı olması, öğretmenlerin teknolojiyi kullanma açısından yetersiz olması, teknoloji ve internetin öğretimde birlikte kullanılmaması olarak sıralamıştır.

5.2 Nitel yöntemlerden olan odak grup görüşmesi sonucunda yapılan içerik analizlerde şu bulgular elde edilmiştir;

1-Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz? adlı soruya verilen cevaplara baktığımızda öğretmen adayları teknolojiyi genel olarak nitelikli öğrenme alanı olarak ifade etmişlerdir. Öğretmen adaylarının bu ana temayı destekleyen alt temalarına bakacak olursak;

- Kaliteyi Artırarak Zamandan tasarrufu sağlama
- Anlaşılır, Kalıcı, Faydalı, Eğlence
- Yeni yöntemler gelmektedir.

Buradan da hareketle teknolojinin öğretimde önemli bir unsur olduğu, bununla birlikte teknolojinin öğretimde yeni yöntemlere kapı açarak öğretimi daha

anlaşılır, kalıcı, faydalı ve eğlenceli bir hale getirdiği sonucuna da varmış bulunmaktayız. Darren (2004), Gündüz (2009) ve Karademir (2009) tarafından yapılmış olan çalışmaları da çalışma grubumuzdaki öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmeler sonucunda elde ettiğimiz bulgularla örtüşmektedir. Çalışmalarında teknolojiden yararlanmanın öğrenci başarılarını artırdığı, derse yönelik tutumlarını pozitif yönde etkilediği, öğretim teknolojilerinin öğrenci başarısına ve öğrenmesine yönelik tutumlarına etkide bulunduğu tespitine varmışlardır.

2-Teknolojik araç-gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz? adlı soruya verilen cevaplara baktığımızda öğretmen adayları, teknolojik araç-gereç kullanımı ile başarı arasında bilinçli olarak kullanıldığında olumlu etkilere kapı ararlarken, bilinçsiz kullanıldığında ise olumsuz etkilere neden olabileceğini ifade etmişlerdir.

TTÖ'nde elde etmiş olduğumuz bulgulara da teknolojinin öğretimde kullanımına tutum yüksek çıkarken öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanımından ön bilgilerinin olmaması, eğitim kurumlarının gerek fiziki yetersizliğinden gerekse de alt yapı eksikliğinden dolayı bu tutumlar olumsuz yöne kayma göstermiştir. Bu bulgumuzla örtüşen çalışmalara yukarda TTÖ' n deki bulguların analiz kısmında yer verilmiştir.

3-Mevcut eğitim sürecinizde (üniversitede) hangi teknoloji araç ve gereçlerini kullandınız? Bunların eğitim öğretim hayatınız üzerindeki etkisini nasıl ifade edersiniz? adlı soruya verilen cevaplara baktığımızda öğretmen adayları, bilgisayar, projeksiyon cihazı, akıllı tahtalar kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu araçları öğretmen adayları öğrenme ortamında kullandıkları zaman görsel hafızalarında daha kalıcı olduklarını ifade etmişlerdir. Bulgularımızı destekleyen çalışmalara baktığımızda Tutgun ve Özdener (2011) ' de yaptıkları araştırmalarının bulgularına göre, bilgisayar tabanlı öykü tamamlama çalışmasının, metin tabanlı öykü tamamlama çalışmasına göre daha olumlu sonuçlar doğurduğunu tespit etmiştir. Buradan hareketle de bilgisayar ve diğer teknolojik araç-gereçlerin öğrencilerin dikkati ve ilgisi üzerinde daha pozitif etkilere sahip olduğunu ifade etmişlerdir. Özdener ve Oztok'da(2008), yaptıkları araştırmalarında bu sonuçları destekleyen araştırma bulguları ulaşmışlardır. İnternet tabanlı işbirlikli projelerde yani bilgisayar ortamında yer alan öğrencilerin, uygulamaya katılmayan öğrencilere kıyasla bilgi ve

iletişim teknolojilerini kullanabilme becerisinde ve öğrenmelerinde daha başarılı olduklarını belirlemişlerdir.

4- Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız? adlı soruya verilen cevaplara baktığımızda öğretmen adayları, teknolojik araç-gereçleri etkin kullanmayı yaşantıya dönüştürme olarak ifade etmişlerdir. Bunu gerçekleştirmenin yolu da anlatımı farklı yöntemlerle etkin kılmaktan ve yaş, gelişime uygun anlatımı göz önünde bulundurmaktan geçtiğini ifade etmişlerdir. Çalışmamızda elde ettiğimiz bulgularla Adıgüzel, Gürbulak ve Sarıçayır (2011) tarafından yapılan çalışmanın bulguları örtüşmektedir. Çalışmalarında teknolojik araç gereçlerle kapsamlı ve sürekli eğitim alınmasına vurgu yapmışlardır. Bu eğitimler sonucunda örneğin akıllı tahta daha etkili kullanılarak öğrenmede kalıcılık sağlanır.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü okuyan öğretmen adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına ilişkin tutumlarını ve görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırma Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü okuyan öğretmen adaylarıyla yapılmıştır. Çalışma grubumuzda 135 Kadın ve 87 Erkek öğretmen adayı olmak üzere toplam 222 öğrenci oluşturmaktadır.

Öğretmen adaylarının tutum ve görüşlerini belirlemek için nicel ve nitel veri toplama araçları kullanılmıştır. Nicel veriler TTÖ ile elde edilmiştir. TTÖ’ndeki maddelere öğrencilerin vermiş oldukları cevaplara bakıldığında, öğretmen adaylarının en fazla benimsemiş oldukları madde “Teknolojik araçların dersin anlatımında kullanılması gerekmez.” maddesidir(%53,6).

“Öğretmen yetiştirmede yeni teknolojilerin kullanımı arttırılmalıdır”(%52,1). “İnternetin öğretim sürecinde kullanımı zaman kaybından başka bir şey değildir” (%51,8). “Mevcut teknolojilerin kullanımı, yeni başka teknolojilerin gelişmesine olanak sağlar”(%44,6). “ Öğrencilere bilgisayar okuryazarlığı hakkında temel dersler verilmelidir”(%44,6) maddeleri de onu izlemektedir.

Öğretmen adaylarının benimsemedikleri madde ise; “Benim Hayatta başarılı olmak için mutlaka, teknoloji imkânlarından yararlanmak gerekmiyor” (%8,6)

“Kamera ile dersin belirli bölümlerinin videoya kayıt edilmesi, öğrencilerin eksiklerini ve hatalarını görmelerini sağlar”(%8,1). “Videobantlarının tekrar izlenebilmesi özelliği öğrencilere geri dönüt sağlar”(%2,3). “Tepegöz, Slayt, Projeksiyon gibi cihazların kullanılırken fazla zaman harcanması nedeniyle tercih edilmemelidir”(%1,8) maddeleri de onu izlemektedir.

Sonuçları genel olarak maddelersek;

Çalışma Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi sonucunda yapılan analizlerde ulaşılan bulguları kapsamaktadır.

Bunlara bakacak olursak;

1. TTÖ puanlarının, cinsiyet üzerinde anlamlı farklılığa yol açmamaktadır. Bu bulgu, teknolojiye yönelik tutum ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı şeklinde de yorumlanabilir. Ancak sıra ortalamaları dikkate alındığında, kadınların erkeklere göre teknolojiye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır.
2. TTÖ puanlarının, sınıf düzeyleri üzerinde anlamlı farklılığa yol açmamaktadır. Başka bir anlatımla, öğretmen adaylarının sınıf düzeyleri, onların teknolojiye yönelik tutumlarının anlamlı bir belirleyicisi değildir. En yüksek tutuma 4. Sınıfların sahip olduğu, bunu sırasıyla 1., 2. ve 3. Sınıfların izlediği görülmektedir. En yüksek tutuma 4. sınıfların sahip olması anlaşılır bir iken, sonrasında 1. ve 2.sınıfın gelmesinde öğretmen adayları hem eğitimcilerin hem de eğitim kurumlarının donanımsal olarak eksik olması olduğunu ifade etmişlerdir.
3. TTÖ puanlarının, mezun olunan lise türü düzeyleri üzerinde anlamlı farklılığa yol açmamaktadır. Başka bir anlatımla öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türü, onların teknolojiye yönelik tutumlarının anlamlı bir belirleyicisi değildir.
4. TTÖ puanlarının, öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bulgu, teknolojiye yönelik tutum ile öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanma durumu arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir. Ancak sıra ortalamaları dikkate alındığında, derslerde öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanmadığı durumlarda, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Buradaki anormalliğin nedeni Öğretmen adayları öğretim üyeleri teknolojik araç-gereç kullanımında sürekli projeksiyon cihazını kullandığını ifade etmişlerdir. Farklı teknolojik araç-gereçlerin tercih

edilmemesi öğretmen adaylarının derslerde sıkılmasına neden olduğu ifade edilmiştir. Bununla birlikte bu tutum ters yöne doğru yüksek tutum göstermiştir yani ders de teknolojik araç-gereç kullanılmadığı zaman öğretmen adayları daha yüksek tutum göstermişlerdir.

5. TTÖ puanlarının, sınıflarda teknolojik donanımın yeterlik düzeyi ile öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık görülmektedir. Başka bir anlatımla, sınıflardaki teknolojik donanımın yeterlik düzeyi, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumlarının anlamlı bir belirleyicisidir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, en yüksek tutuma çok yetersiz teknolojik donanımlı sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarının sahip olduğu, bunu sırasıyla yetersiz, kararsızım, yeterli ve çok yeterli sınıf donanımlarının izlediği görülmektedir. Sınıflardaki teknolojik donanımın yeterlik düzeyi öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutumları üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Ancak sıra ortalamaları dikkate alındığında en yüksek tutuma çok yetersiz teknolojik donanımlı sınıfların sahip olduğu, en az tutuma da çok yeterli sınıfların sahip olduğu görülmektedir. Buradaki anormal sonuçta yukarıdaki öğretim üyelerinin derslerde teknolojik araç-gereç kullanma durumundakiyle aynı doğrultudadır yani donanım eksikliğinden, teknolojik araç-gereçlerin yanlış ve bilinçsiz kullanımından, bunlar bağlı olarak da dersin sıkıcı bir hal almasından kaynaklanan nedenlerdir. Bu iki değişkenimizde de aynı bulgulara ulaşarak tutarlı bir sonuç elde etmiş bulunmaktayız.
6. TTÖ puanlarının, derslerde internete bağlanma durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu bulgu, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum ile derslerde internete bağlanabilme imkanı arasında anlamlı bir ilişkinin olduğu şeklinde de yorumlanabilir. Sıra ortalamaları dikkate alındığında, derslerde internete bağlanma imkânının bulunmadığı durumlarda, öğretmen adaylarının teknolojiye yönelik tutum puanlarının daha yüksek olduğu anlaşılmaktadır. Buradaki anormalliğin nedeni de yukarıda belirttiğim bulgularla aynı doğrultudadır. Öğretmen adaylarıyla yapılan görüşmelerde bu bulguların nedeni sorulduğunda; Sınıflarda internetin sınırlı olmasıyla birlikte öğretim üyelerinin bilinçsiz kullanması gösterilmiştir. Burada ve diğer değişkenlerimizde de gördüğümüz

gibi öğreticilerin donanımsız olması ve fiziki alt yapının yetersiz olması tutumu son derece etkilemektedir.

7. Öğretmen adayları teknolojiyi nitelikli öğrenme alanı olarak ifade etmişlerdir.
8. Öğretmen adayları teknolojiyi eğitimde kaliteyi artırarak zamandan tasarrufu sağlayan bir gelişim unsuru olarak görmüşlerdir.
9. Öğretmen adayları teknolojinin eğitimde kullanıldığında konuların daha anlaşılır, kalıcı, faydalı ve eğlenceli bir hal aldığını ifade etmişlerdir.
10. Öğretmen adayları teknolojinin eğitimde kullanılmasını yeni yöntemlere kapı aralayan bir unsur olarak görmüşlerdir.
11. Öğretmen adaylarına göre eğitimde teknoloji kullanımı etkili kullanıldığında faydalı olmaktadır. Ancak bilinçsiz kullanıldığında faydadan ziyade zarara yol açtığını ifade etmişlerdir.
12. Öğretmen adayları teknolojinin eğitimde kullanılmasına genel olarak olumlu bakmaktadır. Çünkü farklı teknolojik araç-gereçler hem eğitimde kaliteyi artırmaktadır hem de uygulamalı olduğunda görsel hafızayı ve öğretimde kalıcılığı olumlu etkilediğini ifade etmişlerdir.
13. Öğretmen adayları teknolojiyi eğitimde kullanmanın olumlu görmenin yanında olumsuz olarak da görmektedirler. Bunu hem eğitimcilerin hem de eğitim kurumlarının donanım ve alt yapısal sorunlarının olduğundan kaynaklandığını ifade etmişlerdir.
14. Öğretmen adayları eğitim hayatında genelde bilgisayar, projeksiyon cihazı, akıllı tahtalar kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu araçları öğretmen adayları öğrenme ortamında kullandıkları zaman görsel hafızalarında daha kalıcı olduklarını ifade etmişlerdir.
15. Öğretmen adayları teknolojiyi eğitimde etkin kılmanın yolunun kullanılan araç-gereçlerin yaşantıya dönüştürülmesinden geçtiğini ifade etmişlerdir.
16. Öğretmen adayları teknolojiyi eğitimde etkin kılmanın yolunun anlatımı farklı yöntemlerle desteklemekten geçtiğini ifade etmişlerdir.
17. Öğretmen adayları teknolojiyi eğitimde etkin kılmanın yolunun öğrencilerin yaş ve gelişim gibi özelliklerini göz önünde bulundurarak yapılan anlatımdan geçtiğini ifade etmişlerdir.

Eğitim ortamlarının teknolojiyle bütünleştirilerek öğretimde kalitenin artırılması hem eğitimcilerin hem de öğrencilerin istediği bir gelişme unsurudur.

Ancak günümüzde eğitimcilerin teknolojik donanımlarının yetersiz olması derslerde bu araç -gereçleri kullanmamaya teşvik etmektedir. Kullandıkları zamanda yapılan hatalar ve sürekli aynı araç-gereçlerin kullanılması beklenen olumlu gelişmeden ziyade olumsuz bir etkiye yol açmaktadır. Kaygı oluşturan bu sorunların giderilmesiyle birlikte eğitimdeki artan kalite ortaya çıkacaktır. Bunun yanında hep teknolojik araç-gereçlerin yardımıyla ders işlenilmesi öğrencileri tembelliğe iteceği yönünde düşüncelerde mevcuttur. Ancak Teknoloji ile bütünleştirilmiş etkinlikler planlama ve bunları uygulama konusunda öğrencilere olanak verilmesi sonucunda sıkıntılara yol açan bu kaygıların oluşmayacağı araştırmamızın sonucunda da görülmektedir. Son olarak iyi vatandaş yetiştirme misyonunu yüklenen sosyal bilgilerle teknolojiyi bütünleştiren, işbirlikli iletişim etkinlikleri ve çoklu ortamlardan faydalanılarak, hem öğrencilerin derslere yönelik motivasyon eksikliklerini ortadan kaldırmış oluruz, hem anlatılan konunun öğretimini sağlamış oluruz, hem de sosyal bilgilerin temel amaçlarından olan karar verebilme, problem çözebilme, yaratıcı ve eleştirel düşünebilme becerilerini de öğrencilere kazandırmış oluruz (Kaya, 2008).

Öneriler

Çalışmamızda elde etmiş olduğumuz bulgulara göre eğitimde teknoloji kullanımında bazı eksikler ve yanlışlar göze çarpmaktadır. Bunların giderilmesine yönelik gerçekleştirilen önerilere bakacak olursak;

- Eğitimde teknoloji kullanma sürecinde yapılacak uygulamalara hem öğretmen adayları hem de öğretim üyeleri dahil edilmeli böylece tüm ilgililer arasında koordineli bir çalışma oluşacaktır.
- Eğitimde teknolojiyi etkili kullanmayı gerçekleştirmek için öğretmen yetiştiren bu kurumların donanım açısından eksikliklerinin giderilmesi ve mevcut durumunun geliştirilmesi gerekir.
- Sosyal bilgiler öğretim programında teknoloji ile bütünleştirilmiş sosyal bilgiler öğretimine ilişkin materyaller geliştirilmelidir.
- Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programlarında verilmekte olan Bilim, Teknoloji ve Sosyal Değişim, Bilgisayar I, Bilgisayar II, Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı gibi derslerin içeriklerine teknolojinin eğitimde kullanabilirliği üzerine konular eklenmelidir.
- Eğitimde teknoloji kullanan bütün öğreticilere hizmet içi eğitimi alma olanakları artırılmalıdır.
- Araştırma yapıldığı çalışma grubu ile sınırlı olduğundan farklı bölümlerde öğrenim gören öğretmen adaylarıyla da yapılarak, araştırma konusuna ilişkin farklı sonuçlar toplanabilir.
- Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim görmekte olan farklı sınıf düzeylerindeki öğretmen adaylarına yönelik olarak teknolojinin başka bir boyutu olan teknoloji okuryazarlığı ile ilgili araştırmalar yapılabilir.

- Sosyal bilgiler öğretmenlerinin ve ilk ve ortaöğretimde görev yapmakta olan öğretmenlerin teknoloji okuryazarlığı düzeylerinin belirlenmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Eğitim fakültelerinde görev yapmakta olan öğretim elemanlarının, MEB'de görevli öğretmenlerin eğitimde teknoloji kullanma düzeylerinin belirlenmesi amacıyla araştırmalar yapılabilir.
- Eğitimde Teknoloji konusundaki ihtiyaçları belirlemek amacıyla okul yöneticileri, öğrenciler, veliler ve toplumun görüşlerinin alınmasını sağlayacak amacıyla çalışmalar gerçekleştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Adıgüzel, A. (2010). İlköğretim okullarında öğretim teknolojilerinin durumu ve sınıf öğretmenlerinin bu teknolojileri kullanma düzeyleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 1-17.
- Adıgüzel, T., Gürbulak, N. & Sarıçayır, S. (2011). Akıllı tahtalar ve öğretim uygulamaları. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15), 457-471.
- AectTask Force (1977). *Educational Technology: Definiton and Glossary of Terms*. Washington, D.C:Association for Educational Communications andTechnology.
- Akkoyunlu, B. (2002).Öğretmenlerin internet kullanımı ve bu konudaki öğretmen görüşleri, *Hacettepe üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 1-8.
- Aktekin, S. (2010). Yeni Sosyal Bilgiler Ve Tarih Dersi Programları, Öğretmen Eğitimi Ve Toplumsal Barış, *Eğitim, Çatışma Ve Toplumsal Barış: Türkiye’den Ve Dünyadan Örnekler*, 104-112.
- Alkan, C. (1984). "Egitim Teknolojisi" Ankara Ün. Egt. Bil.Fak.Yayını Ankara.
- Alkan, C., Deryakulu, D., & Şimşek, N.(1995). Eğitim Teknolojisine Giriş: Disiplin, Süreç, Ürün, Önder Matbaacılık Ltd. ğti, Ankara.
- Alkan, C.(1997).*Eğitim Teknolojisi*, Ankara: Anı Yayıncılık
- Alkan, C. (2005). *Eğitim teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık, 8. Baskı.
- Altınkaya, H.(1998). *Türkiye’de Bilgisayar Destekli Eğitimin Gelişimi*, Yüksek Lisans Tezi, G.Ü., Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara,
- Akşit, B.T. (1992). “Medikal araştırmalarda etik sorunlar”, Türk Tabipler Birliği Sağlık Kongresi. 8–11 Mart 1992. Shareton Oteli. Ankara.
- Ata, B. (2006).*Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi Yapılandırmacı Bir Yaklaşım (Editör: Cemil Öztürk)*, Ankara: Pegem A.

- Aydın, B. (2003). Bilgi toplumu oluşumunda bireylerin yetiştirilmesi ve matematik öğretimi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(14), 183-190.
- Aykaç, N.,& Başar, E. (2005). İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Eğitim Programının Değerlendirilmesi, *Eğitimde Yansımalar VIII: Yeni İlköğretim Programını Değerlendirme Sempozyumu*, Kayseri.
- Balcı, A. (2010). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler, Pegem Yayıncılık, (8.Baskı), Ankara.
- Barth, J. L.,&Demirtaş, A. (1997). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi*. Ankara: YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi.
- Baytekin, Ç.,(2005). Öğrenme Öğretme Teknikleri ve Materyal Geliştirme, 2. Baskı, Anı Yayınları, Ankara.
- Beycioğlu, K.,& Aslan, B. (2012), Öğretmen ve Yöneticilerin Öğretmen Liderliğine İlişkin Görüşleri: Bir Karma Yöntem Çalışması, Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, Cilt 18, Sayı 2, ss: 199-223
- Bilgili, A. S. (2008). Geçmişten Günümüze Sosyal Bilimler ve Sosyal Bilgiler, Sosyal Bilgilerin Temelleri (Ed. A. S. Bilgili),s. 1-34.Ankara: Pegem A.
- Braun Joseph, A. (1999). Ten Ways to Integrate Technology into Middle School Social Studies. *The Clearing House*, 72(6), 345-351.
- Bowling, A. (2002). Research Methods in Health: Investigating Health and Health Services. Philadelphia, PA: McGraw-Hill House.
- Büyüköztürk, Ş. (2012), Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2008). Bilimsel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Pegem Yayınları.
- Can, G., Yaşar, Ş., &Sözer, E. (1998). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

- Cevat, A., Şimşek, N., & Deryakulu, D. (1995). *Eğitim Teknolojisine Giriş*. Ankara: Önder Yayınları.
- Childe, G. (2007). *Tarihte Neler Oldu* (Çeviren: Mete Tunçay-Alâeddin genel). İstanbul: Kırmızı Yayınları. 4. Baskı.
- Cleary, A. vd., (1976). *Educational Technology: Implications for Early and Special Education*. New York: John Wiley.
- Coşkun, S. (2001). *İlköğretim okulu 4. ve 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde materyal/teknoloji kullanım durumu*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Çağiltay, K., Çakıroğlu, J., Çağiltay, N., & Çakıroğlu, E. (2001). Öğretimde bilgisayar kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21, 19-28.
- Çakır, H. (2011). Mobil öğrenmeye ilişkin bir yazılım geliştirme ve değerlendirme. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(40), 1-9.
- Çelen, F. K., Çelik, A., & Seferoğlu, S. S. (2011). Türk Eğitim Sistemi ve PISA Sonuçları. *Akademik Bilişim 2011*, (2-4 Şubat), İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Çokluk, Ö., Yılmaz, K., & Oğuz, E. (2011). Nitel Bir Görüşme Yöntemi: Odak Grup Görüşmesi, *Kuramsal Eğitimbilim*, 4 (1), 95-107
- Darren, R. (2004). *Educational Technology's Impact on Student Attitudes in High School Social Studies*. Royal Roads University.
- Demirel, Ö. (1996). *Genel Öğretim Yöntemleri*, Usem Yayınları, Ankara.
- Derfler, K. E. (2002). *Factors which affect middle school teachers' willingness to utilize technology as an instructional tool*. Doktora Tezi. La Sierra University, California.
- Diem, Richard, A. (1997). *Information Technology and Civic Education*,. Peter, H. Martorella (Editör), *Interactive Technologies and The Social Studies*. 91-110. U.S.A Albany: State University of New York Press.

- Erdemir, N., Bakırcı, H.,& Eyduran, E. (2009). Öğretmen adaylarının eğitimde teknolojiyi kullanabilme özgüvenlerinin tespiti. *Journal of Turkish Science Education*, 6(3), 99-108.
- Erden, M. (1998). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Ankara: Alkım.
- Erduran, A. & Tataroglu, B. (2009). Comparison Of The Science And Mathematics Teachers' Opinions On The Usage Of Interactive Whiteboard İn Education. *9th International Educational Technology Conference (IETC2009)*. Ankara
- Gentry, C. G.(1987). *Educational Technology: A question of meaning*.
- Günay, S.,&Arıdurur, A. (2001). Teknolojinin konumu ve neliği. *II. Teknoloji, Kalite ve Üretim Sistemleri Konferansı*, 07-08 Haziran, Abant, Bolu.
- Gündüz, M. (2009). *İnternet teknolojilerini kullanarak öğrenci başarısı ve öğrenmenin kalıcılığını artırma*. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, İstanbul.
- Güngördü, E. (2002). *İlköğretimde Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Ankara: Nobel.
- Güven.,& Sülün. (2012). Bilgisayar Destekli Öğretimin 8.Sınıf Fen ve Teknoloji Dersindeki Akademik Başarıya ve Öğrencilerin Derse Karşı Tutumlarına Etkisi, *Türk Fen Eğitimi Dergisi*, 9 (1).
- Heafner, T.(2004). Using Technology to Motivate Students to Learn Social Studies. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 4(1), 42-53.
- ISTE. (1998). National educational technology standardsfor students. Eugene: ISTE Publieati. ons.
- İşman, A., (2005). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Pegem.
- İşman, A.,(2003). Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim (BTEİ), *Uluslararası Online Eğitim Teknolojileri Dergisi*, Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi.

- Karademir, E. (2009). *Bilgisayar destekli öğretimin öğrencilerin fen ve teknoloji dersi elektirik ünitesindeki akademik başarı düzeylerine, bilimsel süreç becerilerine ve tutumların etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.
- Karasar, Ş. (2004).Eğitimde Yeni İletişim Teknolojileri İnternet Ve Sanal Yüksek, The Turkish Online Journal of EducationalTechnology – TOJET, 3(4). 16.
- Karasar, N. (2010). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, (21.Baskı), Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Kaya, B. (2008). Sosyal Bilgiler Dersinde Teknoloji Kullanımı, *GÜ, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(3), 189-205.
- Kaya, Z. (2005).*Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*, Ankara: Pegem.
- Kesten, A. (2006). *A case study: social studies preservice teachers' perceptions and attitudes towards computer technologies*. Doktora tezi, The Pennsylvania State University, Pennsylvania.
- Kline, S. J. (1985). What is Technology? *Bull. Sci. Tech. Soc.*, Vol.1, pp. 215-218.
- Kırcaali-İftar, G. (2004). Özel eğitimde fokus grup araştırmaları,” *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*. 5(1), 2.
- Köstüklü, N. (1998). *Sosyal Bilgiler ve Tarih Öğretimi*, Konya: Kuzucular
- Kroll, T., Barbour, R & Haris, J. (2007). “Using focus groups in disability research”, *Qualitative Health Research*, 17 (5), 690–698.
- Krueger, R.A. (1994). *Focus Groups: A Practical Guide For Applied Research*. London: SAGE.
- Matthew. B. Miles & A. Michael, Huberman. (1994). *Qualitative data anaylsis: An expanded source book (2th Ed.)*, California: Sage Publications,
- McDermott, J.(1981). *Technology: Theopiate of theintellectuals*. (Ed: Teich, A. H.)*Tehnology and Man's Future*. New York: St. Martin'spress.

- Means, T. (1995). *Indiana Technology Education Program*. Indiana Department of Education.
- MEB. (2005).*İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 4–5. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu (Eğitim Amacıyla Hazırlanan Taslak Baskıdır)*, Ankara.
- MEB. (2005).*İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6–7. Sınıflar Öğretim Programı ve Kılavuzu (Taslak Basım)*, Ankara: MEB.
- MEB. (2009). *Meslek Öğretmenlerinin Bilişim Teknolojilerini İzleme Ve Uygulama Düzeyleri*, Ankara.
- MEB. (2006). *İlköğretim 6.Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı Kılavuzu*, Ankara.
- MEB. (1998). *Cumhuriyetin 75. yılında Gelişmeler ve Hedefler*, Ankara.
- Meydan, A. (2001). *İlköğretim Birinci Kademe Sosyal Bilgiler Öğretimi Coğrafya Ünitelerinin İşlenişinde Laboratuar ve Görsel - İşitsel Materyal Kullanımının Öğrencilerin Niteliksel Gelişimine Etkisinin Değerlendirilmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Miller, E. E. & M.L. Mosley. (Ed.).*Educational media and technology year book*. Littleton, CO: Libraries Unlimited.
- Milli Eğitim Bakanlığı Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı (2007). *Temel Eğitim Projesi II. Fazı, Bt Entegrasyonu Temel Araştırması*, Ankara: Bilgitek Eğitim Danışmanlık ve Taahhüt A.Ş.
- Naughton, J. (1994). *What Is Technology?* (Teaching Technology, edt. Frank Banks) The Open University.
- Neumann, W. L. (2010). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri (Cilt 2)*, (Sedef Özge, çev.), İstanbul: Yayınodası yay.
- Oğuzkan, F. (1993).*Eğitim Terimleri Sözlüğü*, Ankara: Emel Matbaacılık.

- Özdener,N.,&Oztok, M.(2008). ICT sufficiency in cooperative projects via the Internet, *WSEAS Transactions on ComputerResearch*, 3(1), 51-60.
- Öztürk, C. (1996). *Atatürk Devri Öğretmen Yetiştirme Politikası*. Ankara: Türk Tarih Kurumu.
- Öztürk, T. (2008). Paleolitik, Neolitik ve Gökçeada Bilim, Teknoloji ve Sosyal Değişme. Bahri Ata (Ed.). *Bilim, Teknoloji ve Sosyal Değişme içinde* (39-68). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Özüdoğru & Çakır (2014). Öğretim Elemanlarının Bilişim Teknolojileri Kullanımında Öğretmen Adaylarına Model Olma Farkındalıklarının İncelenmesi, *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 15(2), 207-226.
- Rıza, E.T.(1997).*Eğitim Teknolojisi Uygulamalar (1)*, İzmir: Anadolu Matbaası.
- Saçlı, A. (2009). *Uluslararası çevre politikaları çerçevesinde çevre-teknoloji ilişkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Sadi, S., Şekerci, A. R., Kurban, B., Topu, F. B., Demirel, T., Tosun, C., Demirci, T., &Göktaş, Y. (2008). Öğretmen eğitiminde teknolojinin etkin kullanımı: öğretim elemanları ve öğretmen adaylarının görüşleri. *Bilişim Teknolojileri Dergisi*. 1(3), 43-49.
- Saffron, M. E. (2008). *An examination of theprocess of designing technology integrated secondary curriculum*. Doktora Tezi, Wayne State University, Detroit, Michigan.
- Safran, M, (2004).İlköğretim Programlarında Yeni Yaklaşımlar Sosyal Bilgiler (4–5. Sınıf), *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, 5, 54–55.
- Schroll, D. (2007). *Examining what influences a teachers' choive to adopt technology and constructivist principles in the classroom learning environment*. Doktora Tezi, WaldenUniversity.
- Sevindik, T. (2006). *Akıllı sınıfların yüksek öğretim öğrencilerinin akademik başarı ve tutumlarına etkisi*, Doktora Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

- Sönmez, V. (1999). *Sosyal Bilgiler Öğretimi ve Öğretmen Kılavuzu*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Sönmez, V. (2005). *Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi Öğretmen Kılavuzu*, Ankara: Anı.
- Sunal, Cynthia, Szymanski, Haas, Mary & Elizabeth. (2005). *Social Studies for the Elementary and Middle Grades*. U.S.A.:Pearson Education Inc.
- Şahan, H. H. (2007). İnternet Tabanlı Öğrenme, S. Özbaran (Ed.), *Eğitimde YeniYönelimler*, (233-244), 2.baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
- Şahin, M. (2000). *Sınıf öğretmenlerinin, öğretim sürecinde eğitim teknolojileri ve uygulamalarına ilişkin etkinlikleri yerine getirirken karşılaştıkları problemler*. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde.
- Şekerci, A.R., Kurban, B., Çimen, N., Kızıldaş, E., Turan, S., Demirci, T., Başçı, Z., &Göktaş, Y. (2008). Öğretim teknolojilerinin eğitim fakültelerindeki durumu: öğrenci görüşleri. 8. *Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı*. Eskişehir: 06-09 Mayıs.
- Şenel, A. (1995). *İlkel Topluluktan Uygar Topluma Geçiş Aşamasında Ekonomik, Toplumsal, Düşünsel Yapıların Etkileşimi*. Ankara: Bilim ve Sanat yayınları.
- Tabachnick B. G.,& Fidell L. S. (2007). *Using Multivariate Statistics*, (5th Ed.) Pearson, Newyork.
- Turan, S. (2002). “*Teknolojinin Okul Yönetiminde Etkin Kullanımında Eğitim Yöneticisinin Rolü*” , *Eğitim Yönetimi*, 30, 271-281.
- Tutgun, A.,&Özdener, N. (2011). Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Eğitime Entegrasyonu: Bilgisayar Tabanlı Öykü Tamamlama Çalışması Örneği. *Academic Journal of Information Technology (AJIT-e)*. 3(2), 1-24.

- Usta, E., Korkmaz, Ö., & Mahiroğlu, A. (2008). Öğretim elemanlarının bilgisayar kullanım ve uzmanlık düzeyleri. 8. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı. Eskişehir: 06-09 Mayıs
- Uşun, S. (2004). *Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri*. Ankara: Nobel.
- Uşun, S. (2000). *Dünya’da ve Türkiye’de Bilgisayar Destekli Öğretim*, Ankara: Pegem.
- Wamboldt, B.D. (2009). “Content analysis: Method, applications, and issues,” *Health Care for Women International*, 13(3): 313-321
- Yalın, H. İ. (2006). *Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme*, Ankara: Nobel.
- Yavuz, S. (2005). Developing a technology attitude scale for pre-service chemistry teachers. *The Turkish Online Journal of Educational Technology – TOJET*, 4, 1, 17-25.
- Yeşilyurt, E. (2007). Öğretim Araç-Gereçleri Kullanımına Etki Eden Faktörler. *e-Journal of New World Sciences Academy*, vol 2 (4), 300-312.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, M. (2007). Sınıf Öğretmeni Yetiştirmede Teknoloji Eğitimi, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C 27(1), 155-167.
- Yılmaz, M. (2005). İlköğretim 7. sınıflarda simetri konusunun öğretimde eğitim teknolojilerinin başarı ve tutuma etkisi, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Yılmaz, M. (2005). *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programının Birleştirilmiş Sınıflarda Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Nitel Bir Araştırma)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.

Web Kaynaklar

<http://fatihprojesi.meb.gov.tr/tr/icerikincele.php?id=6>, erişim tarihi 10.05.2015.

http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Projeksiyon%20Cihaz%C4%B1.pdf, erişim tarihi 01.05.2015.

http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Kameralar.pdf, erişim tarihi 01.05.2015.

http://www.megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Kameralar.pdf, erişim tarihi 01.05.2015.

http://ismek.ibb.gov.tr/ismek-el-sanatlari-kurslari/webedition/file/2013_hbo_program_modulleri/fotograf_makinalari.pdf, erişim tarihi 01.05.2015.

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Tarayıcı>, erişim tarihi 01.05.2015.

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Yazıcı>, erişim tarihi 01.05.2015.

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Fotokopi>, erişim tarihi 01.05.2015.

<http://tr.wikipedia.org/wiki/E-posta>, erişim tarihi 01.05.2015.

<http://www.eokul-meb.com/okullara-ne-zaman-tablet-dagitilacak-yeni-2014-66513/>, erişim tarihi 01.05.2015.

EKLER:1**ANKET FORMU****AÇIKLAMA:**

Değerli Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları,

Elinizdeki anket formu *Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanıma İlişkin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi* amacıyla hazırlanmıştır. Araştırma sonuçlarının doğruluğu açısından vereceğiniz bilgiler çok önemlidir. Anket Formu ile elde edilecek bilgiler bilimsel çalışmanın dışında kesinlikle kullanılmayacaktır. **Lütfen her soruda size uygun gelen seçeneğin önündeki paranteze (X) işaretini koyunuz.** Katkılarınızda dolayı çok teşekkür ederim.

ÜNAL ŞİMŞEK

Aksaray Üniversitesi Eğitim Fakültesi

ANKET SORULARI

1.Cinsiyetiniz: () Kadın () Erkek

2.Öğrenim gördüğünüz sınıf: 1() 2 () 3 () 4()

3.Mezun olduğunuz lise türü:

Anadolu İmam Hatip Lisesi ()

Anadolu Lisesi ()

Fen Lisesi ()

Meslek Lisesi ()

Çok Programlı Lise ()

Anadolu Öğretmen Lisesi ()

4.Derslerde öğretim üyelerinin teknolojik araç-gereç kullanma durumu nedir?

Kullanıyor () Kullanmıyor ()

5.Sınıflarınızın teknolojik donanımının yeterlilik düzeyi sizce nedir?

() Çok Yeterli

() Yeterli

() Kararsızım

() Yetersiz

() Çok Yetersiz

6.Derslerinizde (sınıfta ders içinde) İnternet'e bağlanma imkânınız var mı?

Evet () Hayır ()

Teknoloji Tutum Ölçeği

Teknoloji Tutum Ölçeği	Kesinlikle katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1. E-posta ile sadece iletişim sağlanır, eğitim alanında kullanılamaz.					
2. Tepegöz, Slayt, Projeksiyon gibi cihazların kullanılırken fazla zaman harcanması nedeniyle tercih edilmemelidir.					
3. İnternetin öğretim sürecinde kullanımı zaman kaybından başka bir şey değildir.					
4. Teknolojik araçların kullanılmasının öğrenci motivasyonuna bir etkisi olmaz.					
5. Teknolojik araçların dersin anlatımında kullanılması gerekmez.					
6. Kamera ile dersin belirli bölümlerinin videoya kayıt edilmesi, öğrencilerin eksiklerini ve hatalarını görmelerini sağlar.					
7. Video bantlarının tekrar izlenebilmesi özelliği öğrencilere geri dönüt sağlar.					
8. Teknolojik araçlar alıştırma yapma ve tekrar amaçlı kullanılabilir.					
9. Öğrencilere bilgisayar okuryazarlığı hakkında temel dersler verilmelidir.					
10. Mevcut teknolojilerin kullanımı, yeni başka teknolojilerin gelişmesine olanak sağlar.					
11. Verimli çalışma ve öğrenme konusunda, teknolojinin getirdiği imkânlar olumlu bir etkiye sahiptir.					
12. Teknoloji kullanımı ile anlaşılmasında güçlük çekilen derslerin kavranması daha kolay hale gelecektir.					
13. Hayatta başarılı olmak için mutlaka, teknoloji imkânlarından yararlanmak gerekmiyor.					
14. Günlük ve yıllık planlar, öğretmenler tarafından bilgisayar kullanılarak hazırlanmalıdır.					
15. Ders sırasında sık sık bilgisayar destekli öğretime yer verilmelidir.					
16. Öğrencilere yeni teknolojilerin kullanımı hakkında ön bilgiler verilmelidir.					
17. Öğretmen yetiştirmede yeni teknolojilerin kullanımı arttırılmalıdır.					
18. Teknolojik araçlar ancak tüm duyu organlarına hitap ettiğinde başarılı olur.					
19. Üniversiteden mezun olabilmek için, “konu alanı ile ilgili teknolojik materyalleri kullanabilme yeterliği” de oranlanmalıdır.					

EKLER: 2-Görüşme Soruları

Aşağıdaki Sorular Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına Yönelik Görüşlerini Tespit Etmek Amacıyla Hazırlanmıştır.

1-Eğitimde teknoloji kullanımı sizce ne demektir? Ne düşünüyorsunuz?

2-Teknoloji araç gereç kullanımı ile başarı arasında nasıl bir ilişki olduğunu düşünüyorsunuz?

3-Mevcut eğitim sürecinizde (üniversitede) hangi teknoloji araç ve gereçlerini kullandınız? Bunların eğitim öğretim hayatınız üzerindeki etkisini nasıl ifade edersiniz?

4- Bir öğretmen adayı olarak, teknolojik araç gereçleri eğitim hayatında nasıl etkili kullanırsınız?

Özgeçmiş

ÜNAL ŞİMŞEK

YÜKSEKÖĞRETİM KURULU

Adres : Aksaray Üniv. Eğitim Fakültesi

Telefon : 0382288-2287

E-posta : unalsimsek63@gmail.com

Doğum : 29.08.1989

Faks :

Kadro Yeri : AKSARAY ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ/

Görev Yeri :

Öğrenim Bilgisi

Yüksek Lisans- Tezli 2012	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ/SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI (YL) Tez adı: Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eğitimde Teknoloji Kullanımına İlişkin Tutum ve Görüşlerinin İncelenmesi
Yüksek Lisans- Tezli 2012	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ/İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI (YL) (TEZLİ)

Akademik Ünvanlar

ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ 2013	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ/İLKÖĞRETİM ANABİLİM DALI (YL) (TEZLİ)
ARAŞTIRMA GÖREVLİSİ 2013	AKSARAY ÜNİVERSİTESİ/SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Yabancı Dil Bilgisi

İngilizce YDS, 2013 (Bahar), Puan: 65.00000

Uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitabında (Proceedings) basılan bildiriler :

Özet bildiri

- 1.ARIBAŞ KENAN., ŞİMŞEK ÜNAL (2013). Beşeri ve Ekonomik Coğrafya Dersinde Yeni Yaklaşımlar. Uluslararası Eğitimde Değişim ve Yeni Yönelimler Sempozyumu
- 2.ŞİMŞEK ÜNAL (2014). Yenilenen Okul Öncesi Eğitim Programında Coğrafya Eğitimi. 9th International Balkan Education and Science Congress
- 3.ŞİMŞEK ÜNAL (2014). SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ SOSYAL MEDYA KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ. 3rd International symposium on Social Studies Education
- 4.ŞİMŞEK ÜNAL (2014). Öğretmen Adaylarının Öğretmen İstihdamı, Mesleki Gelecek ve Beklenti Düzeylerine İlişkin Görüşleri. V. European conference on social and behavioral sciences, which was held in st.petersburg, Russia between september 11-14, 2014

Ulusal bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitabında basılan bildiriler :

Özet bildiri

- 1.ŞİMŞEK ÜNAL (2014). Aksaray İlinin Alternatif Turizm Potansiyeli. II.KOP BÖLGESEL KALKINMA SEMPOZYUMU

